

FORS TILI

فارسی

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY VA O‘RTA MAXSUS
TA‘LIM VAZIRLIGI**

TOSHKENT DAVLAT SHARQSHUNOSLIK INSTITUTI

FORS TILI

**O‘zbekiston Respublikasi Oliy va o‘rta maxsus ta‘lim vazirligi
tomonidan oliy o‘quv yurtlarining 5120100 – Filologiya va tillarni
o‘qitish (sharq tillari bo‘yicha) yo‘nalishi talabalari uchun darslik
sifatida tavsiya etilgan**

“O‘zbekiston faylasuflari milliy jamiyati” nashriyoti

Toshkent – 2018

UO‘K: 811.222.1(075)

KBK: 81.2

N 69

Nishanbayeva, A.

N 69 Fors tili [Matn]: o‘quv qo‘llanma//A.Nishanbayeva, D.Karimov, M.Kalandarov – Toshkent: “O‘zbekiston faylasuflari milliy jamiyati” nashriyoti, – 2018. 168 bet.

Darslik 5120100 – Filologiya va tillarni o‘qitish (fors tili) va 5120200 – Tarjima nazariyasi va amaliyoti (fors tili), 5120300 – Tarix, 5120700 – Jahon siyosati, 5120800 – Sharq falsafasi va madaniyati, 5231000 – Xorijiy mamlakatlar iqtisodiyoti va mamlakatshunoslik bakalavr na‘lim yo‘nalishi bo‘yicha tahsil olayotgan talabalar va fors tilini o‘rganishga qiziquvchilar uchun mo‘ljallangan. Grammatik mavzular, mashqlar va topshiriqlar fors tili normativ grammatikasini o‘zlashtirish, og‘zaki va yozma tarjimalar ko‘nikmasini mustahkamlashga yordam beradi.

Darslik til o‘qitishning rivojlangan xorijiy mamlakatlarda keng qo‘llanilayotgan interaktiv metodlari asosida tuzilgan. Kitobdagi mashqlar og‘zaki nutqni eshitib tushunish, yozma matnni o‘qib uning mazmunidan foydalanish, o‘z fikrini yozma shaklda ifodalash hamda til egalari bilan erkin so‘zlashish ko‘nikmalarini rivojlantirishga qaratilgan.

UO‘K: 811.222.1(075)

KBK: 81.2

Tuzuvchilar:

**AZIZA NISHANBAYEVA,
DAVRON KARIMOV,
MIRZAJON KALANDAROV**

**Forscha manbadan qilingan
tarjimalar mualliflari:**

**NODIR NURIDDINOV,
NODIR RAHMATULLAYEV**

Taqrizchilar:

filologiya fanlari doktori, professor – A.Quronbekov
filologiya fanlari nomzodi – G.Agzamova

ISBN 978-9943-5489-8-5

© Nishanbayeva Aziza, Karimov Davron, Kalandarov Mirzajon
© “O‘zbekiston faylasuflari milliy jamiyati” nashriyoti, 2018.

23693/1

MUNDARIJA

Darslar mundarijasi.....	3
Shartli qisqartmalar.....	4
1-dars.....	6
2-dars.....	35
3-dars.....	42
4-dars.....	49
5-dars.....	56
6-dars.....	64
7-dars.....	72
8-dars.....	79
9-dars.....	86
10-dars.....	93
11-dars.....	100
12-dars.....	106
13-dars.....	112
14-dars.....	120
15-dars.....	127
16-dars.....	135
Har bir dars so‘zlari ro‘yxati.....	143
Foydalanilgan adabiyotlar va manbalar ro‘yxati.....	146
Forscha-o‘zbekcha so‘zlar lug‘ati.....	150
O‘zbekcha-forscha so‘zlar lug‘ati.....	158

SHARTLI QISQARTMALAR

O'zbekcha	Forscha
Ot	اسم
Ort qo'shimcha	پسوند
Old qo'shimcha	پيشوند
Ko'plik	جمع
Old ko'makchi	حرف اضافه
Bog'lovchi	حرف ربط
Grammatika	دستور
Aniq ot	ذات
Rasmiy	رسمى
Sifat	صفت
Olmosh	ضمير
Ega	فاعل
Fe'l	فعل
O'timsiz fe'l	فعل لازم
O'timli fe'l	فعل متعدى
Asr	قرن
Ravish	قيده
So'roq so'z	كلمه سؤالى
To'ldiruvchi	متمم
Fe'lning noaniq shakli	مصدر
Mavhum ot	معنى
Birlik	مفرد
To'ldiruvchi	مفعول
Unli	واكه
Undosh	همخوان
To'g'ri	ص : صحيح
Xato	غ : غلط
Miloddan avvalgi	پ م : پيش از ميلاد
Arabcha	ع : عربى
Forscha	ف : فارسى
Milodiy	م : ميلادى
Vafot	و : وفات
Hijriy	ه : هجرى
Hijriy-shamsiy	ه ش : هجرى شمسى

Hijriy-qamariy	ه ق : هجرى قمرى
Yoki	/ يا
Fonetik belgilarga ko'ra talaffuz etish	تلفظ با نشانه های آواشناسی //
Og'zaki nutq	[] گونه گفتاری
Ko'plik, izoh	() جمع، توضیح
Jumla yoki birikma tarkibidagi ajratilgan so'z, bosh so'z	_____
...ga qarang (o'zbekcha matnda)	■
...ga qarang (forscha matnda)	■
bo'ladi, ...ga aylanadi	■
bo'ladi, ...ga aylanadi	■
Grammatik mavzuning mohiyati	■
Yozma va og'zaki mashq	■
Dialogdagi suxandon, so'zlovchi	■
Dialogdagi suxandon, 2-so'zlovchi	■
Pastga tushuvchi ohang	■
Yuqoriga ko'tariluvchi ohang	■
Teng, ma'nodosh	■
Teng emas, antonim	■
Havola, sahifa ostidagi izoh tarzidagi yozuv	■
Videoni tomosha qilish	
Juft bo'lib bajarilash	
Audiomaterialli mashq	
1-jildning 1-2-darslaridagi o'rganilishi lozim bo'lgan so'zlar	■

1-dars درس اول

القباى فارسى Fors tili alifbosi
نوشتن و خواندن Yozish va o'qish

Bu bo'limda:

- Salomlashish
- Fors alifbosi
- Audio mashqlar
- Eron madaniyati haqida
- Harflarning turli ko'rinishlari
- Yozuvga doir mashqlar
- Son (0-20)
- Mavzuga doir mashqlar
- Eron madaniyati haqida
- Forscha so'zlashamiz!
- Eron madaniyatidan manzaralar
- Qo'shimcha mashqlar
- Lug'at

Bo'limning ushbu qismida siz bir-biringiz bilan fors tilida salomlashish va xayrlashishni o'rganasiz

Salomlashish

نخست سلام، سپس کلام

[noxost salām, sepas kalām]

Avval salom, keyin kalom (maqol)

Eron madaniyatida salomlashish **juda muhim** hisoblanadi.

Eronliklar har ko'rishganlarida bir-biri bilan salomlashishadi va bu ular uchun **xushmuomalalik** belgisidir.

Shuningdek, ketayotganda ular **albatta** xayrlashishadi.

 1-mashq. Audio orqali erkak va ayollarning forscha salomlashishini tinglang:

Izoh. Eronliklar murojaat qilayotganda erkaklarga **آقا** [āyā], ayollarga **خانم** [xānom] so'zlarini ishlatishadi.

2-mashq. Guruhlarda ishlang. Bir-biringizga qarab, forscha salomlashing. Masalan:

Talaba B:

سلام!

Talaba A:

سلام!

B

سلام، خانم!

[*Salām, xānom!*]

A

سلام، آقا!

[*Salām, āyā!*]

3-mashq. O'zingizni tanishtiring:

Erkak kishi o'zini tanishtiradi:

اسم من مجید است

[*Esm-e man Majid ast*]

Mening ismim – Majid.

Ayol kishi o'zini tanishtiradi:

اسم من فرشته است

[*Esm-e man Ferešte ast*]

Mening ismim – Fereshte.

4-mashq. Endi ayol va erkaklar bir-biri bilan qanday xayrlashayotganini eshiting:

A:

خدا حافظ!

[*Xodā hāfez!*]

B:

خدا حافظ!

[*Xodā hāfez!*]

Bu qismda siz fors alifbosi, harf shakllari va ularning yozilishi hamda o'qilishi, 0 dan 10 gacha sonlar haqida ma'lumot olasiz.

Fors alifbosi القباى فارسى

Fors yozuv tizimi arab alifbosi asosida qurilgan. Fors yozuvida 32 ta harf mavjud. Arab tilidagi 28 ta harfga qo'shimcha, fors tilida mavjud, arab tilida ucharamaydigan undoshlarni ifodalash uchun **to'rtta harf** kiritilgan (پ [p], چ [ç], ژ [z], گ [g]).

Arab yozuvining bosma va qo'lda yozish shakllari biroz farq qiladi. Bosma shakli ko'proq "*nasx*" uslubida va yozma shakli "*nasta'liq*" uslubida yoziladi.

Bu harflarning Yevropa tillari yozuvidan farqi shundaki, arab yozuvi o'ngdan chapga qarab yoziladi.

دایانا

سامسونگ

ایک

اصفهان

Harflarni o'rganish

5-mashq. Quyidagi fors tili alifbosining audiosini tinglang. Harflarning nomi va talaffuziga ahamiyat bering:

Transkripsiya	Harf nomi	Harf
a,e,o/ā (cho'ziq)	<i>alef</i>	آ/ا
b	<i>be</i>	ب
p	<i>pe</i>	پ
t	<i>te</i>	ت
s	<i>se</i>	ث
j	<i>jim</i>	ج
č	<i>čim</i>	چ
h	<i>hā-ye hotti,</i> <i>hā-ye jimi</i>	ح
x	<i>xe</i>	خ
d	<i>dāl</i>	د
z	<i>zāl</i>	ذ
r	<i>re</i>	ر
z	<i>ze</i>	ز
ž	<i>že</i>	ژ
s	<i>sin</i>	س
š	<i>šin</i>	ش
s	<i>sād</i>	ص

z	<i>zād</i>	ض
t	<i>tā</i>	ط
z	<i>zā</i>	ظ
‘	<i>eyn</i>	ع
γ	<i>γeyn</i>	غ
f	<i>fe</i>	ف
γ	<i>γāf</i>	ق
k	<i>kāf</i>	ك
g	<i>gāf</i>	گ
l	<i>lām</i>	ل
m	<i>mim</i>	م
n	<i>nun</i>	ن
w	<i>vāv</i>	و
h	<i>hā-yehavvaz, hā-yedočešmi</i>	ه
y	<i>yā</i>	ی

 6-mashq. Alifboni qayta tinglang va tovushlarni aytishni mashq qiling.

Fors tilida yozuv

Fors alifbosida harflarning **16 ta shakli** mavjud. Ba'zi modellardan (1-modeldan 12-modelgacha) nuqtalar va chiziq qo'yish orqali turli harflar hosil qilinadi.

 7-mashq. Birinchi videoni ko'ring. Chiziqlar o'rtasidagi har bir shaklning joylashishiga ahamiyat bering va yozishni mashq qiling:

	و	9-shakl		ا	1-shakl
	ف	10-shakl		ب	2-shakl
	ك	11-shakl		ح	3-shakl
	ل	12-shakl		د	4-shakl
	م	13-shakl		ر	5-shakl
	ن	14-shakl		س	6-shakl

	ه	15-shakl		ص	7-shakl
	و	16-shakl		ع	8-shakl

8-mashq. Videoni tomosha qiling. Har bir harfning yozilish tartibiga ahamiyat bering va yozishni mashq qiling:

	ض		ا
	ط		ب
	ظ		پ
	ع		ت
	غ		ث
	ف		ج

	چ		چ
	ح		ح
	خ		خ
	د		د
	ذ		ذ
	ر		ر
	ز		ز
	س		س

	ي	<td>ء</td> <td>A black and white photograph showing ancient ruins. In the foreground, there is a large, weathered stone column. To its right, a stone sculpture of a horse is visible. In the background, several tall, thin columns stand against a light sky.</td>	ء	A black and white photograph showing ancient ruins. In the foreground, there is a large, weathered stone column. To its right, a stone sculpture of a horse is visible. In the background, several tall, thin columns stand against a light sky.
--	---	--	---	--

Bo'limning bu qismida mashqlarni bajarasiz va forscha talaffuzni o'rganasiz

9-mashq. Keling forscha alifboni qanchalik yaxshi eslab qolganingizni tekshirib ko'ramiz. Audioni yaxshilab eshiting va eshitgan harflaringizni doiraga oling. Oldin do'stingiz bilan solishtiring, keyin esa o'qituvchingiz bilan solishtiring:

ص	ض	ث	7
ق	ف	غ	8
ع	ه	خ	9

ت	ن	م	1
ك	گ	ظ	2
ط	ذ	ر	3

ح	ج	چ	10
س	س	ى	11
ب	ل	ا	12

ز	د	و	4.
ص	ض	ث	5.
ش	س	ى	6.

10-Mashq. Diqqat bilan eshiting va harflarni mos kelganlarini yozing. Oldin do'stingiz bilan solishtiring, keyin o'qituvchingiz bilan solishtiring:

_____	9.	_____	5.	_____	1.
_____	10.	_____	6.	_____	2.
_____	11.	_____	7.	_____	3.
_____	12.	_____	8.	_____	4.

11-mashq. Juft bo‘lib ishleng, 5 ta harf tanlang va uni shoshmasdan do‘stingizga aytib turing. Do‘stingiz harflarni yozib bo‘lishini kuting. Tekshiring. O‘rin almashing:

	1
	2
	3

Bir xil talaffuzga ega turli harflar

Shunday harflar mavjudki, ular arab tilida o‘ziga xos talaffuz qoidalariga ega, lekin fors tilidagi so‘zlarda bir xil, ya’ni quyidagicha o‘qiladi:

Harf	Talaffuz
ط [tā], ت [te]	[t]
ث [se], ص [sād], س [sin]	[s]
ذ [zāl], ض [zād], ظ [zā], ز [ze]	[z]
ق [yāf], غ [yeyn]	[ɣ]
ع [‘eyn], ء [hamza]	[‘]
ح [hā-ye hotti], ه [hā-ye havvaz]	[h]

ط [tā], ث [se], ذ [zāl], ص [sād], ض [zād], ظ [zā], ع [‘eyn] asosan arab tilidan kirgans o‘zlarda uchraydi.

13-mashq. Bingo jadvalining har bir katagiga fors alifbosidagi harflardan joylashtiring. O'qituvchingiz tasodifiy harfni aytadi. Sizda o'sha harf bo'lsa belgilaysiz. Qatordagi 5 ta harfni belgilagan birinchi talaba "Bingo" deydi va g'olib bo'ladi.

B I N G O

		BO'SH		

اطلاعات

راهنما

گیتیا

Eron madaniyati haqida

فرهنگ ایران

Eron

Eron Islom Respublikasi Osiyo qit'asida joylashgan. Shimolda Armaniston, Ozarbayjon, Turkmaniston; janubda Ummon, Fors ko'rfazi; sharqda Afg'oniston, Pokiston; g'arbda Iroq va Turkiya mamlakatlari bilan chegaradosh.

Eronning quruqlikdagi chegarasi 5170 km, suvdagi chegarasining uzunligi 2616 km ni tashkil etadi. Eronning jami maydoni 1648195 kv. Km dan iborat.

Eron mamlakatining poytaxti –
Tehron shahridir.

Eronning muhim tog' tizmalari:

- 1) Shimoliy tog' tizmalari.
- 2) Janubi-g'arbiy tog' tizmalari.
- 3) Sharqiy tog' tizmalari.
- 4) Eronning markaziy tog' tizmalari.

Kaspiy dengiziga quyiladigan daryolar: Sefidrud, Atrak, Hezor, Bobo'l, Tolor, Go'rgon, Tajan.

Fors ko'rfaziga quyiladigan daryolar: Korun, Jarrohi, Dolaki, Mo'nd.

Ummon dengiziga quyiladigan daryolar: Sarboz, Nahang, Nik-shahr, Gobrik.

Harflarning turli ko'rinishlari

Fors tilida so'zlar tarkibida harflar joylashuvi o'rniga ko'ra harf ko'rinishi o'zgaradi. Shu asosda harflar ikki va to'rt ko'rinishli bo'ladi.

Alohida, so'z boshi, so'z o'rtasi va so'z oxiri ko'rinishlariga ega harflar *to'rt ko'rinishli* harflardir.

Alohida va so'z boshidagi ko'rinishlarga ega harflar *ikki ko'rinishli* harflardir. Bunda ular o'zidan keyingi harflarga bog'lanmaydilar.

Quyidagi jadvalga e'tibor bering:

Tovush	Harfning nomi	Harfning nomi	Harf			T/r	
			so'z oxirida	so'z o'rtasida	so'z boshida		
ā, a, e, o	الف	<i>alef</i>	ا	-	-	ا	1
b	ب	<i>be</i>	ب	ب	ب	ب	2
p	پ	<i>pe</i>	پ	پ	پ	پ	3
t	ت	<i>te</i>	ت	ت	ت	ت	4
s	ث	<i>se</i>	ث	ث	ث	ث	5
j	ج، جيم	<i>jim</i>	ج	ج	ج	ج	6
č	چ، جيم فارسي	<i>čim</i>	چ	چ	چ	چ	7
h	ح، حاء خطي، حاء جيمي	<i>hā-ye hotti, hā-ye jimi</i>	ح	ح	ح	ح	8
x	خ	<i>xe</i>	خ	خ	خ	خ	9
d	د، دال	<i>dāl</i>	د	-	-	د	10

z	ذ، ذال	<i>zāl</i>	ذ	-	-	ذ	11
r	ر	<i>re</i>	ر	-	-	ر	12
z	ز	<i>ze</i>	ز	-	-	ز	13
ž	ژ	<i>že</i>	ژ	-	-	ژ	14
s	س، سین	<i>sin</i>	س	س	س	س	15
š	ش، شین	<i>šin</i>	ش	ش	ش	ش	16
s	صاد	<i>sād</i>	ص	ص	ص	ص	17
z	ضاد	<i>zād</i>	ض	ض	ض	ض	18
t	طا	<i>tā</i>	ط	ط	ط	ط	19
z	ظا	<i>zā</i>	ظ	ظ	ظ	ظ	20
‘	عین	<i>eyn</i>	ع	ع	ع	ع	21
γ	غین	<i>γeyn</i>	غ	غ	غ	غ	22
f	ف	<i>fe</i>	ف	ف	ف	ف	23
γ	ق، قاف	<i>γāf</i>	ق	ق	ق	ق	24
k	ک، کاف	<i>kāf</i>	ک	ک	ک	ک	25
g	گ، گاف	<i>gāf</i>	گ	گ	گ	گ	26
l	ل، لام	<i>lām</i>	ل	ل	ل	ل	27
m	م، میم	<i>mim</i>	م	م	م	م	28
n	ن، نون	<i>nun</i>	ن	ن	ن	ن	29
w	و، واو	<i>vāv</i>	و	-	-	و	30
h	ه، هاء دو چشمی، هاء هوز	<i>hā-ye havvaz, hā-ye dočešmi</i>	ه	ه	ه	ه	31
y	ی، یا	<i>yā</i>	ی	ی	ی	ی	32

Harflarning turli ko'rinishlari (davomi)

Fors alifbosida 7 ta ikki ko'rinishli va 25 ta to'rt ko'rinishli harf mavjud. To'rt ko'rinishli harflar bir-biri bilan o'ngdan chapga bog'lanishini eslab qoling. Misol uchun ل [lom] harfi boshqa harflar bilan quyidagi so'zlarda so'z boshi, so'z o'rtasi va so'z oxiri shakllarda qanday bog'lanishini ko'ring:

So'z oxiri	So'z o'rtasi	So'z boshi
ف+ى+ل = فيل	ف+ى+ل+م=فيلم	ل+ى+س+ت=ليست
[fil]fil	[film] film	[list] ro'yxat

Shuningdek, quyidagi so'zlarda boshqa harflarning birikishiga e'tibor bering:

burun [bini] ب+ى+ن+ى=بينى

sabab [sabab] س+ب+ب=سبب

Ikki ko'rinishli harflar faqat so'z boshidagi harfga (o'ngdan) bog'lanishini eslab qoling. Shuning uchun ikki ko'rinishli harflar so'z boshidagi holatda kelsa, ajratib yoziladi (ya'ni o'ngga yoki chapga bog'lanmaydi), so'z o'rtasidagi ko'rinishi kelsa, so'z oxiridagi shaklni oladi (ya'ni o'ngdan o'zidan oldingi harf bilan bog'lanadi). Masalan, bu qoidani و [vāv] harfi misolida ko'ramiz:

So'z oxiri	So'z o'rtasi	So'z boshi
ب+و = بو	خ+و+ب=خوب	و+ق+ت=وقت
[bu]hid	[xub] yaxshi	[vaqt] vaqt

To'rt ko'rinishli va ikki ko'rinishli harflarning birikishini quyidagi misollarda ko'ring:

گ + م + ر = گرم issiq [garm]

د + و + ج + ش + ن + ا + د = دانشجو [dānešju] talaba

Ba'zi so'zlar ikki ko'rinishli harflardan tashkil topgan bo'lishi mumkin. Bu holatda harflar bir biri bilan bog'lanmaydi:

د + ر = در eshik [dar]

ر + و + ز = روز kun [ruz]

د + ا + ر + و = دارو dori [dāru]

  16-mashq. Alohida va so'z oxiri ko'rinishiga ega bo'lgan ikki ko'rinishli harflarning qay tarzda yozilishi haqidagi videofilm namoyishini ko'ring. Ruchkaning yo'nalishi va qatordagi yozilgan har bir harfning yozilishiga e'tibor bering. Videofilmni ko'rgandan so'ng har bir harfni yozishni mashq qiling:

So'z oxiri	Alohida	Harf
----- ----- -----	----- ----- -----	ا
----- ----- -----	----- ----- -----	د
----- ----- -----	----- ----- -----	ذ

		ر
	ز	
		ژ
		و

  17-mashq. To‘rt ko‘rinishli harflarning qay tarzda yozilishi haqidagi quyidagi videofilm namoyishini ko‘ring. Ruchkaning yo‘nalishi va qatordagi har bir harfning yozilishiga e‘tibor bering. Videofilmni ko‘rgandan so‘ng har bir harfni yozishni mashq qiling:

So‘z oxiri	So‘z o‘rtasi	So‘z boshi	Alohida	Harf
				ر
				ز

<p>Handwriting practice for the letter 'ص' (S). The row contains four columns, each with a solid top line, a dashed middle line, and a solid bottom line. The letter 'ص' is written in a large, bold font across the middle dashed line.</p>	ص
<p>Handwriting practice for the letter 'ض' (Z). The row contains four columns, each with a solid top line, a dashed middle line, and a solid bottom line. The letter 'ض' is written in a large, bold font across the middle dashed line.</p>	ض
<p>Handwriting practice for the letter 'ط' (T). The row contains four columns, each with a solid top line, a dashed middle line, and a solid bottom line. The letter 'ط' is written in a large, bold font across the middle dashed line.</p>	ط
<p>Handwriting practice for the letter 'ظ' (Zay). The row contains four columns, each with a solid top line, a dashed middle line, and a solid bottom line. The letter 'ظ' is written in a large, bold font across the middle dashed line.</p>	ظ
<p>Handwriting practice for the letter 'ع' (Ain). The row contains four columns, each with a solid top line, a dashed middle line, and a solid bottom line. The letter 'ع' is written in a large, bold font across the middle dashed line.</p>	ع
<p>Handwriting practice for the letter 'غ' (Ghayn). The row contains four columns, each with a solid top line, a dashed middle line, and a solid bottom line. The letter 'غ' is written in a large, bold font across the middle dashed line.</p>	غ
<p>Handwriting practice for the letter 'ف' (Fay). The row contains four columns, each with a solid top line, a dashed middle line, and a solid bottom line. The letter 'ف' is written in a large, bold font across the middle dashed line.</p>	ف
<p>Handwriting practice for the letter 'ق' (Qaf). The row contains four columns, each with a solid top line, a dashed middle line, and a solid bottom line. The letter 'ق' is written in a large, bold font across the middle dashed line.</p>	ق

					ک
					گ
					ن
					م
					ن
					ه
					ی

18-mashq. Quyidagi soʻzlar guruhiga qarang va berilgan harflar namunalarini dumaloq ostiga oling hamda sanang. Birinchi misol siz uchun qilingan.

Umumiy soni	Soʻzlar					Harf
8	ابر	اجزه	احتياج	احمق	احوال	ا
	استراح ت	اشتها	پشت	ترجمه	ترش	ت
	بختر	خانه	درخت	تخته	کارخانه	خ
	همیشه	هنوز	مهم	همراه	همخانه	ه

19-mashq. Bir-biri bilan bogʻlanmaydigan ikki koʻrinishga ega harflardan tashkil topgan quyidagi 10 ta soʻzni yozishni mashq qiling:

----- ----- -----	د+ر+س=درس	[dars]	dars
----- ----- -----	د+ا+ر+و=دارو	[dāru]	dori
----- ----- -----	ا+ر+ز+ا+ن=ارزان	[arzān]	arzon
----- ----- -----	ا+ر+د=آرد	[ārd]	un
----- ----- -----	ر+و+ز=روز	[ruz]	kun
----- ----- -----	ز+و+ر=زور	[zur]	kuch
----- ----- -----	و+ر+ز+ش=ورزش	[varzeš]	sport

	ر+و+ا+ج=رواج	[revāj]	rivoj
	ز+ر+د=زرد	[zard]	sariq
	د+ز+د=دزد	[dozd]	o'g'ri

 20-mashq. Ikkita harfni bir-biri bilan bog'laydigan harflarga diqqat qiling va mashqni bajaring:

	سر		تب		كه
	پل		بت		چه
	كس		تر		بر
	با		هر		با

 21-mashq. ا dan ج gacha bo'lgan harflar ishtirok etgan so'zlarni yozishni mashq qiling, tinglang va takrorlang:

	باخت		پا		آب
	ا				

بیت	ثبت	حباب	
باب	تاب	اثاث	
طب	بخت	چپ	
بحث	تخت	حج	

22-mashq. د dan ظ gacha bo'lgan harflar ishtirok etgan so'zlarni yozishni mashq qiling, tinglang va takrorlang:

رد	برداشت	ثبط	
ضرر	درد	آدرس	
بیز	صاپر	درس	
دراز	صبر	سنجر	
سردار	بظر	خرس	

23-mashq. ع dan ى gacha bo'lgan harflar ishtirok etgan so'zlarni yozishni mashq qiling, tinglang va takrorlang:

----- ----- -----	كس	----- ----- -----	فردا	----- ----- -----	عطر
----- ----- -----	گل	----- ----- -----	قاشق	----- ----- -----	عمر
----- ----- -----	پل	----- ----- -----	قم	----- ----- -----	عجله
----- ----- -----	لرز	----- ----- -----	مرغ	----- ----- -----	عجایب
----- ----- -----	کشتی	----- ----- -----	مس	----- ----- -----	غرب

Eslatma:

ک [kāf] va گ [gāf] harflari ا [alif] yoki ل [lām] harflari bilan birikkanda gorizontaal chiziqlarda bog‘lash o‘rniga quyidagicha (aylantirib, dumaloqsifat shaklda) qo‘shib yoziladi.

گ+ل=گل [gl]

ک+ل=کل [kl]

ک+ا=کا [gā]

ک+ا=کا [kā]

Yuqorida keltirilgan harfiy birikmalar *ligatura* deyiladi.

ل [lām] harfi ا [alif] harfi bog‘langanda boshqacha shaklga aylanadi:

ل+ا=لا [lā]

Ba'zi so'zlarda $\aleph[lā]$ kombinatsiyasi ك [kāf] va گ [gāf] harflariga ergashib kelishi mumkin. Bu holda ular orasidagi bog'lanish quyidagicha bo'ladi:

[glā] گ = ل + ا + ل + ك [klā] ك = ل + ا + ل + ك

Yuqorida keltirilgan harfiy birikmalar *ligatura* deyiladi.

ح shakli (ج [jim], چ [čim], ح [hā-ye hotti], خ [xe]) harflarini yozuvda ifodalaganda so'z o'rtasi shaklida kelsa, oldingi harf o'rtachiziqdan biroz tepada yoziladi, bosma shaklida esa o'rtachiziqda turgan bo'lsa ham buning ahamiyati yo'q. Quyidagi jadvaldagi bosma va yozma shakllarda bog'lanishini solishtiring.

Yozma shakl	Bosma shakl	Harflar birikuvi
صح	صحيح	ص + ح + ي + ح
تخم	تخم	ت + ح + م
بچه	بچه	ب + چ + ه
سنجد	سنجد	س + ن + ج + د

درس دو 2-dars

توۋش، حرف، صدا، کلمه Tovush, harf, so'z

استادان و دانشجویان زبان فارسی

Fors tili o'qituvchi va talabalari

So'z o'rtasidagi unililar

Masalan		Yozilishi	Unli tovush	№
bosh	/sar/ سر	اَ	<i>a</i>	. ۱
sir	/ser/ سر	اِ	<i>e</i>	. ۲
sirpanchiq	/sor/ سر	اُ	<i>o</i>	. ۳
chug'urchuq	/sār/ سار	اَ	<i>ā</i>	. ۴
sarimsoq	/sir/ سیر	ی	<i>i</i>	. ۵
bazm, ziyofat	/sur/ سور	و	<i>u</i>	. ۶

A, e va o qisqa unililari, odatda, so'z o'rtasida ifoda etilmaydi. Balki, o'zidan avvalgi undoshning ustiga yoki ostiga kerakli o'rinlarda harakat shaklida qo'yiladi.

1-mashq. Tushirib qoldirilgan qisqa va cho'ziq unililarni qo'shib, so'zlarni o'qing:

مَن	مِن	مَنْ	مُن	مَن	مَنْ
دَس	دِس	دَس	دِس	دَس	دَس
دَر	دِر	دَر	دِر	دَر	دَر
سَم	سِم	سَم	سِم	سَم	سَم
تَن	تِن	تَن	تِن	تَن	تَن
تَر	تِر	تَر	تِر	تَر	تَر

Dialog

O: xānomā, āqāyun, salām.
 Āqā! Šomā ketāb dārin?

P: Xonimlar, janoblar, salom.
 Salom! Sizning kitobingiz bormi?

D: bale, man ketāb dāram.

T: Ha, mening kitobim bor.

O: xānom! Man kif dāram?

P: Xonim! Menda portfel bormi?

D: na, šomā kif nadārin

T: Yo‘q, sizda portfel yo‘q.

O: in čiye?...lotfan bolantar.

P: Bu nima? Iltimos, balandroq.

D: un ketābe

T: Bu kitob.

O: doroste, befarmāyin.

P: To‘g‘ri. Marhamat, o‘tiring.

■ **befarmāyin** – “marhamat”, “buyuring” ma’nolaridagi *befarmāyin* buyruq fe’lio‘tiring, keling, boring, ayting, tanovvul qiling kabi fe’llar va boshqa ko‘plab vaziyatlarni xushmuomalalik bilan ifodalash uchun ishlatiladi.

Fors alifbosi

Tovush	To‘liq shakl	Qisqa shakl	Harf nomi	№
<i>b</i>	ب ↓	ب ↘	<i>be</i>	۱۰
<i>f</i>	ف ←	ف ↙	<i>fe</i>	۱۱
<i>j</i>	ج ↗	ج ↗	<i>jim</i>	۱۲
<i>č</i>	چ ↗	چ ↗	<i>če</i>	۱۳

2-mashq. Harflarni qo'shib yozing va so'zlarni o'qing:

yomon	←		د	+	و	+	م	۱	
jon	←		ن	+	ا	+	ج	۲	
eshik	←		*	+	و	+	ش	۳	
u ketdi	←	ت	+	ف	+	و	+	ر	۴
nechta	←	د	+	ن	+	و	+	چ	۵
nima	←	ت*	+	س	+	ی	+	چ	۶

3-mashq. Harflarni qo'shib yozing va so'zlarni o'qing:

.....	←	م	+	ی	+	ج	←	م	+	ک	۱
.....	←	ل	+	ا	+	د	←	ج	۲
.....	←	ن	+	ی	+	س	←	ب	۳
.....	←	ش	+	و	+	ش	←	ک	۴
.....	←	ف	+	ا	+	ک	←	م	۵
.....	←	ل	+	و	+	م	←	ش	۶

Fors alifbosi

Tovush	So'z oxirida	So'z oxirida	So'z o'rtasida	So'z bo-shida	To'liq shakl	Harf nomi	№
<i>h, e, a</i>	ه	ه	ه	ه	ه	<i>he</i>	۱۷

Misollar: هم، هر، هفت، هشت، شهر، نه، ده

4-mashq. Harflarni qo‘shib yozing va so‘zlarni o‘qing:

.....	←		ه	+	و	+	د	. ۱
.....	←		ه	+	و	+	ن	. ۲
.....	←	ر	ه	+	و	+	ش	. ۳
.....	←	ت	ف	+	و	+	ه	. ۴
.....	←	ر	ه	+	و	+	چ	. ۵
.....	←	ت	ش	+	و	+	ه	. ۶

So‘z oxiridagi unllilar

Masalan	Yozilishi	Unli tovush	№
yo‘q	/na/*نه/	a	. ۱
uch	/se/*سه/	e	. ۲
ikki	/do/*دو/	o	. ۳
biz	/mā/*ما/	ā	. ۴
kim	/ki/كى/	i	. ۵
qayerda	/ku/كو/	u	. ۶

Hozirgi kunda rasmiy tilda so‘z oxirida $\frac{4}{6}$ ning ishlatilishi juda kam uchraydi. Og‘zaki nutqda esa bu odatiy holdir.

5-mashq. Harflarni qo‘shib yozing va so‘zlarni o‘qing:

yoki	←	/yā/	ا	+	ى	. ۱
nima	←	/či/	ى	+	چ	. ۲
qayerda	←	/ku/	و	+	ك	. ۳
...ga	←	/be/	ه	+	ب	. ۴
uch	←	/se/	ه	+	س	. ۵
sen	←	/to/	و	+	ت	. ۶

Bo‘g‘inlar tarkibi – fors tilida bo‘g‘inlar uch turda namoyon bo‘ladi (C:consonant – undosh, V: vowel – unli):

yo‘q	CV	/na/	*نه
men	CVC	/man/	*من

nima CVCC /chist/ چيست*

Unli tovushning cho'zib talaffuz etilishi – qachonki unli bo'g'in tarkibidagi undoshlar guruhidan oldin kelsa (C+C) u odatdagidan cho'ziqroq talaffuz qilinadi:

nima	/çi/	چی
nimadir	/čist/	چيست
kim	/ki/	کی
kimdir	/kist/	کيست

So'z tarkibi – fors tilidagi so'zlar bir va undan ortiq (8 taga qadar) bo'g'inlardan iborat bo'lishi mumkin:

biz	/mā/					ما	
qalam	/medād/				داد +	مد	
olim	/dā+neš+mand/	مند	+	نشد	+	دا	
olimlar	/dā+neš+man+dān/	دان +	من	+	نشد	+	دا

Har bir bo'g'inning aniq va to'liq talaffuz etilishiga e'tibor bering: Ingliz tilida tez-tez kuzatiladigan bo'g'inlarning qisqarish holatiga yo'l qo'ymang.

6-mashq. Har bir bo'g'inni o'qing va ulardan so'zlar tuzing:

professor ←					*تاد	+	أس	۱.
kitob ←					*تاب	+	ک	۲.
siz (ko'plik) ←					*ما	+	ش	۳.
baland ←					*لند	+	ب	۴.
so'z ←					*مه	+	ل	۵.
marhamat ←	*بین	+	ما	+	فَر	+	ب	۶.

So'z urg'usi – fors tilida, odatda, urg'u so'zning oxirgi bo'g'iniga tushadi. Transkripsiyada urg'uurg'uli bo'g'indan avval quyidagi // belgini qo'yish bilan ifodalanadi:

Salom	لاسلام	/sa'lām/	*سلام
talaba		/dāneš'ju/	*دانشجو
olimlar		/dānešman'dān/	*دانشمندان
rahmat		/motešak'keram/	*مُتَشَكَّرَم

Fe'liy shakllar, yordamchi so'zlar va bog'lovchilarda urg'uning birinchi bo'g'inga tushishi qayd etiladi:

so'roq yuklamasi....		/'āyā/	*آیا
ha.....		/'bale/	*بله
men...dirman.....		/'hastam/	*هستم
sen...dirsan.....		/'hastin/	*هستی
men...emasman.....		/'nistam/	*نیستم
sen...emassan.....		/'nisti/	*نیستی

Urg'uning ko'chishi ba'zida so'z ma'nosining o'zgarishiga sabab bo'ladi. Lekin, odatda so'z urg'usi fors tilida doimiylik kasb etadi.

7-mashq. So'zlarni o'qing va urg'uga diqqat qiling:

jumla.....		/jomle'/	*جمله	۱
men...emasman...		/ni'stam/	*نیستم	۲
nimadir.....		/či'ye/	*چییه	۳
to'g'ri.....		/doro'st/	*دُرست	۴
menda...yo'q.....		/na'dāram/	*ندارم	۵
so'zlar.....		/kalemā't/	*کلمات	۶

Tašdid “ 〇 ” – yozuvda qator kelgan ikki undosh tovushni belgilash uchun ishlatiladi.

rahmat مُتَشَكَّرَم * ← كِرَم + مَتَشَك

■ Bir necha tovushni ifodalovchi harflar – 32 ta forscha harflar orasida to'rttasi ko'p tovushli hisoblanib, qolgan 28 tasi esa bir tovushli

harflardir. Maxsus fonetik talaffuzning mavjud emasligi tufayli quyidagi yo‘riqnomaga ko‘p tovushli harflar talaffuzini osonlashtiradi:

			<u>/ā, a, e, o/</u>	<u>الف</u>
1.	<u>/ā/</u>	~	orqali ifodalanadi	آن
2.	<u>/a/</u>	◌	orqali ifodalanadi	أست
3.	<u>/e/</u>	◌	orqali ifodalanadi	إسم
4.	<u>/o/</u>	◌	orqali ifodalanadi	أم

			<u>/v, u, o, ow/</u>	<u>و</u>
1.	<u>/v/</u>		so‘z boshi yoki oxiridagi undosh	وقت، گاو
2.	<u>/u/</u>		unli tovush orqali ifoda etiladi	دور
3.	<u>/o/</u>		o‘zidan oldingi harfga ◌ belgisini qo‘yish orqali	دور
4.	<u>/ow/</u>		/ow/ bilan oldinma-ketin keluvchi ◌ orqali ifoda etiladi.	دور

			<u>/h, e, a/</u>	<u>ه</u>
1.	<u>/h/</u>		so‘z boshi yoki o‘rtasida, shuningdek so‘z oxiridagi undosh	هم، شهر، نه
2.	<u>/e/</u>		o‘zidan oldingi harfga ◌ belgisini qo‘yish orqali	سه
3.	<u>/a/</u>		o‘zidan oldingi harfga ◌ belgisini qo‘yish orqali	نه

Rasmiy-adabiy tilda ba‘zi hollarda $ه$ o‘rta $-a/$ tarzida talaffuz qilinishi mumkin, lekin og‘zaki nutqda $ه$ ning $/a/$ deb talaffuz etilishi odatiy holatdir.

			<u>/y, i, ey/</u>	<u>ی</u>
1.	<u>/y/</u>		so‘z boshi yoki so‘z oxiridagi undosh	یا، چای
2.	<u>/i/</u>		har qanday qisqa unlini yozuvda tushirib qoldirish orqali ifoda etiladi	کی
3.	<u>/ey/</u>		o‘zidan oldingi harfga ◌ belgisini qo‘yish orqali	کی

3-dars Sinxonada (1)

درس سه (1) در کلاس درس

استادان و دانشجویان زبان فارسی

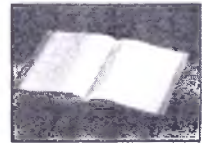
Fors tili o'qituvchi va talabalari

Lug'at

u.....	[ān]	آن
so'roquklaması.....	[āyā]	آیا
bu.....	[in]	این
baland.....	[boland]	بلند
ha.....	[bale]	بله
nima.....	[če, či]	چه، چی
-da;eshik.....	[dar]	در
dars.....	[dars]	درس
ikki.....	[do]	دو
yana.....	[dobāre]	دوباره
salom.....	[salām]	سلام
uch.....	[se]	سه
siz.....	[šomā]	شما
xona.....	[kelās]	کلاس

استاد

دفتر

کتاب

darsxona.....[kelāsedars] کلاس درس
 biz.....[mā] ما
 rahmat.....[motešakkeram] متشکرم
 men.....[man] من
 yo‘q.....[na] نه
 bir.....[yek] یک

مداد

Matn

سلام

من اُستاد هستم.شما دانشجو هستید.این کتاب است.من دانشجو نیستم.شما اُستاد نیستید.این مداد نوشت.شما دانشجو هستید؟ نه، ما دانشجو

هستیم.

این کتاب است؟ نه، آن کتاب راستاین چوبت؟ آن دفتر است.

متشکرم.

■ **Jins kategoriyasi** – fors tilida grammatik jins kategoriyasi mavjud emas. استاد va دانشجو so‘zlari ham muzakkar, ham muannas jins uchun bir xilda ishlatiladi.

■ **من ما شما**

من va شما kishilik olmoshlaridir. شما ko‘plikdagi kishilik olmoshi bo‘lib, ko‘plik shaklidagi fe‘l bilan birga keladi. Lekin bir kishi uchun iltifot, xushmuomalalik ma’nolarini ifodalashi ham mumkin.

Bog‘lamaning to‘liq shakli هست so‘ziga shaxs-son qo‘shimchalarini qo‘shish orqali yasaladi. III shaxs birlikda esa است bog‘lamasining o‘zi qolaveradi.

Men...dirman	/hastam/	هستم	←	م	} هست +
Biz...dirmiz	/hastim/	هستیم	←	یم	
Siz...dirsiz	/hastid/	هستید	←	ید	

• 1-mashq. Gaplarni است bog‘lamasi bilan to‘ldiring:

- ۱. شما دانشجو...
- ۲. این مداد.....
- ۳. من یک استاد.
- ۴. آن کتاب.....
- ۵. ما دو استاد...
- ۶. من دانشجو...

■ **Olmoshlarning tushib qolishi** – bog‘lamaning to‘liq shaklidagi shaxs-son qo‘shimchalari bizga ega haqida ma’lumot beradi. Shu sababli, forstilida olmosh bilan ifodalangan ega tushib qolishi mumkin.

دانشجو	استاد	بلند	دو	بارہ
هستم.	هستید.	بفرمایید	بفرمایید	

• 2-mashq. Nuqtalar o‘rnini olmoshlar bilan to‘ldiring:

۱. یک استاد هستم.
۲. سه دانشجو هستید.
۳. دانشجو نیستیم.
۴. یک دفتر است.

۵. مداد نیست.....

۶. استاد نیستیم.....

■ **Inkor shakli** – bo‘lishli shakldagi fe‘lga *na* inkor yuklamasini qo‘shish orqali yasaladi. Bog‘lamaning inkor shakli o‘z tarixiy taraqqiyoti natijasida talaffuz me‘yorlari jihatidan o‘zgarishlarga yuz tutgan.

Men...emasman	<i>/nistam/</i>	نیستم ← هستم	} + ن
U...emas	<i>/nist/</i>	نیست ← هست/است	
Biz...emasmiz	<i>/nistim/</i>	نیستیم ← هستیم	
Siz...emassiz	<i>/nistid/</i>	نیستید ← هستید	

• 3-mashq. Gaplarni bog‘lamasining inkor shaklida to‘ldiring:

۱. من دانشجو.....

۲. این کلاس.....

۳. شما دانشجو.....

۴. ما استاد.....

۵. آن مداد.....

۶. ما دانشجو.....

■ **Gap tarkibi** – umuman olganda, egadan so‘ng va fe‘ldan avval turli gap bo‘laklari joylashishi mumkin. Shunday qilib, fors tilida odatdagi gap tarkibi quyidagi ko‘rinishga ega:

هستیم

③

Ot-kesimning fe‘l
qismi

دانشجو

②

Ot-kesimning ot
qismi

ما

①

Ega

• 4-mashq. Quyidagi so‘zlardan foydalanib gap tuzing: /

۱. هستیم. دانشجو. ما

۲. استاد. من. هستم _____
۳. مداد. آن. نیست _____
۴. نیستیم. استاد. ما _____
۵. شما. نیستید. دانشجو _____
۶. است. این. کلاس _____

• **So'roq gap** – so'roq gaplarda ham so'z tartibi xuddi darak gaplar kabi bo'lib, jumla tarkibida so'roq so'zlar mavjud bo'lmaganda **آیا** so'roq yuklamasi orqali ifodalanadi:

آیا شما دانشجو
هستید؟

Og'zaki nutqda ham so'roq, odatda ko'tariluvchan ohangda bo'ladi:

شما دانشجو هستید؟

• **5-mashq. Darak va so'roq shakllarda o'qing:**

۱. این دفتر است
۲. آن مداد نیست
۳. من استاد هستم
۴. این دانشجو نیست
۵. شما دانشجو هستید
۶. ما دانشجو نیستیم

Fors alifbosi

Tovush	To'liq shakl	Qisqa shakl	Harf nomi	№
<i>b</i>	ب ↓	پ ↓	<i>pe</i>	۱۸
<i>f</i>	ف ↗	خ ↗	<i>xe</i>	۱۹
<i>j</i>	ج ↘	ز ↘	<i>ze</i>	۲۰

س	ص ←	ص ←	sād	۲۱
q	ق ←	ق ←	qāf	۲۲

• 6-mashq. Harflarni qo‘shib, so‘z hosil qiling:

- janob _____ ۱. آ + ق + ا ←
- stol _____ ۲. م + ی + ز ←
- xonim _____ ۳. خ + ا + ن + م ←
- stul _____ ۴. ص + ن + د + ل + ی ←
- deraza _____ ۵. پ + ن + ج + ر + ه ←
- kechirasiz _____ ۶. ب + ب + خ + ش + ی + د ←

■ bog‘lamasining qisqarishi: bog‘lamasining چه va چی so‘roq olmoshlaridan keyin qisqarishiga diqqat qiling:

چه/چی + است ← چیست

Yozuv

• 1-mashq. To‘g‘ri shaklda qaytadan yozing:

- ۱. من دانشجو هستم*
- ۲. دفتر این است
- ۳. ما استاد هستیم
- ۴. شما دانشجو نیست
- ۵. است آن کتاب؟
- ۶. شما دانشجو هستم؟

Lug‘at

بفرمایید ← [بفرمایین]
 چه ← [چی/چه]
 نیست ← [نیست]**

آن ← [اون]*
 بُنَد ← [بُنَد]**
 چیست ← [چیہ]

*Ikkita to‘g‘ri javobga ega jummalarda faqat bittasini yozish yetarli.

**Mazkur kitobda og‘zaki nutqdagi talaffuzi yozma nutqdagi talaffuzidan farq qiluvchi so‘zlar to‘rt burchak qavs ichida berilgan.

**Mazkur bo‘limdagi qizil rang og‘zaki nutqda kuchsiz talaffuz qilinadigan yoki tushib qoladigan harflarni ifodalaydi.

هست ← [هست**]
 یک ← [یه]

نیستید ← [نیستین]
 هستید ← [هستین]

Og‘zaki nutqda o‘rniga undoshlardan so‘ng urg‘usiz /e/ tovushi qo‘yiladi:

این کتاب است. ← [این کتابه]

آیا so‘roq yuklamasi odatda og‘zaki nutqda tushib qoladi. So‘roq gap faqat intonatsiya yordamida shakllantiriladi.

آیا شما دانشجو هستید؟ ← [شما دانشجو هستین؟]

Suhbat

سلام. شما دانشجو هستید؟

. بله، من دانشجو هستم

بلند بفرمایید ... متشکرم

این چیست؟ آن کتاب است

این دفتر است؟ نه، آن دفتر نیست

من دانشجو هستم؟

بله، شما دانشجو نیستید. استاد هستید

متشکرم. بفرمایید

●Har bir darsdagi suhbatnamunalariga oid mashqlar:

1. Nutqda tushib qoluvchi so‘zlarni belgilang.
2. Kuchsiz talaffuz qilinuvchi yoki tushib qoluvchi harflarni belgilang.
3. O‘zgaruvchan elementlarning og‘zaki shaklini talaffuz qiling.
4. Har bir jumlaning og‘zaki shaklda o‘qing.

4-dars

Sinxonada (2)

درس چهار
(۲) در کلاس درس

استادان و دانشجویان زبان فارسی

Fors tili o'qituvchi va talabalari

Lug'at

janob.....	/āyā/ آقا
uyer.....	/ānjā/ آنجا
xona.....	/otāy/ اتاق
u.....	/u/ او
buyar.....	/injā/ اینجا
yomon.....	/bad/ بد
bash.....	/panj/ پنج
-gacha.....	/tā/ تا
joy.....	/jā/ جا
nechta, birnecha.....	/čand/ چند
to'rt.....	/čār/ چهار
xonim.....	/xānom/ خانم
yaxshi.....	/xub/ خوب
juda.....	/xeyli/ خیلی
olti.....	/šeš/ شش

پنجره

در

صنئلی

کیف

qayer...../kojā/ کجا
 suhbat...../mokāleme/ مکالمه
 va/va,ol/ و
 yetti...../haft/ هفت
 yoki...../yā/ یا

میز

Matn

من یک کیف دارم
 شما دو دفتر دارید
 او سه خودکار دارد

ما میز نداریم
 شما کیف ندارید
 او صندلی ندارد

من کیف دارم؟ بله شما کیف دارید
 شما میز دارید؟ نه، ما میز نداریم
 او چند دفتر دارد؟ او دو دفتر دارد

■ **“ega bo‘lmoq” fe‘lining hozirgi-kelasi zamonda tuslanishi** – داشتن fe‘lining hozirgi-kelasi zamon negizi دار /dār/ ga shaxs-son qo‘shimchalarini qo‘shish orqali yasaladi.

Menda bor	/dāram/	دارم	←	مَ	} + دار
Undabor	/dārad/	دارد	←	دَ	
Bizdabor	/dārim/	داریم	←	یم	
Sizdabor	/dārid/	دارید	←	ید	

●1-mashq. Gapni “egabo‘lmoq” fe‘li bilan to‘ldiring:

۱. من سه کیف
۲. آن اتاق دو در
۳. کلاس هفت صندلی
۴. شما شش دفتر
۵. ما اینجا مکالمه
۶. این خانم چند خودکار

■ **Inkor shakl** – shaxs-son qo‘shimchalari + نه + دار

Menda yo‘q	/nadāram/	ندارم	←	دارم	} + نه
Undayo‘q	/nadārad/	ندارد	←	دارد	
Bizdayo‘q	/nadārim/	نداریم	←	داریم	
Sizdayo‘q	/nadārid/	ندارید	←	دارید	

●2-mashq. Gaplarni داشتن fe‘lining inkor shakli bilan to‘ldiring:

۱. ما کیف و کتاب
۲. او دفتر یا قلم

۳. من و شما میز.....
 ۴. آن کلاس پنجره.....
 ۵. شما استاد.....
 ۶. این آقا اتاق.....

■ "بودن" va "داشتن" fe'llarining shaxs-son qo'shimchalari – mazkur fe'llarning shaxs-son qo'shimchalari faqat III shaxs birlikdagina o'zaro farq qiladi:

است / هست / دارد

●3-mashq. Gaplarning birinchi qismini بودن, ikkinchi qismini esa داشتن fe'lining bo'lishli shakli bilan to'ldiring:

- ۱... من آنجا استاد..... و یک اتاق.....
 ۲... شما اینجا دانشجو..... و سه دفتر.....
 ۳... این خانم استاد..... و هفت کتاب.....
 ۴... ما شش دانشجو..... و اینجا مکالمه.....
 ۵... آن استاد خیلی خوب..... او اینجا کلاس.....
 ۶... استاد کجا.....؟ دانشجو چند کتاب.....؟

Gap urg'usi – odatda darak gaplarda gap urg'usi jumlaning kesimiga tushadi*:

شما دانشجو هستید.

شما دانشجو هستید؟

Inkor gaplarda urg'u inkor shaklidagi fe'lga tushadi:

شما دانشجو نیستید.

شما دانشجو نیستید؟

So'roq gaplarda esa mantiqiy urg'u so'roq so'zlarga tushadi:

این اتاق چند در دارد؟

*Mazkur kitobda qadri talabalar fors tilida urg'uning to'g'ri qo'yilishi bilan tanishishlari uchun mantiqiy urg'uga ega bo'lgan so'zlar, ba'zi joylarda birikmalarning tagiga chizilgan.

Odatiy holatlardan tashqari, soʻzlovchi vaziyatdan kelib chiqqan holda urgʻuni talab qilingan boʻlakka qoʻyishi mumkin.

•4-mashq. Qoidalar asosida mantiqiy urgʻuli boʻlaklarni aniqlang:

۱. من استاد نیستم

۲. من دانشجو هستم

۳. شما دانشجو نیستید

۴. ما استاد هستیم

۵. این اتاق بد نیست

۶. آن اتاق خوب است؟

Intonatsiya – umuman olganda, aniqlik maylidagi barcha darak va inkor gaplarda ohang pastga tushuvchan boʻladi:

این کتاب است. ■

آن دفتر نیست. ■

Soʻroq soʻzga ega boʻlmagan soʻroq gaplarda ohang yuqoriga koʻtariluvchan boʻladi:

این کتاب است؟ ■

Soʻroq soʻzga ega boʻlgan soʻroq gaplarda ohang quyiga tushuvchan boʻladi:

این چیست؟ ■

یک یکی ■

یک soni ot soʻz turkumidan avval unga aniqlovchi sifatida kelsa, **یکی** esa yolʻiz holda ishlatiladi:

یک مداد دارم

= یک

چند مداد دارید؟ یکی یکی

مداد.

دارم.

Yozuv

•1-mashq. To'g'ri shaklda qaytadan yozing:

۱. ما چهار كيف ندارم
۲. استاد كيف يك دارد
۳. من پنج خودكار ندارم
۴. شما صندلی چند دارید؟
۵. كلاس این شش ميز دارد؟
۶. شما كتاب دارد يا دفتر؟

Og'zaki nutq

Lug'at

او ← [اون]	آنجا ← [اونجا]
دارید ← [دارین]	دارد ← [داره]
ندارد ← [نداره]	شش ← [شیش]
[چند، هفت]	ندارید ← [ندارین]

bog'lovchisi و -1. /va/badiiy va rasmiy uslubda jumlar, so'z birikmalari va iboralar tarkibida. 2. /o/ og'zaki uslubda (ba'zida tushib qolishi mumkin). 3. /o/ badiiy va rasmiy uslubda so'z birikmalari va iboralar tarkibida.

چند **numerativi** – تا “ta”, “bo'lak”, “qism” ma'nolariga ega bo'lib, olmoshi va sonlardan keyin (يكی va یکی dan tashqari) sanoq so'z sifatida ishlatiladi. Og'zaki nutqda ham narsalar, ham insonlarni sanash uchun ishlatiladi:

[چند تا اتاق داره؟]	يكی	يكی داره	يه اتاق داره . [
[چند تا استاد داره؟]	چهار	چهار تا	چهار تا استاد
	تا	داره .	[داره .

Suhbat

خاتم، بفرمایید اینجا کجاست؟ اینجا کلاس است.

این مداد است یا خودکار؟

آن مداد نیست خودکار است.

این کلاس میز دارد یا ندارد؟ این کلاس میز دارد.

شما کیف دارید یا ندارید؟ من کیف دارم.

خیلی خوب. دوباره بفرمایید ... چند کیف دارید؟

یک کیف دارم.

5-dars
Fors tili o'qituvchisi

درس پنچ
استاد زبان فارسی

استادان و دانشجویان زبان فارسی
Fors tili o'qituvchi va talabarlari

Lug'at

ular.....	ان ها=آنها/ānhā/
ism; ot.....	اسم /esm/
aholi; millat.....	اهل /ahl/
katta.....	بزرگ /bozorg/
bola; o'gil.....	پسر pesar
mashq.....	تمرین /tamrin/
da, ichida.....	تو tu ; در predr/
qanday.....	چطور /če'towr/
sog'lik, hozir.....	حال /hāl/ (أحوال)
qiz.....	دختر dox'tar
til, zabon.....	زبان za'bān/
raqam.....	شماره šomā're
shahar.....	شهر šahr/
to'g'ri, rost.....	صحیح sahih/
foto, rasm.....	عکس aks/
yolg'on, xato.....	غلط ğa'lat/ (sif., ot)
faqat.....	فقط fa'qat/
chiroyli, ajoyib.....	قشنگ qa'sang/
kichik.....	کوچک /kuček/
kim.....	کی، که ki , ke/

خانه

مهسا

مهیار

مهديس

Matn

دُكْثَر بَهْمَن نامدار ایرانی است. او اُسْتادِ
 زَبانفارسی و اهلتهران است. خاتَم نامدار
 اهلهمدان است. آنها سَهْبَجَه دارند.

اسم بَجَه های آنها مهمناء، مهیار و مهیس
 است. مهوار پسر است. مهسا و مهیس
 دُختر هستند.

خانه ی دُكْثَر نامدار بزرگ است. این خانه
 سه اتاق بزرگ دارد.

TUZILISHI

■ "boʻlmoq" va "dashgan" fe'llari

Ular...dirlar	/hastand/	هستند	←	هست + هَند
Ularda bor	/dārand/	دارند	←	دار + هَند

■ منفی – Inkor shakl

Ular...emaslar	/nistand/	نیستند	←	هستند + ن
Ularda yoʻq	/nadārand	ندارند	←	دارند + ن

● 1-mashq. “Boʻlmoq”, “ega boʻlmoq” soʻzlari bilan toʻldiring:

- ۱.. مهسا و مهيار ایرانی.....
- ۲.. بله، آنها چند عكس قشنگ.....
- ۳.. آقا و خانم نامدار سه دختر.....
- ۴.. مهسا و مهديس پسر.....
۵. آقا، حال شما چطور.....؟
۶. خانم، شما اهل كجا.....؟

■ “Izofa” (yaʼni qoʻshimcha). Ot soʻz turkumi va nutqning boshqa boʻlamlari orasiga urgʻusiz “e” tovushini qoʻyish orqali yasaluvchi juda oddiy tuzilma boʻlib, bir element ikkinchisini aniqlab keladi. Izofiy soʻz birikmasi bir nechta soʻzlardan iborat boʻlishi mumkin:

Mahsoning qalami	(egallik)	مدادِ مهسا
mening ismim	(egallik)	اسم من
kichkina xona	(tavsif)	اتاق كوچك
Mahyor Nomdor	(ism)	مهيارِ نامدار

fors tili (izohlash) زبان فارسی

Tehron shahri (izohlash) شهر تهران

• 2-mashq. Har ikki ustundagi soʻzlardan izofiy birikma hosil qiling:

.....:	اتاق	+	زبان
.....:	پنج		اهل
.....:	استاد		كلاس
.....:	درس		تمرین
.....:	ایران		در
.....:	فارسی		کیف

■ Unli tovushlardan soʻng izofa – umumiy qoidaga koʻra, ikki ketma-ket keluvchi unilarni birgina *ی* undoshi ajratib turadi:

	←	—	+	آقا
				○
	←	—	+	دانشجوی زبان
				○
بچه من*	←	—	+	بچه من
				○
صندلی شما**	←	—	+	صندلی ی شما
				○

Agar inson ismi-sharifi oldidan oxirgi harfi *ا* bilan tugallangan ism kelsa *ی* orttirilmaydi: مهسا نامدار

* Ko'pchilik "ی" ning o'rniga qisqa shaklda "ء" dan foydalanadi: بچه من ← بچه من. Ammo o'rganishni osonlashtirish uchun mazkur kitobda "ی" dan foydalanildi.

** Mazkur holatda *ی* ikkinchi "ی" ning ko'rsatkichi bo'lib, odatda yozuvda ifoda etilmaydi.

۴. () مهسا یک دختر ایرانی است.....
 ۵. () خانه آقا و خانم نامدار قشنگ است.....

۶. () خانه آنها دو اتاق کوچک دارد.....

2-mashq. Matn asosida qaysi javob to'g'riligini aniqlang:

☐ استاد . ۱	☐ استاد ایرانی	☐ استاد زبان فارسی
☐ یک بچه . ۲	☐ دو بچه	☐ سه بچه
☐ مهسا . ۳	☐ مهیار	☐ نامدار
☐ مهسا و مهدیس . ۴	☐ مهسا و مهیار	☐ مهیار و مهدیس
☐ قشنگ است . ۵	☐ بزرگ نیست	☐ کوچک است
☐ یکی . ۶	☐ دو تا	☐ سه تا

Yozuv

• 1-mashq. Matndan foydalanib, savollarga javob bering:

۱. خانم نامدار اهل کجاست؟.....
۲. دکتر نامدار استاد چیست؟.....
۳. آنها چند بچه دارند؟.....
۴. اسم بچه های آنها چیست؟.....
۵. خانه آنها چطور است؟.....
۶. این خانه چند اتاق دارد؟.....

●2-mashq. نامدار، دکتّر نامدار، دکتّر بهمن نامدار، دکتّر یوکی نامدار ni من ga o'zgartirib yozing. Kerakli o'zgartirishlarni kiriting:

Lug'at

[چَطُور(ی)] ←	چَطُور	[اونا] ←	آن ها= آنها
[زَبون] ←	زَبان	[خونه] ←	خانه
[کوچیک] ←	کوچک	[صحیح] ←	صحیح
[کیه] ←	کیست	[کی] ←	که

است ning unilardan so'ng kelishi:

/ā/ dan so'ng →	/s/	[شماست] ←	شماست
/i/ dan so'ng →	/ye/	[ایرانیه] ←	ایرانی است
/u/ dan so'ng →	/ye/	[دانشجویه] ←	دانشجو است
/e ast/ →	/as/	[بچه ست] ←	بچه است

Og'zaki nutqda در ning o'rniga تو qo'llaniladi:

[.استاد تو کلاس] ←	استاد در کلاس است.
[تو این کیف چیه؟] ←	در این کیف چیست؟
[تو کلاس کیه؟] ←	در کلاس کیست؟

- سلام آقا ، حالِ شما چطور است؟ سلام خاتم، متشکرم
- اسم کوچکِ شما چیست؟ اسم کوچکِ من فیلیپ است
- اهلِ کجا هستید؟ من اهلِ آلمان هستم
- بفرمایید مهسا کیست؟ مهسا دخترِ استادِ ایرانی است
- مهیار پسر است یا دختر است؟ مهیار پسر است
- اینجا کوچک است یا بزرگ است؟ اینجا بزرگ است
- .. بپخشید. دو باره بفرمایید. بلند بفرمایید.
- این کلاس چند در دارد؟ فقط یک در دارد
- آن کیف کیست؟ این کیف من است
- این کتاب کیست؟ آن کتابِ شماست

6-dars
Fors tili talabasi

درس شیش
دانشجوی زبان فارسی

استادان و دانشجویان زبان فارسی

Fors tili o'qituvchi va talabalari

Lug'at

ular, u	/išan/	ایشان
...ga.....	/be/	به
sen.....	/to/	تو
nima (kasbingnima?).....	čekar/	چکار
hozir, tayyor.....	hazer/	حاضر
o'qimoq	خوان /- xāndan/	خواندن
universitet.....	dānešgāh/	دانشگاه
tahsil olmoq.	dars xāndan/	درس خواندن
do'st.....	dust/	دوست
bormoq.....	raw/ . رو .	رفتن
hayot.....	zendeği/	زندگی
yashamoq.....	zende 'gi kardan/	گذریدن
ko'p	zi 'yād/	زیاد
oil, familiya.....	fa 'mil/	فامیل

خانواده

پدر

پسر (برادر)

qaysi (biri).....|kodām yek|کدام (یک)
 qilmoq..... |kon| گن |kardan| کردن
 mamlakat.....|kešvar|کشور
 nafar|na'far| نفر
 sakkiz|hašt|هشت

نُختر (خواهر)

Matn

متن

خاتم کیم یانگ جو دانشجویِ زبان
فارسی است. اسم کوچکِ او یانگ جو
 و اسم فامیلِ او کیم است.

یانگ جو اهلِ کشورِ کُره است و در
تهران درس می خواند. پدر، مادر و
 برادر او در شهرِ یوسان زندگی می کنند.
 او خواهر ندارد.

یانگ جو به دانشگاهِ تهران می رود. او
 در ایران چند دوست خوب دارد.

TUZILISHI

ساختار

■ **تُو** kishilik olmoshiga o'xshash bo'lgan birlik sondagi **تُو** kishilik olmoshi do'stlar, yaqin qarindoshlar, bolalar va boshqalarga murojaat qilishda qo'llaniladi:

تو ایرانی هستی؟ = شما ایرانی هستید؟

■ **ایشان** – ko'plikdagi **ایشان** "ular" kishilik olmoshining kesimi ko'plik shaklida bo'lib, lekin ko'pincha **و**ning o'rniga hurmat ma'nosida qo'llaniladi. Umuman olganda, uchinchi shaxs ko'plik shakli bitta insonga nisbatan hurmat ma'nosida ishlatiladi:

ایشان یک دختر دارند. این خاتم یک دختر دارند.

■ **Fe'llar:** "bo'lmoq", "ega bo'lmoq"

■ **فعل:** "داشتن", "بودن",

Sen.... dirsan

(تو) هستی ← هستی /*hasti*

Senda bor

(تو) داری ← داری

■ **منفی**

Sen.... emassan

/*nisti*/

نه هستی ← نیستی

Sendayo'q

/*nadāri*/

نه داری ← نداری

• 1-mashq. “Bo‘lmoq”, “ega bo‘lmoq” so‘zlari bilan to‘ldiring:

۱. بله، تو یک ایرانی
۲. بله، تو یک اتاق قشنگ
۳. نه، تو یک میز خوب
۴. تو اهل کدام شهر
۵. برادر و خواهر تو چند بچه
۶. پدر و مادر او کجا

Sodda fe‘lning noaniq shakli

مصدر ساده

Fors tilida sodda fe‘lning noaniq shakli نَ ga tugaydi:

o‘qimoq خواندن bormoq رفتن

ega bo‘lmoq داشتن bo‘lmoq بودن

■ **Qo‘shma fe‘lning noaniq shakli** * مصدر مرکب

Qo‘shma fe‘lning noaniq shakli sodda fe‘l oldidan ot yoki sifat qo‘yish orqali yasaladi:

yashamoq زندگی کردن o‘qimoq درس خواندن

■ **Fe‘lning hozirgi zamon negizi** حال سِتاک

Fe‘lning noaniq qismidan تن yoki دن ni olib tashlash va ba‘zi kichik o‘zgarishlar bilan yasaladi:

رفتن — تن ← رو

خواندن — دن ← خوان

■ **Hozirgi-kelasi zamon**

حال اخباری

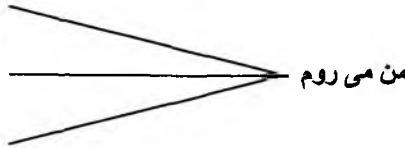
می+ fe‘lning hozirgi zamon negizi+ shaxs-son qo‘shimchalari:

شَنَابِيه هاي حال: م ، - ي ، - د ، - يم ، - يد ، - ند .

Men boraman	/miravam/	← می روم	م _	} می+رو
Sen borasan	/miravi/	← می روی	ی _	
U boradi	/ miravad /	← می رود	د _	
Biz boramiz	/ miravim /	← می رویم	یم _	
Siz borasiz	/ miravid /	← می روید	ید _	
Ular boradilar	/ miravand/	← می روند	ند _	

A. Men boryapman (hozir)

B. Men boraman (odatda)

C. Men boraman (kelajak)

•2-mashq. Hozirgi-kelasi zamonga o'zgartiring:

۱. من کتاب فارسی (خواندن)
۲. شما به دانشگاه (رفتن)
۳. تو خیلی خوب (درس خواندن)
۴. ما به کدام شهر ؟ (رفتن)
۵. او در اینجا چکار ؟ (کردن)
۶. شما در کجا ؟ (زندگی کردن)

ن + bo'lishli fe'l

منفی ■

Men bormayapman,...

ن+ می روم ← نمی روم /ne/

●3-mashq. Gaplarni hozirgi-kelasi zamonning bo'lishsiz shakliga o'zgartiring:

۱. مهسا زياد به كلاس (رفتن)
۲. تو اينجا خوب (زندگي كردن)
۳. ايشان در خانه كم (درس خواندن)
۴. ما در شهر تهران (زندگي كردن)
۵. آنها به دانشگاه ؟ (رفتن)
۶. شما كتاب ؟ (خواندن)

●1-mashq. yoki غ ni qo'ying: Noto'g'ri jummalarni to'g'rilang:

۱. () يانگ جو دانشجوي دانشگاه تهران است.....
۲. () اسم کوچک او کيم است.....
۳. () يانگ جو در شهر پوسان درس می خواند.....
۴. () برادر او در ايران درس می خواند.....
۵. () خواهر او در کشور کره زندگي می کند.....
۶. () يانگ جو در ايران چند دوست خوب دارد.....

●2-mashq. Qaysi javob to'g'ri ekanini ko'rsating:

☐ جو يانگ	☐ يانگ جو	☐ کيم جو
☐ اهل کره	☐ اهل ايران	☐ اهل تهران
☐ در دانشگاه کره	☐ در دانشگاه تهران	☐ در دانشگاه پوسان
☐ خواهر ندارد	☐ دو خواهر دارد	☐ يك خواهر دارد
☐ برادر ندارد	☐ دو برادر دارد	☐ يك برادر دارد
☐ در ايران	☐ در پوسان	☐ در تهران

●1-mashq. Savollarga to'liq javob bering:

- ۱. اسم فامیلِ یانگ جو چیست؟
 ۲. او اهلِ کدام کشور است؟
 ۳. پدرِ او کجا زندگی میکند؟
 ۴. یانگ جو چند خواهر دارد؟
 ۵. او در کجا درس می خواند؟
 ۶. برادرِ او در کدام شهر است؟

●2-mashq. Fors tili guruhi talabasi sifatida o'zingiz haqingizda qisqacha ma'lumot yozing:

Og'zaki nutq

گفتار

واژگان

[چیکار]	←	چکار	[ایشون]	←	ایشان
[خونندن]	←	خواندن	[خونواده]	←	خاتواده
[می خونم]	←	می خوانم	[کدوم]	←	کدام
[دوست، هشتاد و نه]	←	[می رم]		←	می روم

شما bilan kelgan fe'lning hozirgi-kelasi zamon shakli:

[اون می خونیه]	←	او می خواند
[شما می خونین]	←	شما می خوانید
[اونا می خونن]	←	آنها کی می خوانند

ید bilan tugallanish ga o'xshash bo'lib, شما kishilik olmoshi bilan qo'llaniladi:

[شما می خونین = شما می خونید]

الگوهای گفتاری

● سلام خاتم ، حال شما خوب است؟ ◀ سلام استاد، متشکرم

● شما اهل کدام کشور هستید؟ ◀ من اهل کره هستم.

● اهل کدام شهر؟ ◀ شهر پوسان

● خانواده ی شما اینجا زندگی میکنند؟*

◀ نه، آنها اینجا نیستند ، در پوسان زندگی میکنند. فقط یک

برادر دارم. او دانشجو نیست ، درس نمی خواند

● این کلاس چند نفر دانشجو دارد؟ چند نفر حاضر هستند؟

● این کلاس هشت نفر دانشجو دارد. هفت نفر حاضر هستند.

● شما زیاد درس می خوانید؟ ◀ نه، زیاد نمی خوانم

● درس شما خیلی خوب است. متشکرم. بفرمایید

* امکان گفتگوی واقعی مؤثر فراهم شود، اما به دلیل

شخصی و خصوصی بودن آنها بهتر است که با احتیاط و دقت کافی مطرح شوند و دانشجویان در دادن جواب واقعی یا فرضی کاملاً آزاد باشند.

* سوالات مربوط به اعضای خانواده و خویش

7-dars
Talabalar yotoqxonasi

درس هفت
خوابگاه دانشجویان

خوابگاه دانشگاه تهران
Tehron universiteti yotoqxonasi

واژگان

oson	/ā'sān/ آسان
kelmoq	آمدن /āmadan/ آمدن ≠ رفتن
ammo	آما /ammā/ آما
bilan	با /bā/ با
birga	با ham/ /bā ham/ با هم
pishloq	پنیر /panir/ پنیر
uyqu; uyquda	خواب /xāb/ خواب, ot, sif.
yotoqxonā, umumiy yotoqxonā/	خوابگاه /xābgāh/ خوابگاه
yemoq; ichmoq	خوردن /xordan/ خوردن – خور /xor/ خوردن
ega bo'lmoq	داشتن /dāstan/ داشتن – دار /dār/ داشتن
yoqtirmoq; yaxshi ko'rmoq	دوست /dustdāstan/ دوست داشتن
ni	را /rā/ را
sut	شیر /šir/ شیر
tong	صبح /sobh/ صبح
nonushta	صبحانه /sobhāne/ صبحانه
nol	صفر /sefr/ صفر
masalan	
/masalan/	مثلاً /masalan/ مثلاً

چای

قهوه

کره

مُرَبّا

odatda...../ma'mulan/ معمولاً
 to'qqiz...../noh/ نه
 har...../har/ هر

نان

Matn

متن

خانم پترا اهل اسپانیاست. او در خوابگاه دانشگاه
 تهران زندگی می کند. خوابگاه دختران*بزرگ
 است و اتاقهای زیادی دارد.

دانشجویان معمولاً در خوابگاه صبحانه
 می خورند. صبحانه ی ایرانی گره، مَرَبَا، پنیر، با
 نان و چای یا شیر است.

در هر اتاق دو یا سه دانشجو زندگی می کنند و
 درس می خوانند. درس خواندن در خوابگاه آسان
 نیست اما دانشجویان زندگی با هم را دوست دارند.

1-mashq. Soʻzlar bilan yozing:

۱	+	۴	پنج	=	چهار	+	یک
۴	+	۳	=	+
۳	+	۰	=	+
۶	+	۲	=	+
۹	+	۰	=	+
۵	+	۱	=	+
۴	+	۵	=	+

▪ Bogʻlamaning qisqashakli "بودن" شېكلى پېوسته

Ot kesim tarkibidagi bogʻlama qisqa shaklda ham ishlatiladi. Bunda ot kesim tarkibidagi ot, sifat va olmoshlarga shaxs-son qoʻshimchalari qoʻshish bilan bogʻlamaning qisqa shakli hosil qilinadi. Bu holat ham rasmiy, ham norasmiy tilda, ayniqsa ogʻzaki nutqda koʻproq kuzatiladi:

حاضر هستم = حاضریم	حاضر هستی = حاضرید
حاضر است = حاضر است	حاضر هستید = حاضرند

Bogʻlama oldidagi soʻz choʻziq unililardan biri bilan tugasa, ulardan soʻngi yoki ortiriladi:

دانشجو هستم = دانشجویم	بچه هستم = بچه ام
كجا هستم = كجايم	ایرانی هستم = ایرانی ام

•2-mashq. Bogʻlamaning qisqa shakli bilan yozing:

.....	دوست هستند	خوب هستم	۱.
.....	بزرگ هستید	حاضر هستیم	۲.
.....	استاد هستیم	کوچک هستم	۳.
.....	چطور هستی؟	پسر هستند	۴.
.....	خوب هستی؟	دکتر هستید؟	۵.

Qaysi javobda بون “budan” fe’li orqali hosil qilingan bog‘lamaning har ikki shakli ham to‘g‘ri ko‘rsatilgan?

• منفی: حاضر هستم یا حاضر حاضر نیستم

• Noaniq artikl

نگره

1. یک + دوست ← یک دوست (qandaydir) bir do‘st
2. دوست + ی ← دوستی (qandaydir) bir do‘st /dusti/
3. یک + دوست + ی ← یک دوستی (qandaydir) bir do‘st

Birinchi va ikkinchi shakllar ham rasmiy, ham og‘zaki nutqda ishlatiladi; uchinchi shaklni og‘zaki nutqda va shevada ko‘proq uchratish mumkin.

3-mashq. ی va یک yordamida noaniqlik shaklini yasang:

1. تمرین
2. دکتر
3. درس
4. مادر
5. دختر
6. غلط

Noaniqlik “ی” so‘z birikmasi tarkibidagi oxirgi so‘zga qo‘shiladi:

اتاق قشنگ + ی ← اتاققشنگی /qašangi/

اتاق های قشنگ + ی ← اتاق های قشنگی /qašangi/

• ra ort ko‘makchisi

نشانه مفعول "را"

ra ort ko‘makchisi gapda to‘ldiruvchi vazifasida kelayotgan ot yoki so‘z birikmasidan keyin qo‘yiladi:

من تو را دوست دارم. او مرا دوست دارد. (مرا = من را, تُرا = تو را)

• 4-mashq. ra ort ko‘makchisi yordamida gaplarni ko‘chirib yozing:

1. ما این کتاب دوست داریم.

2. بچه ها آن کتاب می خوانند.

۳. آنها این پنیر نمی خورند.
۴. مهسا مهدیس دوست دارد.
۵. او هر روز این درس می خواند.
۶. صبح ها جای می خورید یا قهوه؟

• Tanvin

تَنوین

So'z oxirida /an/ deb tallafuz qilinuvchi "أ" alif-tanvin deb nomlanadi. Uni fors tilidagi arabiy ravishlarda ko'rishimiz mumkin:

/ma'mulan/ معمولاً /masalan/ مثلاً //lotfan/ لطفاً

• زَمَانِ حَالِ "أَمَنْ" "

می آیم، می آیی، می آید، می آییم، می آیید، می آیند
نمی آیم، نمی آیی، نمی آید، نمی آییم، نمی آیید، نمی آیند

• 1-mashq. غ yoki ص belgilarini qo'yib chiqing, xatolarni to'g'rilab yozing:

۱. () پترا در شهر تهران زندگی نمی کند.
۲. () خوابگاه دختران فقط دو اتاق دارد.
۳. () در هر اتاق سه یا چهار نفر زندگی می کنند.
۴. () صبحانه ایرانی کره، مربا، پنیر و ... است.
۵. () دانشجویان در خوابگاه صبحانه می خورند.
۶. () درس خواندن در خوابگاه خیلی آسان است.

2- mashq. To'g'ri javoblarni belgilang:

خوابگاه	☐	در کلاس	☐	در دانشگاه	☐
بزرگ است	☐	قشنگ است	☐	کوچک است	☐
اتاق های زیادی	☐	سه اتاق	☐	یک اتاق	☐
خوابگاه	☐	در خانه	☐	در دانشگاه	☐
	☐	آسان زیوست	☐	آسان است	☐
	☐	معمولاً نه	☐	بله	☐

Yozuv

زنگار

• 1-mashq. Savollarga to'liq javob yozing:

۱. پترا در کجا زندگی می کند؟
۲. خوابگاه دختران چطور است؟
۳. این خوابگاه چند اتاق دارد؟
۴. پترا در کجا صبحانه می خورد؟
۵. صبحانه ایرانی چیست؟
۶. زندگی در خوابگاه چطور است؟

• 2-mashq. O'zingiz yashaydigan joy, nonushtangiz va qanday o'qishingiz haqida qisqa hikoya yozing:

گفتار

واژگان

- آسان ← [آسون] آقایان ← [آقایون]
 جای ← [جایی] خوابگاه ← [خوابگاه]
 را ← [رُو، رُو] صبح ← [صبح]
 صُبحانِه ← [صُبحونِه] نان ← [نون]
 اَمَدَن - آ ← [اوَمَدَن، آ، میام، میای، میاد، میایم، میاین، میان]
 پدران، دختران، میزها [پدران، دختران، میزها]

Bog'lamaning qisqa shaklining unli tovushlardan so'ng kelishi:

- دانشجویم ← [دانشجوآم] بچه آم ← [بچه م]
 کجایم ← [کجام] ایرانی آم ← [ایرانی آم]

الگوهای گفتاری

- سلام پترا، خوبی؟ با یک قهوه چطوری؟
- سلام افسانه خانم. متشکرم. قهوه دوست دارم...
- خوابگاه چطور است؟ آنجا را دوست داری؟
- بد نیست. دانشجویها خوبند اما درس خواندن آسان نیست.
- کجا درس می خوانی؟
- صبح اینجا درس می خوانم؛ در خوابگاه زیاد نمی خوانم.
- در خوابگاه با کی هستی؟
- با یک دختر آلمانی، خیلی با هم دوستیم.
- اتاقهای آنجا چطور است؟ کوچک است یا بزرگ است؟
- خوابگاه اتاق زیاد دارد اما اتاق ما کوچک است.

8-dars O'tgan kun

دَرس هَشت
روزِ گَذشته

دانشگاه تهران

Tehron universiteti

واژگان

خندیدن - خند

- ...dan, ...ning/az/ از
 kelasi, kechroq...../ba'd/ بعد
 ...dankeyin/ba'daz/ بعداز
 bo'lmoq.....بودن/budan/ - است/ هست
 بیدار /bidār/ ≠ خواب/sifat/ بیدار شدن (از /xāb/)
 (uyqudan) turmoq.....
 mazali...../xošmazel/ خوشمزّه
 to'g'ri,rost...../do'rost/ درست
 tayyorlamoq, pishirmoq. درست
 دگر دن /dah/
 ده
 kecha...../diruz/ دیروز
 kecha kechqurun..... /dišab/ دیشب
 oshxona, restoran...../restorān/ رستوران
 kechki ovqat...../šām/ شام
 bo'lmoq...../šaw/ - شدن/šodan/ شدن

خوابیدن
(خواب)

ساعت

ساعت

qachon..... /key/ کی
 o'tgan, o'tmish..... /gozas'te/ گذشته
 -niki..... /mol/ مال
 Tushlik..... /nāhār/ ناهار
 shuningdek, ham..... /ham/ هم

شب

Matn

متن

أحمد أهل پاکستان است. او دیروز ساعتِ شش
 بیدار شد. بعد صبحانه خورد و به دانشگاه رفت.

أحمد صبح سه ساعت درس فارسی داشت. ساعت
 یک در رستوران دانشگاه ناهار خورد اما بعد از
 ناهار کلاس نداشت.

دیشب او و رونالد کمی در خوابگاه درس خواندند
 و بعد شام درست کردند. شام آنها خوشمزه نبود
 اما آن را خوردند و خندیدند و خوابیدند!

1-mashq. Fe'l negizlarini yozing:

حال گذشته

۱. داشتن رفتن
۲. خوردن کردن
۳. آمدن خوابیدن
۴. خندیدن شدن

گذشته ساده کتاب کار fe'li zamon o'tgan Aniq

ستاک گذشته	+	شماره های گذشته	=	گذشته ساده
مَ، ی،		ید، ند		شماره های گذشته اند
مَ، ی،		ید، ند		شماره های حالند

Men bordim	/raftam/	رَفْتَم ←	مَ	} رفت
Sen bording	/rafti/	رَفْتِی ←	ی	
U bordi	/raft/	رَفْت ←	ه	
Biz bordik	/raftim/	رَفْتِیم ←	یم	
Siz bordingiz	/raftid/	رَفْتِید ←	ید	
Ular bordilar	/raftand/	رَفْتَنَد ←	ند	

●2-mashq. Aniq o'tgan zamonga almashtiring:

۱. ما از دانشگاه به خوابگاه (آمدن)
۲. بچه ها با ما صبحانه (خوردن)
۳. شما دیروز زیاد (خوابیدن)
۴. دانشجویان در کلاس حاضر (بودن)
۵. پدرها خیلی کم (خندیدن)

۶. ما دیشب با هم در خانه (درس خواندن)

کدام یک گذشته ساده است؟

Aniq o'tgan zamon fe'li o'tgan zamonda bir marta yoki bir necha marta yuz bergan ish-harakat yoki holatni ifodalash uchun ishlatiladi:

من فقط یک روز آنجا رفتم، شما هر روز آنجا رفتید

• 3-mashq. O'tgan zamonga almashtiring:

۱. دانشجوین یک روز اینجا (بودن)
۲. ما هر روز مکالمه (داشتن)
۳. او دوباره کره، مربا و قهوه (خوردن)
۴. پسر ها فقط چند ساعت (جوابیدن)
۵. شما دیروز کی از خواب (بیدار شدن)
۶. آنها بعد از بیدار شدن چکار (کردن)

Bo'lishli fe'l + ن

منفی ■

4-mashq. Aniq o'tgan zamon inkor shakliga almashtiring:

۱. آقایان خوابگاه را (دوست داشتن)
۲. خانم های دانشجو به کلاس (آمدن)
۳. دوست من در آنجا (درس خواندن)
۴. ما دیشب قهوه (درست کردن)
۵. شما در آن شهر (زندگی کردن)

۶. در اتاق بزرگ، میز و صندلی (بودن)

■ **مالی** so‘zi egalikni ifodalash uchun ishlatilib, o‘zbek tiliga -niki deb tarjima qilinadi:

Bu mening kitobim.

این کتاب من است

Bu kitob meniki.

این کتاب مال من است

U Ahmadning uyu.

آن خانه احمد است

U uy Ahmadniki.

آن خانه مال احمد است

5-mashq. Egalikni ifodalashning boshqa shaklini yozing:

۱. این دفتر شماس است.
۲. این خانه دکتر نامدار است.
۳. این کیف کیست؟
۴. این اتاق مال ماست.
۵. این رستوران مال من است.
۶. آن ساعت مال مهدیس است؟

• **1-mashq. ص yoki غ belgilarini qo‘yib chiqing: Xatolarni to‘g‘rilab yozing:**

۱. () أحمد دیروز ساعت ده بیدار شد.
۲. () او دیروز بعد از ناهار به دانشگاه رفت.
۳. () احمد دیروز صبح درس داشت.
۴. () او بعد از ناهار سه ساعت درس خواند.
۵. () دیشب او شام خوشمزه ای درست کرد.
۶. () احمد دیشب شام خورد و خندید.

2- mashq. To'g'ri javoblarni belgilang:

☐ ساعتِ هشت	☐ ساعتِ شش	☐ ساعتِ هفت
☐ به کلاس	☐ به خوابگاه	☐ به دانشگاه
☐ سه ساعت	☐ دو ساعت	☐ یک ساعت
☐ در کلاس	☐ در دانشگاه	☐ در خوابگاه
☐ با یانگ جو	☐ با مهیار	☐ با رونالد
☐ به کلاس رفتند	☐ خوابیدند	☐ درس خواندند

1-mashq. Savollarga to'liq javob bering:

۱. احمد ساعتِ چند بیدار شد؟
.....
۲. بعد از بیدار شدن کجا رفت؟
.....
۳. کی درسِ فارسی داشت؟
.....
۴. بعد از ناهار چه کلاسی داشت؟
.....
۵. دیشب کی شام درست کرد؟
.....
۶. شام آنها چطور بود؟
.....

2-mashq. Matn asosida kecha nimalar qilganingizni yozing, kerakli joylariga o'zgartirish va qo'shimchalar kiritib to'ldiring:

واژگان

[داشت، درست، رفت]

← [می شوم]

می
شوم

هم undoshlardan so'ng \bar{m} shakliga o'zgaradi:

[کتایم دارم.]

←

کتاب هم
دارم.

را $r\bar{a}$ ort ko'makchisi undoshlardan so'ng /o/, unlilardan keyin esa /ru/ deb talaffuz qilinadi:

کتابرا، مرا (من را)، شمارا ← [کتابو، منو شمارو]

شناسه های "شما و آنها" در گذشته ساده = حال اخباری:

شمار رفتید ← [شمار رفتین] آنها رفتند ← [اونارفتن]

ألگوهای گفتاری

- سلام سعید، چطوری؟
- سلام آقا مجید، بد نیستم؛ تو چطوری؟
- دیروز کجا بودی؟ کلاس نداشتی؟
- نه، کلاس نداشتم. صبح خوابیدم.
- کی بیدار شدی؟ کجا صبحانه خوردی؟
- ساعت هشت بیدار شدم. در اتاق صبحانه خوردم.
- به دانشگاه نیامدی؟ چکار کردی؟
- نه، نیامدم. در خوابگاه بودم؛ درس خواندم.
- شام کجا خوردی؟
- به یک رستوران رفتم شام خوردم. بد نبود.

9-dars
Universitet kutubxonasi

درس نه
کتابخانه دانشگاه

کتابخانه ی دانشگاه تهران

Tehron universiteti kutubxonasi

واژگان

amalgam oshirish.....	/anjām/ انجام
amalgam oshirmoq	/anjāmdādan/ انجام دادن
birinchi, birinchidan.....	rav, sif. /avval/ أول
ochiq.....	/bāz/ باز
ba'zi.....	/ba'zi/ بعضی
vazifa.....	/taklif/ تکلیف
jumla, gap.....	/jomle/ جمله
javob bermoq.....	/javāb dādan/ جواب دادن
xohish, iltimos.....	/xāheš/ خواهش
xohlamoq, iltimos qilmoq.....	/xāheškardan/ خواهش کردن
(ga) bermoq.....	/dah/ ده – (به) dādan/ دادن
haqida to'g'risida	/dar bāre-ye/ در باره
grammatika.....	/dastur/ دستور
qator, satr.....	/satr/ سطر
ishlamoq.....	/kār kardan/ کار کردن
	کتاب خانه: جای کتاب و کتاب خواندن
ba'zida.....	/gāhi/ گاهی
yozmoq.....	/nevis/ نویس – /neveštan/ نوشتن

دانشگاه تهران کتابخانه های زیادی دارد. این کتابخانه ها از صبح تا شب باز هستند.

دانشجویان هر روز چند ساعت به کتابخانه می روند و در آنجا درس می خوانند. بعضی دانشجویان هم گاهی کمی می خوابند.

خانم آیتا تکلیفی را در کتابخانه انجام می دهد. او دیروز هم به کتابخانه رفت و دو ساعت کار کرد. اول دستوریان خواند و به همین ها جواب داد و بعد انشایی در باره ی دانشجویان و خوابگاه نوشت.

• 1-mashq. Soʻzlar bilan yozing:

- ۷ + ۵ = + ۱.
 ۶ + ۸ = + ۲.
 ۱۰ + ۵ = + ۳.
 ۹ + ۹ = + ۴.
 ۳ + ۱۶ = + ۵.
 ۴ + ۱۳ = + ۶.

Kishilik olmoshlari

ضمير فاعلى

ضمير ھاى جدا kishilik olmoshlaridir من، تو، او، ما، شما، ايشان/ آنها
 Feʼning shaxs-son qoʻshimchalari deb ataladi.

• 2-mashq. Kishilik olmoshlari va shaxs-son qoʻshimchalarini yozing:

- ۱..... در کتابخانه کار می کن. (Men)
 ۲..... تمرین ها را در دفتر می نویس. (U)
 ۳..... همه کتاب ها را باز می کن. (Biz)
 ۴..... در کلاس زیاد خندید. (Ular)
 ۵..... دیشب ساعت چند خوابید. (Sen) ?
 ۶..... دیروز کجا درس خواند. (Siz) ?

Egalik olmoshlari

ضمير ملكى

Kishilik olmoshlari izofiy birikma tarkibida egalik olmoshlari vazifasini bajaradi:

Bizning kitobimiz	ما: كتاب ما	Mening kitobim	من: كتابم
Sizning kitobingiz	شما: كتاب شما	Sening kitobing	تو: كتاب تو
Ularning kitoblari	آنها: كتاب آنها	Uning kitobi	او: كتاب او

Izofiy birikma tarkibidagi kishilik olmoshlari vazifasini egalik affikslari ham bajarishi mumkin:

kitobimiz	/ketābemān/	-مان: كتابمان	kitobim	/ketābam/	م: كتابم
kitobingiz	/ketābetān/	-تان: كتابتان	kitobing	/ketābat/	ت: كتابت
kitoblari	/ketābešān/	-شان: كتابشان	kitobi	/ketābaʃ/	ش: كتابش

• 3-mashq. Egalik qo‘shimchalari bilan turlang.

1. شهر من نان آنها
2. خواب تو شیر شما
3. ساعت او پنیر ما
4. خواب ما زبان او
5. کشور ما حال تو

Izofiy birikma tarkibidagi kishilik olmoshlari va egalik qo‘shimchalarini qiyoslang:

کتابت = کتاب تو

کتابم = کتاب من

• 4-mashq. Kishilik olmoshlari yordamida izofali so‘z birikmalari tuzing:

1. پدرم عكش
2. خواهر مان دوستم
3. مادرش کارشان
4. حالشان درستان
5. برادرت فامیلمان

■ "ی" نگره بعد از واکه

Unli tovush bilan tugagan soʻzlarga noaniqlikni ifodalovchi ی qoʻshilganda yozuvda aks etuvchi quyidagi oʻzgarishlarga eʼtibor bering:

آقا + ی ← آقای/āyāyi/

دانشجو + ی ← دانشجوی/dānešjuyi/

خانه + ی ← خانه ای/xānei/

صندلی + ی ← صندلی ای/sandalii/

■ حرف اضافه "تا"

تا "gacha", "to" maʼnolarida vaqt va sanashni ifodalovchi old koʻmakchi vazifasini ham bajaradi:

Vaqt
Oʻrin-joy
Sanash

آنها از صبح تا شب می خوابند.
اینها از خانه تا دانشگاه می خدند.
همه از یک تا بیست نوشتیم.

- 1-mashq. ص yoki غ belgilarini qoʻyib chiqing. Xatolarni toʻgʻrilab yozing:

1. () دانشگاه تهران فقط دو کتابخانه دارد.....
2. () کتابخانه ها فقط شب باز هستند.....
3. () دانشجوین در کتابخانه درس می خوانند.....
4. () الینا دیروز در کتابخانه کار کرد.....
5. () او بعد از دستور زبان اتشا نوشت.....
6. () انشای او در باره خوابگاه بود.....

تمرین ۲. کدام جواب درست است؟

1. ☐ دو تا دارد	☐ سه تا دارد	☐ زیاد دارد
2. ☐ تا ساعت 15	☐ تا ساعت 16	☐ تا شب
3. ☐ در خانه	☐ در کتابخانه	☐ در خوابگاه
4. ☐ یک ساعت	☐ دو ساعت	☐ سه ساعت
5. ☐ درس می خوانند	☐ شام می خورند	☐ ناهار می خورند
6. ☐ دانشجو و کتابخانه	☐ دانشجو و دانشگاه	☐ دانشجو و خوابگاه

نگارش

• 1-mashq. Savollarga to'liq javob bering:

1. كتابخانه ها تا كى بازند؟
.....
2. دانشجويان كى به آنجا مى روند؟
.....
3. بعضى از آنها چكار مى كنند؟
.....
4. الينا ديروز كجا بود؟
.....
5. او اول چكار كرد؟
.....
6. در باره چه انشا نوشت؟
.....

• 2-mashq. Matn asosida institutingiz kutubxonasi haqida bayon yozing:

گفتا

واژگان

- باز ← [وا ، واز] پانزده /h/ ← [پونزده]
شانزده /h/ ← [شونزده] كتابخانه ← [كتابخونه]
مى دهم ← [مى دم] هجده ← [هيژده]
هفده ← [هيوده]

[اينها ، چهارده ، نوازده ، سيزده ، نوزده ، يازده]

Egalik qo'shimchalarida ham quyidagi o'zgarishlar yuz beradi:

- م ← [- م bir xil] - مان ← [- مون : كتابمون]
- ت ← [- ت : كتابت] - تان ← [- تون : كتابتون]
- ش ← [- ش : كتابش] - شان ← [- شون : كتابشون]

- خانم ، کتابخانه از کی تا کی باز است؟ ... ◀ از صبح تا شب .
- شما هر روز به کتابخانه می روید؟ ▶ بله ، هر روز می روم .
- چند ساعت کار می کنید؟ ▶ هر روز دو ساعت کار می کنم .
- چکار می کنید؟ ▶ درس می خوام ، تکلیفم را انجام می دهم .
- دیروز چکار کردید؟ ▶ دستور زبان خواندم و انشا نوشتم .
- لطفاً بفرمایید هفت و پنج چند می شود؟ ▶ دوازده می شود .
- شش و هشت چند می شود؟ ▶ چهارده می شود .
- " می دهم " در مکالمه چه می شود؟ ▶ می شود " می دم " .
- حالا لطفاً با " جواب " یک جمله درست کنید ...
- خطی مستقیم در آهن می کشیم * بفرمایید

10-dars
O'qish va suhbat

درس ده
خواندن و مکالمه

كلاس درس فارسی
Fors tili darsi

واژگان

imtihon.....	/emtehān-emtehānāt/ (امتحانات)	امتحان (ko 'p)
bugun.....	/emruz/	امروز
bog'lamoq.....	/band/ بند - /bastan/ بستن	بستن
yopiq, posilka.....	/baste/sif, ot	بسته
		تكرار /tekrār/ انجام دادن دوباره
tushuntirish, izoh.....	/towzihāt/ (توضیحات)	توضیح
tushuntirmoq, izohlamoq.....	/towzih dādan/	توضیح دادن
dushanba.....	/došambe/	دوشنبه
kech.....	/dir/	دیر
erta, vaqtlı.....	/zud/	زود
		سؤال /soāl/ (سؤالات، سؤال ها) ko 'p) ≠ جواب (به)
		سؤال کردن (از) ≠ جواب دادن (به)
boshlanish.....	/šoru?/	شروع
bet, sahifa.....	/safhel/ (ص)	صفحه
ertaga.....	/fardā/	فردا
aytmoq, demoq.....	/gul/ گو - /goftan/ گفتن	گفتن
quloq.....	/guš/	گوش
matn.....	/matn/	متن
o'tirmoq.....	/nešin/ نشین - /nešastan/ نشستن	نشستن
yakshanba.....	/yekšambe/	یکشنبه

امروز دوشنبه است. دانشجویان درس فارسی دارند و همه در کلاس حاضرند. استاد به کلاس می آید و سلام می کند.

دانشجویان اول متن درس را می خوانند و به سؤال های استاد جواب می دهند. گمی هم به نوار گوش می کنند و متن را تکرار می کنند.

بعد استاد در باره ی مکالمه ی فارسی توضیح می دهد و دانشجویان شروع به مکالمه می کنند. استاد می گوید: "خواهش می کنم بند جواب بدهید و بند تکرار کنید."

ساختمان

■ همزه- همزه یکی از حرف های زبان عربی در فارسی است.

شکل آن "ء" و صدای آن / ʔ / است : سؤال

Buyruq mayli

■ فعل امر

- امر مفرد (birlik) -Buyruq mayli + HZFN
 امر جمع (ko'plik) -Buyruq mayli + HZFN + پد

HZFN ʔ unlisi bilan boshlansa, پ old qo'shimchasidan so'ng bir ی orttiriladi. پ old qo'shimchasi بی shaklida talaffuz qilinadi. /O/ qisqa unlisi bilan boshlanuvchi bo'g'inlarda پ old qo'shimchasi ʔ shaklida talaffuz qilinadi:

امر جمع	امر مفرد	مصدر
/bexābid/ بخوابید	/bexāb/ خواب	خوابیدن- خواب
/beguyid/ بگویید	/begul/ بگو	گفتن- گو
/biyāyid/ بیاید	/biyā/ بیا	آمدن- آ
/beravid/ بروید	/borol/ برو	رفتن- رو

● تمرین ۱. امر مفرد و جمع را بنویسید:

- 1. خوردن
- 2. نوشتن
- 3. خواندن
- 4. خندیدن
- 5. رفتن
- 6. دادن

بیدار شدن va کردن شدن qo'shma fe'llar tarkibida kelganda buyruq maylini hosil qilishda پ old qo'shimchasini qabul qilmaydi:

بیدار شدن ← بیدار شو، بیدار شوید

زندگی کردن ← زندگی کن، زندگی کنید

أمر منفي

Buyruq maylining inkor shakli + old qo‘shimchasi o‘rniga + inkor yuklamasini qo‘yish orqali yasaladi:

<i>/naxābid/</i>	نَحْوَابِيد	<i>/naxāb/</i>	خَوَابِيد ← خواب
<i>/nayāyid/</i>	نَيَابِيد	<i>/nayāl/</i>	أَمْدَن ← نيا

• تمرين ۲. امر مفرد و جمع را به شكل منفي بنويسيد.

1. دادن
2. خنديدن
3. خواندن
4. خوردن
5. رفتن
6. نوشتن

Otlarning ko‘plik shakli (جمع اسم (۱)

ان-ān. Bu qo‘shimcha jonli predmet nomlariga qo‘shiladi.

Masalan:

پدران، مادران، استادان، ایرانیان

/ā/ unlisi bilan tugovchi otlarga ان-ān ko‘plik

qo‘shimchasi qo‘shilganda bir *ی* orttiriladi: آقایان، دانشجویان

ها-hā. Bu qo‘shimcha universal hisoblanib, asosan, jonsiz predmet nomiga qo‘shiladi: مدادها، کتابها

Ba’zi hollarda ان-ān ko‘plik qo‘shimchasi o‘rniga ko‘proq ها-hā qo‘shimchasi ishlatilishi mumkin, ya’ni ها-hā jonli predmet nomlariga ham qo‘shilaveradi:

پدرها، مادرها، استادها، ایرانیها

Ba’zi jonli predmet nomlari faqat ها-hā qo‘shimchasini qabul qiladi:

بچه ها، خاتم ها، دكترها، خانواده ها، فامیل ها

Boshqotirma

جدول

	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
۱		ک					
۲				ک			ک
۳			ک			ک	
۴		ک		ک			
۵	ک						
۶		ک		ک	ک		
۷		ک				ک	

افقی

۱. پدر، مادر، خواهر و ۲. دو حرف اول ایشان ♦ آن نه... ۳. تکرار یک حرف ♦ کیست = + است ۴. من خوردم... او نخورد. ۵. بعد از پانزده. ۶. این دو حرف در داشتن، رفتن و نشستن هست. ۷. صبح ها قهوه نمی خورم می خورم.

عمودی

۱. صدر "دارم". ۲. استاد کتابش ... بست. ♦ کتاب... کتابتان، کتابشان. ۳. او کیست؟ استاد هستند. ۵. ما شما دوست داریم
بچه او هستیم اما او مادرم نیست (+ی) ۶.، دو، سه. ۷. اینها کوچکتر اما ... بزرگتر ♦ من و تو

• تمرین ۳. جمع اسم ها را بنویسید.

آن	ها	آن	ها
..... برادر ایرانی	1.
..... تکلیف بچه	2.
..... خانم اسم	3.
..... سوال خواهر	4.
..... نکت پسر	5.

• تمرین ۱. "ص" یا "غ" بگذارید و غلط ها را درست بنویسید:

1. () امروز دانشجو ها درس فارسی دارند.....
2. () بعضی از دانشجو ها در کلاس حاضرند.....
3. () دانشجو ها اول مکالمه کار می کنند.....

4. () آنها به سؤال های استاد جواب می دهند.....
 5. () دانشجو ها به نوار هم گوش می کنند.....
 6. () استاد به آنها می گوید: " بلند جواب بدهید".....

• **تمرین ۲. کدام جواب درست است؟**

1. همه دختر ها	☐	همه پسر ها	☐	همه دانشجو ها	☐
2. استاد	☐	دانشجو ها	☐	دختر ها و پسر ها	☐
3. درس انشا	☐	درس فارسی	☐	درس دستور	☐
4. به مکالمه	☐	به متن درس	☐	به نوار	☐
5. دستور	☐	مکالمه	☐	متن	☐
6. زود بیایید	☐	دیر نخوا بید	☐	بلند تکرار کنید	☐

نگارش

• **تمرین ۱. جواب سؤال هارا بنویسید:**

1. درس امروز چیست؟
2. چند نفر در کلاس هستند؟
3. دانشجو ها اول چکار می کنند؟
4. آنها به چه گوش می کنند؟
5. استاد چه توضیحی می دهد؟
6. بعد دانشجویان چکار می کنند؟

• **تمرین ۲. انشا- انشایی در باره کلاس فارسی بنویسید. توضیح بدهید که چه روز هایی کلاس فارسی دارید. در این کلاس چه درس هایی دارید. استاد و دانشجو معمولا چکار می کنند.**

گفتار

واژگان

- گفتن- گو ← [گفتن، گ، می گم، بگو، بگین]
 نشستن- نشین ← [نشستن، نشین، می شینم، بشین، بشینین]
 شروع، یکشنبه ← [شروع، یکشنبه]
 بخوان ← [بخون]
 بخورید ← [بخورین]
 بخور ← [بخور]
 بخورید ← [بخورین]

بده /h/ ← [بده] بدهید ← [بدین]
 بروید ← [برین] بیایید ← [بیاین]
 بیدار شوید ← [بیدار شین]

ت va د harflariga tugovchi qo'sh undoshli bo'g'inlarda so'z oxiridagi mazkur tovushlar talaffuz etilmaydi. Lekin unlilardan oldin to'liq talaffuz etiladi:

[چند تا، دوست دارم، هفت تا] [چنده، دوستم، هفت و یک]

الگوهای گفتاری

- سلام خانم ها، آقایان! چطورید؟ بفرمایید بنشینید.
- دیروز یکشنبه چطور بود؟ ◀ خیلی خوب بود.
- بفرمایید کتاب من باز است یا بسته؟ ◀ کتابتان بسته است.
- شما هم کتاب هایتان را ببندید، گوش کنید و جواب بدهید.
- دوشنبه ی گذشته درسمان در باره ی چه بود؟
- ◀ در باره ی کتابخانه بود. ما خواندیم. شما سؤال کردید.
- بعد از خواندن متن چکار کردید؟ لطفا بلند بگویید.
- ◀ کمی به نوار گوش کردیم، کمی هم مکالمه کار کردیم...
- حالا کتاب هایتان را باز کنید، متن را بخوانید...
- فردا یک امتحان کوچک داریم. لطفا این درس ها را خوب کار کنید.

11-dars Grammatika va yozuv

درس یازده دستور و انشا

استادان زبان فارسی
Fors tili o'qituvchilari

Lug'at

imlo.....	[emlā] املا
ikkinchi son.....	[sāniye] ثانیه
doska; taxta.....	[taxte] تخته
xayr.....	[xodā hāfez] خدا حافظ
daqiq; minut.....	[daqiqe] دقیقه
boshqa; yana.....	[digar] دیگر
yuz; yuz; usti.....	ot [ru] رو
(usti)da; (usti)ga.....	old ko'makchi [ruye] روی
ost; quyi; past.....	[zir] زیر
ostida; ostiga.....	[zire] زیر
suhbat; so'zlashuv.....	[sohbat] صحبت
suhbatlashmoq.....	[sohbat kardan] صحبت کردن

غایب [qāyeb] ≠ حاضر

قبل [qabl] ≠ بعد

قبل از [qablaz] ≠ بعد از old ko'makchi

so'z..... (kلمه (کلمات، کلمه ها ko'plik)

کوتاه [kutāh] ≠ بلند

گرفتن [gereftan] – گیر [gir] ≠ دادن

نظر [nazar] qarash; fikr.....
 نمره [nomre] baho; daraja.....

متن

ساعت چهار بعد از ظهر بود. استاد به کلاس آمد
 و سلام کرد. او تکلیف درس قبل را گرفت و بعد
 اسم دانشجویان غایب را نوشت. دانشجویان
 حاضر بیست نفر بودند.

استاد درس دستور زبان را شروع کرد. اول یک
 مثال روی تخته نوشت و آن را توضیح داد. او از
 دانشجویان سوال کرد و آنها جواب دادند.

بعد چند نفر انشای کوتاهی خواندند. دانشجویان
 دیگر نوبت به آن‌ها صحبت کردند و
 نظرشان را گفتند.

● 1-mashq. Sonlar bilan yozing:

۱. شانزده..... هجده
 ۲. بیست و هفت..... سی و شش
 ۳. چهل و یک..... پنجاه و پنج
 ۴. شصت و دو..... هفتاد و چهار
 ۵. هشتاد و نه..... نود و سه

■ Sifat

■ صفت و کتاب کار

Sifatlar odatda o'zlari aniqlab kelayotgan ot so'z turkumidan keyin joylashadi va izofa orqali bir-biri bilan bog'langan bo'ladi:

پسر خوب، بچه کوچک، شهر بزرگ
 پسر های خوب، بچه های کوچک، شهر های بزرگ

●2-mashq. Ikkala guruhdan sifat ishtirokidagi izofali birikmalar tuzing:

.....	:	آسان	:	امتحان
.....	:	گذشته	:	پنجره
.....	:	پاز	+	جواب
.....	:	غلط	:	شیر
.....	:	خوشمزه	:	دانشجو
.....	:	غایب	:	شب

Sifatlar kesim bo'lib kelishi ham mumkin:

خانه قشنگ — مخانه ما قشنگ است.

Chiroyli uy. → Bizning uyimiz chiroylidir.

●3-mashq. Kesimni qayta yozing:

- ۱. مهسا اسم کوتاهی دارد.
 ۲. ایشان نظر درستی دارند.
 ۳. شما جواب کاملی دارید.
 ۴. آنها بچه های بدی دارند.
 ۵. ما مثل های خیلی خوبی داریم.
 ۶. تو عکس های قشنگی داری.

● تمرین ۴. ساعت چند است؟ بنویسید:

..... ۳

10:30

..... ۲

4:45

..... ۱

7:20

..... ۴ ۵ ۶

ساعت چند؟ چند ساعت؟ چند ساعت

ساعت چند خوابیدید؟ ساعت ده خوابیدم

چند ساعت خوابیدید؟ سه ساعت خوابیدم

چند ساعت خوابیدم بعد به دانشگاه رفتم

خیر

1. Yo'q. 2. Xayrli

۱. دیروز اینجا بودید؟ خیر، نبودم. (نه solishtirganda, formal)
 ۲. صبح به خیر، روز به خیر، شب به خیر، صبح شما به خیر، شب شما به خیر

دیگر boshqa, boshqasi, endi, yana

Boshqa kitob	یک کتاب دیگر به من بدهید.
Boshqa kitoblar	کتابهای دیگر فارسی نیست.
Yana uchkun	سه روز دیگر کار کردم.
Endi, boshqa	دیگر اینجا کار نمی کند.
Yana nima	دیگر چکار کردید؟

● تمرین ۱. "ص" یا "غ" بگذارید و غلط ها را درست بنویسید:

۱. () دانشجوین به کلاس آمدند و سلام کردند.....
۲. () استاد اسم دانشجوین حاضر را نوشت.....
۳. () بیست دانشجوین در کلاس غایب بودند.....
۴. () استاد در باره دستور زبان توضیح داد.....
۵. () چند دانشجو انشا خواندند.....
۶. () دانشجوین در باره املا صحبت کردند.....

تمرین ۲. کدام جواب درست است؟

۱. غایب ها را پسر ها را دختر ها را
۲. درس قبل را درس بعد را درس امروز را
۳. سی نفر بیست نفر چهل نفر

۴. □ درس املا را □ درس دستور را □ درس مکالمه را
 ۵. □ یک جمله □ یک کلمه □ یک مثال
 ۶. □ در باره استاد □ در باره دانشگاه □ در باره انشا

نگارش

● تمرین ۱. جواب سوال های زیر را کامل بنویسید:

۱. استاد چه ساعت به کلاس آمد؟

 ۲. او تکلیف کدام درس را گرفت؟

 ۳. چند نفر در کلاس حاضر بودند؟

 ۴. استاد کدام درس را شروع کرد؟

 ۵. او روی تخته چه نوشت؟

 ۶. انشای دانشجویمان چطور بود؟

گفتار

واژگان

دقیقه ← [دقیقه]

روی ← [رو] دیگر ← [دیگره]

[بیست، پنجاه، چهل، شصت، صحبت، ظهر، کوتاه]

یک murakkab sonlarda vaqtni aytishda o'zgarimas bo'lib qoladi.

ساعت چند؟ ساعت یک ← [ساعت چند؟ ساعت یک]

بیست و یک، یک و نیم ← [بیست و یک، یک و نیم]

خوب va خب so'zlashuvda yaxshiman yoki hammasi joyida ma'nosida keladi.

12-dars
Eronlik do'stlar

درس دوازده
دوستان ایرانی

واژگان

- پدر بزرگ* (ها)plik (ko): پدر پدر یا پدر مادر
 پسر عمو (ها)plik (ko): پسر برادر پدر
 خُودد [hodude]..... atrofida; chamasi
 خاله [xāle] (ها)plik (ko): خواهر مادر
 خانه دار [xānedār] (ها)plik (ko) uy bekasi.....
 دانستن [dānestan] - دان [dān]..... bilmoq
 دایی [dāyi] (ها)plik (ko): برادر مادر
 دختر خاله (ها)plik (ko): دختر خواهر مادر
 دور [dur]..... uzoq
 شغل [šog]..... kasb; professiya
 طبقه [kas] (طبقات)plik (ko) qavat; etaj.....
 عمو [a'mu] (ها)plik پدر (ko): برادر
 عمه [a'mme] (ها)plik (ko): خواهر پدر
 فروختن [forux'tan] - فروش [fo'ruš]..... sotmoq
 کتابفروشی [ketābforu'si]..... kitob do'koni
 کو [ku] کجاست:
 کوچه [ku'če]..... ko'cha
 مهندس [mohan'des]..... muhandis
 نزدیک [nazdik]..... yaqin-atrof

کارگر

کارمند

مهندس

خیابان

*نشانه جزم و به معنی ساکن بودن حرف زیر است.

Matn

متن

مریم ، پارسا و مینو امامی دانشجویان
دانشگاه تهران و دوستان نزدیکیانگ جو
هستند.

مریم بیست سال دارد و آهلمندان است. او
دانشگاه تهران را دوست دارد و در تهران با
عمه اش زندگی می کند. عمه ی مریم هاتیه دار
است. دختر عمه اش پرستار است.

مینو بیست و یک سال دارد و اهل تهران
است. پدر مینو کتابفروشی بزرگی دارد و مادرش
در دانشگاه کار می کند. آنها در خیابان سنول
کوچه پروین زندگی می کنند.

ساختار

■ Otlarning ko‘plik shakli

■ جمع اسم (۲) ← کتاب کار

جمع با "ان": پدران، مادران، آقایان، دانشجویان ← ص ۱۰۵

جمع با "ها": مادرها، پدرها، کتابها ← ص ۱۰۵

Qarindosh-urug‘nomlari va ba’zi otlarning ko‘plik shakli faqat ha qo‘shimchasi orqali yasaladi:

عموها، عمه ها، دایی ها، خاله ها، پسر عموها، پدر بزرگ ها، خاتنه دارها

Arabcha siniq ko‘plik va arabcha ات/āt/ ko‘plik yasovchi qo‘shimcha fors tiliga kirib kelgan. Ularning ko‘pchiligi forscha ko‘plik shakllariga ham ega.

حال ← أحوال

تمرین ← تمرین ها، تمرینات

کلمه ← کلمه ها، کلمات

● تمرین ۱. جمع های کلمات زیر را بنویسید:

۱. استاد..... کلاس.....

۲. زبان..... پسر.....

۳. درس..... دختر.....

۴. خانه دار..... خانه.....

۵. کشور..... غلط.....

■ Old ko‘makchi

■ حرف اضافه ←

kabi old از، با، تا، به، در، روی، زیر، نزدیک، در باره ی، بعد از، قبل از ko‘makchilar so‘zlar va so‘z birikmalaridan oldin keladi:

دانشجوها از دانشگاهیا اتوبوس به خانه می روند

● تمرین ۲. با حرف اضافه کامل کنید (هر کدام فقط یک بار):

۱. من امروز کتابخانه درس می خوانم
۲. ما صندلی می نشینیم، نه صندلی
۳. پسر من ظهر نمی خوابد؛ برادرش کار می کند
۴. آنها دانشگاه زندگی می کنند ، نه دور دانشگاه
۵. او انشایی خوابگاه نوشت و من داد
۶. همه از صبح شب کلاس داریم

	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
۱			⊗			⊗	
۲		⊗			⊗		
۳	⊗			⊗			⊗
۴			⊗			⊗	
۵		⊗			⊗		
۶	⊗			⊗			⊗
۷			⊗			⊗	

اقفی

۱. هفت + هشت ⊗ هجده × دو ۲. یازده + یازده ⊗ چهل - ده ۳. نود ÷ سه ⊗ پنج + پنج ۴. چهل و نه - یک ⊗ چهار × چهار ۵. نود + شش ⊗ پنجاه و چهار + سه ۶. ده + سی و هفت ⊗ بیست ÷ دو ۷. هفت × سه ⊗ نود و نه ÷ نه ⊗ یک

عمودی

۱. نود ÷ پنج ⊗ دو × چهار ۲. بیست و یک + هفده ⊗ هشتاد و هفتاد - چهل و شش ۳. پنج × چهار ⊗ ده + هشتاد و هفت ۴. هشت × چهار ⊗ سی و دو ÷ دو ۵. سیزده + سه ⊗ شصت و شش - پنجاه و پنج ۶. شش × پنج ⊗ یک × ده ۷. نود و شش - چهل و شش ⊗ هفتاد و دو ÷ چهار

■ So'roq so'zlar

کلمات سوالی

So'roq so'zlargapning boshida yoki o'rtasida fe'ldan avval ishlatilishi mumkin:

چند نفر غایبند؟ شما دیروز بعد از ظهر کجا رفتید؟

● تمرین ۱. "ص" یا "غ" بگذارید و غلط‌ها را درست بنویسید:

۱. () مریم پارما دوست یانگ جو است.....
۲. () دختر عمه مریم فروشنده است.....
۳. () مینو حدود بیست سال دارد.....
۴. () کتابفروشی پدر مینو کوچک است.....
۵. () مادر مینو در کتابفروشی کار نمی‌کند.....
۶. () مینو در کوچه پروین زندگی می‌کند.....

تمرین ۲. کدام جواب درست است؟

۱. ☐ اهل همدان	☐ اهل تهران	☐ اهل کره
۲. ☐ با خاله اش	☐ با عموش	☐ با عمه اش
۳. ☐ در دانشگاه	☐ در کتابفروشی	☐ در کتابخانه
۴. ☐ بیست و یک سال	☐ بیست سال	☐ حدود سی سال
۵. ☐ در دانشگاه	☐ در کتابفروشی	☐ در خانه
۶. ☐ در خیابان کارگر	☐ در خیابان سنول	☐ در خیابان دانشگاه

● تمرین ۱. جواب سؤال‌های زیر را کامل بنویسید:

۱. می‌دانید مریم چند سال دارد؟.....
۲. او در تهران با کی زندگی می‌کنند؟.....
۳. شغل دختر عمه مریم چیست؟.....
۴. پدر مینو چکار می‌کند؟.....
۵. می‌دانید شغل مادر مینو چیست؟.....
۶. آنها در کجا زندگی می‌کنند؟.....

• تمرین ۲. انشا – دوست دارید کمی در باره خانواده یا فامیلتان بنویسید؟ توضیح دهید که در کجا زندگی می کنند، چند سال دارند و چکار می کنند.*

گفتار

واژگان

دقیقه ← [دبِقَه]

روی ← [رَو] دیگر ← [دیگَه]

[بیست، پنجاه، چهل، شصت، صحت، ظهر، کوتاه]

خانه دار ← [خونه دار] خیابان ← [خیابون]

دانستن - دان ← [دونستن، دون، می دونم، بدون، بدونین]

فروختن - فروش ← [فروختن، فروش، می فروشم، بفروش، ...]

به va bir qancha holatlarda qo'llanilmaydi:

به آنجا رفتم. در اینجا بودم. ← [اونجا رفتم. اینجا بودم]

Izofa qarindosh-urug'chilikni bildiruvchi otlarda [پسرعمو ← [پسرعمو]] ham:

[کو] so'roq olmoshi suhbat vaqtida o'rin-joy va vaqt uchun ishlatiladi:

کتابتان کجاست؟ ← [کو کتابتون؟ = کتابتون کو؟]

Undoshlardan so'ng ko'plik yasovchi [کتابها، مدادها، پدران] qo'shimchalar: [ā]

Unlilardan so'ng: [ā], [hā], [yā] [عموها؛ جاها، خاله ها؛ ایرانی ها]

* دانشجویان مختارند که در این انشا از اطلاعات واقعی یا فرضی استفاده نمایند.

13-dars Univermagdagi xarid

درس سیزده
خرید از فروشگاه

فروشگاه

Lug'at

inqilob; revolyutsiya.....	[enqe'lāb]	انقلاب
kerak; darkor.....	[bā'yad]	باید
uchun.....	[ba'rāye]	برای
chegirma.....	[tax'fif]	تخفیف
qodirbo'lmoq.....	[ta'vān] – [tavānes'tan]	توانستن – توان
nimauchun.....	[ʿčerā]	چرا
qancha (lik).....	[ʿceqadr]	چقدر
chunki; paytda.....	[čon]	چون
narsa.....	[čiz]	چیز
sotib olish; xarid.....	[xa'rid]	خرید
sotib olmoq; xarid qilmoq.....		خرید کردن
		خریدن [xari'dan] – خر [xar] ≠ فروختن
xohlamoq.....	[xāh] – [xās'tan]	خواستن – خواه
riyol (Eron pul birligi).....	[ri'yāl]	ریال
yuz.....	[sad]	صد
narx; qiymat.....	[qey'mat]	قیمت
kishi; kimsa.....	[kas] (ko'plik)	کس (کسان)
xalq; aholi.....	[mar'dom]	مردم
do'kon.....	[magā'ze]	مغازه
ming.....	[he'zār]	هزار

در خیابان‌کارگر، خیابان انقلاب و میدان انقلاب
 فروشگاه هایزادی هست و احمد گاهی
 برای خرید به این فروشگاه ها می رود. خیابان
 کارگر چند فروشگاه لباس دارد.
 احمد از این فروشگاه ها لباس می خرد اما
 برای خرید کتاب باید به خیابان انقلاب برود.
 احمد خرید کردن و فارسی صحبت کردن با
فروشنده ها را دوست دارد.
احمد دیروز کلاس نداشت به میدان انقلاب
رفت تا یک ساعت بخرد او از انجا ساعت
خرید و بعد به کتابخانه رفت

■ Son – Yuzliklar

■ عدد -- صد ها ← کتاب کار

صد، دوست، سیصد، چهارصد، پانصد، ششصد، هفتصد، هشتصد، نهصد

۱۰۰-۲۰۰-۳۰۰-۴۰۰-۵۰۰-۶۰۰-۷۰۰-۸۰۰-۹۰۰

● تمرین ۱. با حرف بنویسید:

..... :۱۴۵ :۱۲۳.۱

..... :۳۱۶ :۲۵۷.۲

..... :۵۶۲ :۴۳۸.۳

..... :۷۹۴ :۶۷۱.۴

..... :۹۲۹ :۸۸۰.۵

هست، bog'lamasiga ekvivalent bo'lishdan tashqari، هست/است
fe'li va هستن "bo'lmoq, bor bo'lmoq" fe'lining boshqa shakllari
borlik va mavjudlik ma'nolarini anglatadi:

U sutmi? Ha, u sut.

این شیر است؟ بله، آن شیر است.

Bugun sut bormi? Ha, bor.

امروز شیر هست؟ بله، هست.

■ Hozirgi zamon shart-istak mayli

حالت التزامی
به+ستاک حال+شناسه های حال

Men borishim

(kerak)

Sen ...

م - ← بروم (باید)

ی - ← بروی (باید)

د - ← برود (باید)

یم - ← برویم (باید)

+ رو +

- ید ← پروید	(باید)
- َند ← بروند	(باید)

Umuman olganda, hozirgi zamon shart-istak mayli kelasi zamonda qo‘llanilganda noaniqlikni bildiradi. Shuningdek, asosiy fe‘l ortidan kelgan yoki unga tobe bo‘lgan fe‘l ham shart-istak maylida keladi:

من دوست دارم بخوابم.

● تمرین ۲. مصدر ها را به حال التزامی بنویسید:

۱. من می خواهم پنجره را (بستن)
۲. تو می خواهی درس (خواندن)
۳. او باید در خانه (خوابیدن)
۴. ما می توانیم لباس (خریدن)
۵. شما می توانید اینجا (نشستن)
۶. آنها باید انشا (نوشتن)

ni va شدن fe‘llari ko‘pincha qo‘shma fe‘llar tarkibida پ ni olmaydi:

او باید بیدار شود. تو می توانی کار کنی

● تمرین ۳. به حال التزامی بنویسید:

۱. او در اینجا زیاد کار می کند. او باید
۲. ما خانه را می فروشیم. ما می توانیم
۳. من اسم شما را می دانم. من باید
۴. پدر با تو صحبت می کند. پدرم می خواهد
۵. شما چقدر پول می دهید؟ چقدر می توانید ؟
۶. آنها بیدار می شوند. آنها کی می خواهند ؟

inkor yuklamasi old qo‘shimchasining o‘rniga qo‘yiladi:

منفی

نروم، نروى، نرود، نرويم، نرويد، نروند /'na/؛ کار نکنم، بيدار نشود

Ko‘pincha shart-istak maylli gaplarda dastlabki fe‘l inkorga aylanadi:

مى توانم بخوابم. — نمى توانم بخوابم

حال التزامى آمدن:

بیايم، بيايى، بيايد، بياييم، بياييد، بيايند /'bi/؛ نيايم، نيايى، ...

حال التزامى بودن:

باشم، باشى، باشد، باشيم، باشيد، باشند؛ نباشم، نباشى، ...

● تمرين ۴. با منفى "خواستن"، جمله ها را به حال التزامى بنويسيد:

۱. من هر روز اينجا نمى آيم.

۲. ما فردا آنجا نيستيم.

۳. آنها زياد صحبت مى کنند.

۴. او از اين مغاره خريد مى کند.

۵. چرا از همه سوال مى کنيد؟

۶. چرا در کتابخانه کار مى کنند؟

bog‘lovchi sifatida – ta -ga, “shuning uchun”, “biror narsani qilish uchun” ma’nolarida ham ishlatiladi:

در رستوران نشستيم تا با هم صحبت کنيم

شب و روز کار کرديم تا پول بيشترى بگيريم

چیزی که، کسی که، جایی که

مداد چیست؟
مداد چیزی که با آن می نویسیم

کارگر کیست؟
کارگر کسی است که کار می کند

رستوران کجاست؟
رستوران جایی است که در آن غذا می خوریم

● تمرین ۱. "ص" یا "غ" بگذارید و غلط ها را درست بنویسید:

۱. () خیابان کارگر فقط یک فروشگاه لباس دارد.....
۲. () احمد برای خرید کتاب به دانشگاه می رود.....
۳. () او از مغازه های تهران چیزی نمی خرد.....
۴. () خیابان کارگر کتابفروشی زیاد دارد.....
۵. () دیروز احمد به میدان انقلاب رفت.....
۶. () احمد در میدان انقلاب ساعت خرید.....

تمرین ۲. کدام جواب

درست است؟

۱. از دانشگاه از فروشگاه از خوابگاه
۲. از خیابان انقلاب از خیابان سنول از خیابان کارگر
۳. به میدان انقلاب به خیابان انقلاب به خیابان کارگر
۴. به دانشگاه به خیابان انقلاب به خیابان انقلاب
۵. ساعت کیف لباس
۶. به خوابگاه به رستوران به کتابخانه

نگارش

● تمرین ۱. جواب سوال های زیر را کامل بنویسید:

۱. در کجا فروشگاه زیاد است؟
.....
۲. چرا احمد به فروشگاه می رود؟
.....
۳. کدام خیابان فروشگاه لباس دارد؟
.....
۴. احمد دوست دارد چکار کند؟
.....
۵. چرا نیروز به میدان انقلاب رفت؟
.....
۶. چه خرید و بعد چکار کرد؟
.....

● تمرین ۲. انشا- بنویسید معمولا برای خرید کجا می روید. با کی و چطور می روید.
چطور خرید

می کنید و تخفیف می گیرید یا نه

گفتار

واژگان

برای ← [برای، برای]	پانصد ← [پونصد]
تومان ← [تومن]	دویست ← [دیویست]
ششصد ← [شیشصد]	میدان ← [میدون]
توانستن - توان ← [توانستن، تون، می تونم]	
خواستن - خواه ← [خواستن، خواه، می خوام، بخواه، بخواین]	
[چهارصد، چقدر، فروشگاه، نهصد، هشتصد، هفتصد]	

شناسه های حال التزامی = شناسه های حال اخباری:

رفتن ← [برم، بری، بره، بریم، برین، برن]

آمدن/خواستن ← [بیام/بخوام، بیای/بخوای، بیاد/بخواد، ...]

آلگوهای گفتاری

- احمد: سلام آقا. صبح به خیر.
- ◀ فروشنده: سلام آقا. خواهش می کنم بفرمایید.
- من یک ساعت می خواهم. ◀ قیمتش چقدر باشد؟
- خیلی زیاد نباشد اما خوب کار کند. ◀ این چطور است؟
- این کمی بزرگ است. ◀ این یکی چطور است؟
- به نظرم خوب است. قیمت آن چند است؟ ◀ ۴۰۰۰۰ تومان.
- زیاد نیست؟ ◀ نه، کارش خوب است. کمی هم تخفیف می دهد.
- آن کیف چند است؟ ◀ کیف و ساعت ۵۵۰۰۰ تومان می شود.
- لطفا آن کیف را بدهید... نه، کوچک است. یکی دیگر بدهید.
- ◀ بفرمایید. این یک کیف بزرگتر. خوب است؟ ● بله، متشکرم.

14-dars
Yotoqxonadan universitetgacha

درس چهارده
از خوابگاه تا دانشگاه

میدان

Lug'at

payshanba. [panjšam'be] پنجشنبه
 yayov; piyoda. ravish, ot [piyā'de] پیاده
 tushmoq (dan); piyoda bo'lmoq. (از) پیاده شدن
 ta'til; dam. (ko'plik تعطیلات) [ta'til] تعطیل
 juma. [jom'e] جمعه
 janub. [jo'nub] جنوب
 chorraha. [čār'rāh] چهارراه
 chorshanba. [čāršam'be] چهارشنبه
 to'lmagan; bo'sh. [xal'vat] خلوت
 ko'rmoq. [bin] بین - [di'dan] دیدن
 yetmoq. [res] رس - [resi'dan] رسیدن
 yo'lharakat. [raftoā'mad] رفت و آمد
 harakatlanmoq. رفت و آمد کردن
 chiqmoq; minmoq. [sa'vār] سوار شدن
 سه شنبه [sešam'be] روز بعد از دوشنبه:
 tiqilinch. [soluq] شلوغ
 shimol. [šo'māl] شمال
 Shanba. [šam'be] شنبه
 vosita; transport vositasi. [vasi'le] وسیله
 hafta. [hafte] هفته

اتوبوس

اتومبیل

تاکسی

مترو

مینی بوس

خوابگاه پسران در شمال خیابان کارگر است. این

خیابان در جنوب به میدان انقلاب می‌رسد و

دانشگاه تهران نزدیک این میدان است.

خوابگاه از دانشگاه کمی دور است و محمد

با آویوس به دانشگاه می‌رود. او گاهی دوست

دارد از خوابگاه پیاده به دانشگاه برود تا

فروشگاه‌ها، مغازه‌ها و رفت و آمد مردم را در

خیابان‌ها و چهارراه‌ها ببیند.

مردم تهران برای رفت و آمد در شهر سوار

اتوبوس، اتومبیل، مترو، تاکسی و مینی‌بوس می‌

شوند. چندان هوس نمی‌کنند که با تاکسی

Ravish

قید

Ravishlar fe'llar, sifatlar yok boshqa ravishlarni aniqlab keladi:

Sof ravishlar

اغلب ، حالا، فقط، خیلی، گاهی، اینجا، آنجا، مثلا

Ravish vazifasida
keluvchi otlar

شب، روز، صبح، امروز، فردا

Ravish vazifasida
keluvchi sifatlar

درست، غلط، خوب، بد

Ravishlar forsha jummalarda muayyan joyga ega emas. Ular gapning boshida yoki o'rtasida kelishi mumkin. Lekin rasmiy tilda fe'ldan so'ng kelmaydi.

• تمرین ۱. صفت ها و قید های هر جمله را بنویسید:

<u>قید</u>	<u>صفت</u>	
.....	۱. او معمولا سوار اتومبیل کوچکی می شود
.....	۲. چون جیبان ها شلوغ بود دیر رسیدند.
.....	۳. خانه ما دور است. باید زود برویم
.....	۴. فردا ظهر ناهار خوشمزه ای می خورید
.....	۵. گاهی برادر بزرگ مرا می بیند
.....	۶. چون وسیله ندارم پیاده می روم

Fe'liy old ko'makchilar

حرف اضافه فعل کتاب کار

Ko'p fe'llar asosiy old ko'makchilar bilan keladi:

رفتن(به)، آمدن(از)، صحبت کردن(با)، درس خواندن(در)

• تمرین ۲. با حرف اضافه کامل کنید:

۱. او دوستانش سلام کرد

۲. آنها..... او صبح به خیر گفتند
 ۳. او در باره درس..... آنها سوال کرد
 ۴. ما از خوابگاه..... کلاس آمدیم و..... همه صحبت کردیم
 ۵. آنها..... کتابخانه درس خواندند و..... سوال ها جواب دادند
 ۶. محمد..... جواب بیدار شد و بعد..... خیابان رفت

حرف اضافه و کلمات سوالی

Fors tilida old ko'makchilar so'roq so'zlar oldidan keladi:

Qaysi univermagga
bordingiz?

به کدام فروشگاه رفتید؟

برای کی کتاب خریدید؟

در کدام خیابان پیاده شدید؟

جدول

افقی

۷ ۶ ۵ ۴ ۳ ۲ ۱

							۱
•			•		•		۲
		•					۳
			•		•		۴
		•				•	۵
				•			۶
•						•	۷

- ۱.... اتومبیل ها و مردم در خیابان های
تهران زیاد است. ۲. این دو حرف در
توانستن و فروختن هست. ۳. چند تا اسم ۴.
دوشنبه رفتیم؛ روز... یعنی یکشنبه رفتیم. ۵.
رفتن ← رو، خندیدن ←... این نه،... ۶.
من دیدم؛... دیدی... من رسیدم؛ او هم... ۷.
..رفتن ← بروید؛ رسیدن ←

عمودی

۱. پول ایران ۲. بد نیست؛... است. ۳. ده ریال می شود یک... ۴. یاتگ جو در
دانشگاه تهران... می خواند. ۵. خانه ایشان سه... دارد. ۶. بعد از بیست و
نه... رفتیم. لطفاً برو. خواهش می کنم برو. تو... بروی. ۷. لطفاً با صدای... جواب
بدهید و تکرار کنید.

■ **Omonim harflar** – fors tilida bir qancha harflar yozilishi har xil bo'lsa-da, ammo bir xil tovushga egadirlar.

●3-mashq. Omonim harflarni yozing:

..... /z/ (چهار حرف): ، ، ،

..... /s/ (سه حرف): ، ،

..... /t/ (نو حرف): ،

..... /h/ (دو حرف): ،

..... /q/ (دو حرف): ،

■روزهای هفته

شنبه در ایران روز اول هفته و روز کار است. جمعه روز تعطیل است.

شنبه، یکشنبه، دوشنبه، سه شنبه ، چهارشنبه، پنجشنبه و جمعه روزهای هفته اند.

امروز چند شنبه است؟ امروز پنجشنبه است.

چند شنبه تعطیل است؟ جمعه تعطیل است.

چند شنبه می آید؟ سه شنبه. روز سه شنبه می آیم.

هر روز چند ساعت و هر ساعت چند دقیقه است؟

هر روز بیست و چهار ساعت و هر ساعت شصت دقیقه است.

● تمرین ۴. به سوالات زیر جواب دهید:

..... ۱. روز اول هفته چه روزی است؟

..... ۲. چه روزی تعطیل است؟

..... ۳. روز کار چه روزهای است؟

..... ۴. امروز چند شنبه است؟

..... ۵. فردا چند شنبه است؟

..... ۶. دیروز چند شنبه بود؟

● تمرین ۱. "ص" یا "غ" بگذارید و غلط‌ها را درست بنویسید:

۱. () خوابگاه پسران در جنوب خیابان کارگر است.....
۲. () دانشگاه تهران از میدان انقلاب دور است.....
۳. () محمد با مینی بوس به دانشگاه می رود.....
۴. () او دوست ندارد پیاده به دانشگاه برود.....
۵. () مردم تهران فقط سوار مترو می شوند.....
۶. () خیابان‌های تهران معمولاً خلوتند.....

واژگان

چهارشنبه، چهارراه، چهارشنبه

■ bog'lovchi sifatida og'zaki nutqda tushib qolishi mumkin, numerativ va old ko'makchi sifatida esa qo'llaniladi:

bog'lovchi	[اونجا رفتم اونو ببینم.]	←	انجا رفتیم تا اورا ببینم
numerativ	[اون چهار تا عمو داره.]	←	او چهار عمو دارد
old ko'makchi	[پسرها تا قله رفتند.]	←	پسرها تا قله رفتند
oldko'makchi	[تا شب کار کردیم.]	←	تا شب کار کردیم

● خواهش می‌کنم اسم کشور و شهرتان را بفرمایید

● کدام شهرها در کشورتان مترو دارند؟

● شهر شما بزرگ و شلوغ است یا کوچک و خلوت است؟

● کدام خیابان‌ها در شهرتان بزرگ و قشنگند؟

● چه روزهایی شلوغند؟ کدام روزها خلوتند؟

● مردم با چه چیزهایی رفت و آمد می‌کنند؟

● در اینجا زیاد سوار اتوبوس یا مترو می‌شوید؟ پول می‌

دهید؟

● پول تاکسی، اتوبوس، متی بوس و مترو چقدر می‌شود؟

● مردم برای خرید به کدام مراکز می‌روند؟ چرا؟

● در اینجا وسیله دارید؟ با چه رفت و آمد می‌کنید؟

15-dars
Universitet oshxonasi

درس پانزده
رستوران دانشگاه

رستوران

Lug'at

suv.....	آب [ā'b]
sekin.....	آهسته [āhes'te]
tez-tez.....	اغلب [aq'lab]
agar.....	اگر [agar]
olmoq.....	برداشتن [bardās'tan] – بردار [bardār]
tez.....	تند [tond]
guruch bilan dimlangan g' o' sht.....	چلو خورشت
sanchqi.....	چنگال [cān'gāl]
sho' rva.....	سوپ [sup]
patnis.....	سینی [si'ni]
ovqat.....	غذا [qa'zā]
ovqatlanmoq.....	غذا خوردن [qa'zā xor'dan]
qoshiq.....	قاشق [qā'soq]
qabul.....	قبول [qa'bul]
yetarli.....	کافی [kā'fi]
qo' ymoq.....	گذاشتن [gozās'tan] – گذار [gozār]
lazzat; bahra.....	لذت [lez'zat]
marhamat; iltimos.....	لطفاً [lot'fan]

پشقاب

چلوکباب

سالاد

لیوان

وقت.....[vaqt] وقت
 یعنی [ya'ni] یعنی

نوشابه

دانشجویان بعد از کلاس های صبح برای خوردن ناهار
 به رستوران دانشگاه می روند. وقت ناهار از ساعت
 دوازده تا دو و نیم بعد از ظهر است. دانشجویان اول
 سینی بر می دارند و در آن قاشق، چنگال و لیوان می
 گذارند. بعد غذا، سوپ و سالاد می گیرند.

اگر نوشابه بخواهند آن را هم می خرنند. غذای رستوران
 اغلب چلو خورشت یا چلوکباب است.

ساتوشی و دوستانش معمولاً زود به رستوران می روند.
 آنها دوست دارند آهسته و با لذت غذا بخورند. بعد از
 ناهار هم بنشینند و صحبت کنند

■ Bog‘lovchi

■ حرف ربط ۛ کتاب کار

Bog‘lovchi ikki so‘z, so‘z birikmasi yoki jumlangi bir-biriga bog‘laydi. Quyidagilar sodda bog‘lovchilarga misol bo‘la oladi:

و، يا، هم، اگر، اما، تا، چون

● تمرين ۱. جمله ها را با حرف ربط كامل كنيد:

۱. دكتور تامدار اهل ايران است در تهران زندگي مي كند
۲. من با تاكسي مي روم زود به كلاس برسم
۳. تهران مترو دارد مترو براي اين شهر بزرگ كافي نيست
۴. شب ها در رستوران خانه شام مي خورند
۵. فقط ساتوشي زود نمي آيد. دانشجويان ديگر زود مي آيند
۶. دير به رستوران برويم دوستان را نمي بينيم

Eslang! Bog‘lovchi sifatida ta-ga, “shuning uchun”, “biror narsani qilish uchun” ma’nolarida ham ishlatiladi.

● تمرين ۲. جمله ها را با حرف ربط "تا" بنويسيد: ۛ کتاب کار

۱. براي پول گرفتن كار مي كند. كار مي كند تا پول بگيرد.
۲. براي نوشتن انشا آنجا نشاءم. براي نوشتن انشا آنجا نشاءم تا بنويسم.
۳. براي خريدن كتاب به او پول داد. براي خريدن كتاب به او پول دادم تا بدهد.
۴. براي ديدن من به فروشگاه آمد. براي ديدن من به فروشگاه آمد تا ببيند.
۵. براي فروختن اتومبيلم مي روم. براي فروختن اتومبيلم مي روم تا بفروشم.
۶. براي صحبت كردن با تو مي آيم. براي صحبت كردن با تو مي آيم تا صحبت كنم.

■ Shart ergash gap

■ جمله شرطی به کتاب کار

Shart ergash gaplar ko'pincha اگر shart bog'lovchisi bilan qo'llaniladi. Bunda shart ergash gap bosh gapdan avval keladi. Real shart ergash gap:

حال التزامی + حال اخباری

Agar borsam, uni sotib olaman.

اگر بروم آن را می خرم

● تمرین ۳. جمله ها را با حال التزامی + حال اخباری شرطی کنید:

اگر بیایم او را می بینم.

می آیم تا او را ببینم

۱. زود می روم تا با هم کار کنیم

۲. درس می خواند تا قبول شود

۳. می خواهیم اینجا ناهار بخوریم

۴. می نشینم تا کمی صحبت کنیم

۵. با مترو می روند تا زود برسند

۶. غذا می خوری تا بزرگ شوی

گذشته ساده + حال اخباری به کتاب کار

Agar borsam (bordimmi), (unda) uni sotib olaman.

اگر رفتم آن را می خرم.

● تمرین ۴. جمله ها را با گذشته ساده + حال اخباری شرطی کنید:

..... ۱. (من) پول داشتم. لباس خریدم

..... ۲. (تو) جواب دادن. نمره گرفتن

..... ۳. (او) غلط نوشتن. نمره نگرستن

..... ۴. (ما) توانستیم. تا خانه پیاده رفتیم

۵. (شما) زود رسیدن. اینجا نشستن.....
 ۶. (آنها) خواستن. کار را شروع کرد.....

حال اخباری + حال اخباری = کتاب کار

Agar siz borayotgan bo'lsangiz, men ham boraman.

اگر شما می روید من هم میروم.

● تمرین ۵. جمله هارا با حال اخباری + حال اخباری شرطی کنید:

۱. او. من. پیاده شدن.....
 ۲. شما. ما. سوار شدن.....
 ۳. شما. بچه ها. غذا خوردن.....
 ۴. یک نفر. دیگران. تکرار کردن.....
 ۵. او. ما. گوش کردن.....
 ۶. همه. من. خوابیدن.....

اگر bog'lovchisi shart ergash gaplarda tushib qolishi ham mumkin:

اگر بیاید اورا می بینید ← بیاید اورا می بینید

● تمرین ۱. "ص" یا "غ" بگذارید و غلط هارا درست بنویسید:

۱. () کار دانشجوها در رستوران خندیدن است.....
 ۲. () وقت خوردن غذا فقط شب هاست.....
 ۳. () دانشجوها، بینی بر می دارند و غذا می گیرند.....
 ۴. () آنها در سینی سوپ و سالاد هم می گذارند.....
 ۵. () ساتوشی خیلی دیر به رستوران می رود.....

۶. () او بعد از ناهار با دوستانش صحبت می کند.....

تمرین ۲. کدام جواب درست است؟

۱. صبح	☐	ظهر	☐	شب	☐
۲. ساعت دوازده	☐	دو بعد از ظهر	☐	دو و نیم بعد از ظهر	☐
۳. سینی	☐	قاشق	☐	چنگال	☐
۴. صحبت کند	☐	بخوابد	☐	سینی بردارد	☐
۵. سالاد	☐	نوشابه	☐	چلو خورشت	☐
۶. تند	☐	بد	☐	آهسته	☐

● تمرین ۱. جواب سوال های زیر را کامل بنویسید:

۱. دانشجوهای که به رستوران می روند؟
.....
۲. در رستوران اغلب چیست؟
.....
۳. غذای رستوران اغلب چیست؟
.....
۴. آنها در سینی چه می گذارند؟
.....
۵. اگر نوشابه بخواهند چکار می کنند؟
.....
۶. ساتوشی چطور غذا می خورد؟
.....

● تمرین ۲. اتشا - معمولاً در کجا غذا می خورید؟ با کی؟ کی؟ چطور؟ لطفاً در باره صحبتاته، ناهار و شامتان بنویسید و توضیح دهید

واژگان

پانصد ← [پونصد]

برای ← [برای]

تومان ← [تومن]	دویست ← [دیویست]
ششصد ← [شیشصد]	میدان ← [میدون]
اگر ← [اگه]	برداشتن ← [ورداشتن]
وقت	← [وخت]
چلوخورشت، تند	← [چلوخورشت، تند]
گذاشتن - گذار	← [گذاشتن، زار، می زارم، بذار، بذارین]

ساختار جمله در گفتار

Umuman, fors tilining og'zaki nutq shakli rasmiy shakldagi Grammatik qoidalarga bo'ysunmaydi.

Rasmiy tildan farqli ravishda bir qancha fe'llar ko'pincha harakatni bildirib, gap orasiga joylashadi:

من به کلاس آمدم.	← [من اوادم کلاس.]
تو به خانه رفتی.	← [تو رفتی خونه.]
بشقاب را روی میز می گذارم.	← [بشقابو می زارم رو میز.]

به va old ko'makchilari bu kabi gaplarda tushib qoladi:

ما در خانه بودیم.	← [ما خونه بودیم.]
-------------------	--------------------

Buyruq fe'llar oldinga ko'chishi mumkin:

روی صندلی بنشین	← [بشین رو صندلی. رو...بشین]
توی کلاس بروید	← [برین تو کلاس. تو کلاس برین.]
کتابرا بدهید	← [بدین کتابو. کتابو بدین.]
روی میز بگذارید	← [بذارین رو میز. رو میز بذارین.]

الگوهای گفتاری

• در کشور شما دانشگاه‌ها برای دانشجویان رستوران دارند؟

• هر دانشگاه فقط یک رستوران دارد یا چند رستوران؟

• رستوران فقط ناهار می‌دهد یا صبحانه و شام هم می‌دهد؟

• غذاهای خوب و خوشمزه در کشورتان چیست؟

• رستوران دانشگاه معمولاً کدام غذاها را می‌دهد؟

• دانشجویان برای غذا پول می‌دهند یا نمی‌دهند؟ چقدر می‌دهند؟

• وقت غذا در رستوران معمولاً از کی تا کی است؟

• دانشجویان غذا را با چه و چگونه می‌خورند؟

• با غذا آب می‌خورند یا چیزهای دیگر مثلاً نوشابه

می‌خورند؟

• لیوان چیست؟ لیوان چیزی است که با آن آب می‌خوریم.

16-dars Pochta va telefon

درس شانزده
پست و تلفن

دفتر پست

Lug'at

foydalanishot.	[estefā'de]	استفاده
foydalanmoq... [estefā'dekar'dan]		استفاده کردن (از)
alifbo.	[alefbā]	الفبا
allo.	[a'low]	آلو
kechirim so'ramoq.		بخشیدن - بخش
pochta.	[post]	پست
pochtaga oid.	[pos'ti]	پستی
sana; tarix.	[tārix]	تاریخ
qo'ng'iroq qilmoq.	[tele'fon]	تلفن زدن
tavallud.	[taval'lod]	تولد
harf; gap.	[harf]	حرف
oilaga oid.	sifat	خانوادگی
talabaga oid.	sifat	دانشجویی
raqam termoq.	[šomā're gereftan]	شماره گرفتن
tovush; ovoz.	[se'dā]	صدا
ommaviy.	[omu'mi]	عمومی
lozim.	[lā'zem]	لازم
		محل [ma'hal] جا:
		نام [ma'hal] نام: rasmiy [nām] رسمی:
manzil.	[nešā'ni]	نشانی

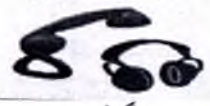
تلفن

سکه

کارت دانشجویی

گوشی

نامه

متن

گاهی از اسپاتیا برای پترا بسته های پستی می رسد و کارمند پست این بسته هارا در خوابگاه به پترا می دهد. برای گرفتن بسته های پستی و بعضی نامه ها، کارت دانشجویی لازم است. پترا اغلب با خانواده و دوستانش در اسپاتیا یا در ایران، با تلفن همراه یا عمومی صحبتی کند. در دانشگاه ها، خوابگاه ها، خیابان ها و جاهای دیگر، دانشجویان می توانند با کارت تلفن و سکه، از تلفن عمومی استفاده کنند.

دانشگاه تهران

شماره ی دانشجویی ۸۲۱۹۱۳۰

نام:.....

نام خانوادگی:.....

تاریخ تولد:.....

محل تولد:.....

نشانی:..... تلفن:.....

■ Fors orfografiyasi

املاى فارسي

Ko‘plab eronliklar leksik elementlarni yozuvda, hattoki bosmada ham qo‘shib yuborishga moyil. Bu odat mazkur kitobda qulay o‘qilishi uchun chetlab o‘tilgan. Shu sababli, qo‘shilgan elementlar ro‘yxati talabalarga ma’lumot uchun quyida berilmoqda:

- آن : آنروز، آنزن، آنمرد
 است : آنست، اینست، خوبست
 به : بمن، بتو، یاو، بما، پشما، پآنها، پایشان، یان، یاین، پپدر
 را : آنرا، اینرا، زترا، کتایرا
 می : میروم، میشوی، میکند، میخوانیم، میدانید، میدهند
 نمی : نمیروم، نمیشوی، نمیکند، نمیخوانیم، نمیدانید، نمیدهند
 ها : شبها، جوابها، زیاتها، عکسها، فروشگاهها
 هم : آنهم، اینهم، منهم

Qo‘shilgan shakllar ishlatish uchun tavsiya qilinmaydi, ha ni o‘z ichiga oluvchi qisqa so‘zlardan tashqari:

آنها، اینها، زنها، زیاتها

Og‘zaki iboralar – ijtimoiy munosabatlarni ifodalaydigan iboralar do‘stona va yoqimli muloqotni ta’minlaydi. Hozirgi nutqdagi quyidagi iboralar ma’lumot va takrorlash uchun keltirilmoqda:

[سلام. سلام اقا. سلام استاد. سلام مهسا خاتم. سلام آقا مهیار. صبح به خیر. روز به خیر. شب به خیر. روزتون به خیر. خدا حافظ. حال شما چطوره؟ چطورین؟ حالت چطوره؟ کجایی؟ خوبم. بد نیستم. حالم خوبه. حالم خوب نیست. حالم بده. متشکرم. خیلی متشکرم. خیلی از شما متشکرم. – خواهش می‌کنم. اسمتون چیه؟ لطفاً بفرمایین اسمتون چیه؟ لطفاً اسمتونو بفرمایین. دو باره بفرمایین. لطفاً بشینین. خواهش می‌کنم بفرمایین. اسم ایشون چیه؟ ایشون شغشون چیه؟ می‌دونین ایشون کجان؟ کافیه. دیگه نمی‌خوام. دیگه لازم نیست. دیگه دیر نیام. به فارسی چی می‌شه؟ به فارسی چی می‌گین؟ یعنی چی؟ من نمی‌

دوئم. فارسی رو خوب نمی دونم. ببخشین. – خواهش می کنم. نظر شما چیه؟ به نظر من حرف شما درسته. خویه. خیلی خویه.]

■ **Forsiy bo‘Imagan so‘zlar** – deyarli barcha tillarda bo‘lganidek, fors tilining so‘z boyligi o‘z qatlam so‘zlari va o‘zlashgan qatlam so‘zlaridan iborat. Islom dini tili – arab tili, fors tili grammatikasida bir oz o‘zgarishga uchragan ko‘plab so‘zlarning manbaidir. Turk, mo‘g‘il va xitoy tillarining ham siyosiy va madaniy sabablarga ko‘ra qisman ta’siri mavjud. So‘nggi asrlarda g‘arbiy elementlar ko‘proq ingliz va fransuz tillaridan fors tiliga kirib keldi. Shuni e’tiborga olish kerakki, bir tomondan fors tili butun mintaqa tillariga sezilarli ta’sir ko‘rsatgan. Fors tilidagi forscha bo‘Imagan so‘zlarga misol:

ترکی : اتاق، بشقاب، قاشق

مغولی : اقا، خانم، میز

چینی : چای، سینی

عربی : استفاده، اسم، اغلب، بعد، بعضی، تاریخ، تخفیف، تعطیل، تکرار، صحبت

تکلیف، جمعه، جمله، حاضر، حال، درس، دقیقه، ساعت، سلام، سوال، شروع، شغل، صبح، صبحانه، صبح، صفحه، طبقه، ظهر، عمو، غذا، قبل، کافی، کامل، کتاب، کلمه، لازم، لذت، مثال، مکالمه، نظر، نویت، وقت، یعنی

فرانسوی و انگلیسی:

تلفن، دکتر، رستوران، سالاد، اتوبوس، اتومبیل، پست، تاکسی،

سوپ، فامیل، کارت، کلاس، مترو

جدول

۷ ۶ ۵ ۴ ۳ ۲ ۱

							۱
		☉		☉			۲
			☉			☉	۳
	☉						۴
			☉				۵
☉		☉					۶
				☉			۷

۱. در آنجا غذا می خوریم و پول می دهیم ۲....

می خشد ☉ من و تو ۳. با لیوان می

خوریم ☉ در آن زندگی می کنیم ("ن" ندارد)

۴. انگلیس و فرانسه در آنجاست ۵. من نشدم،

تو نشدی، او هم ...☉ سه تا کتاب برای سه

...دانشجو ۶. ما بیدار شدیم، آنها هم بیدار ...۷.

این نه،...☉ پول ایرانی

عمودی

۱. من شما ...دیدم ☉ آن را می نویسیم و در کلاس می خوانیم ۲. اول ...، بعد

پیاپی شدن ۳. داشتم و داشتید؛ از داشتن؛ بودم و بودید از ...۴. من فقط دو ساعت

...دارم ("ت" ندارد) ☉ استاد و دانشجو ...کلاس هستند ۵. جایی که در آن

زندگی می کنیم اما "ه" ندارد ۶. من رفتم او را ندیدم ☉ امروز نمی آیم؛ ...می

آیم ("ر" ندارد) ۷. غذای ظهر

☐ **Nasta'liq: forsha xat turi** – quyida misoli keltirilayotgan nasta'liq yozuvi taxminan XVasrda eronliklar tomonidan arab harflari yordamida yaratilgan. Nasta'liq xati fors tilidagi qo'lyozmalarni yozishda chiroyli xat sifatida qo'llaniladi. Shu bilan birga, badiiy kitoblarni nashr qilishda hamda kitob sarlavhasi, reklama, do'kon yozuvlari, ko'cha nomlari, e'lonlar va hokozalarda foydalaniladi. Shu sababli u bilan tanishish fors tilini o'rganayotganlar uchun muhim.

کاهی از اسپانیا برای پتر بسته های پستی می رسد کارند پست این بسته را در خوابگاه به پتر می دهد. برای گرفتن بسته های پستی بعضی نامه ها، کارت دانشجویی لازم است. پتر اغلب با خانواده و دوستانش در اسپانیا یا ایران، با تلفن همراه یا عمومی صحبت می کند. در دانشگاه ها، خوابگاه ها، خیابان ها و جاهای دیگر، دانشجویان می توانند با کارت تلفن و سکه از تلفن عمومی استفاده کنند.

E'tiborlisi, nasx yozuvi, shu kitobda ko'rib turganingizdek, kitoblar va gazetalarni nashr qilishda foydalaniladi:

● تمرین ۱. "ص" یا "غ" بگذارید و غلط ها را درست بنویسید:

۱. () پتر بسته های پستی را از بانک می گیرد.....
۲. () پتر با خانواده اش در تهران زندگی می کند.....
۳. () خوابگاه دانشجویان تلفن عمومی ندارد.....
۴. () همه می توانند از تلفن عمومی استفاده کنند.....
۵. () کارت دانشجویی یا سکه برای تلفن عمومی کافی است.....
۶. () همه فروشگاه های بزرگ تهران تلفن عمومی دارند.....

تمرین ۲. کدام جواب درست است؟

□ از آلمان	□ از اسپانیا	□ از انگلیس
□ در دانشگاه	□ در دفتر پست	□ در خوابگاه
□ سینی	□ لیوان	□ کارت دانشجویی

۴. □ با تلفن □ با صدای بلند □ با نامه
۵. □ در اتاق پترا □ در خیابان ها □ در کلاس درس
۶. □ از سگه □ از چنگال □ از قاشق

نگارش

● تمرین ۱. جواب سوال های زیر را کامل بنویسید:

۱. از اسپانیا برای پترا چه می رسد؟
.....
۲. پترا آنها را از کی می گیرد؟
.....
۳. او اغلب با کی صحبت می کند؟
.....
۴. در کجا تلفن عمومی هست؟
.....
۵. سگه برای چه کاری خوب است؟
.....
۶. تلفن عمومی برای کیست؟
.....

● تمرین ۲. نامه ای به یک دوست ایرانی بنویسید و درباره محل زندگی، دانشگاه و چیزهایی که از زبان فارسی می دانید توضیح دهید

واژگان

خانوادگی ← [خونوادگی] نشانی ← [نیشونی]

tarzida talaffuz etiladi so'ng unilardan ra

[نشونی رو، سینی رو، پسته رو، پسته ها رو، نامه رو، نامه ها رو]

الگوهای گفتاری

● ماکا: الو! سلام خاتم امامی. من ماکا هستم. حالت چطور است؟
خوبید؟... می توانم با مریم صحبت کنم؟

◀ خاتم امامی: سلام. متشکرم. تو چطوری؟ بله، هست. لطفاً گوشی

◀ مریم: سلام ماکا. چطوری؟ کجایی؟

● ماکا: من در خوابگاه هستم. کی به دانشگاه می آیی؟

◀ مریم: صدایت خوب نمی آید. بلند بگو. اگر لازم است می آیم

● ماکا: فردا می خواهم به خرید بروم. می توانی یا من بیایی؟

◀ مریم: بله، فردا کار ندارم. ساعت چهار می آیم

● ماکا: خیلی خوب، ساعت چهار در دانشگاه هستم. خدا حافظ

فهرست واژه های هر درس

Har bir dars so'zlari ro'yxati

درس ۱

خاتم ، آقا، سلام، خدا حافظ

درس ۲

سر، سر، سار، سیر، سور، بد، در، چند، رفت، چیست؟ نه، ما، دو، سه، کی، کو، تو، چی، به، دانشمند، مداد، استاد، شما، بلند، کلمه، بفرمایید، دانشجو، متشکرم، دور

درس ۳

آن، آیا، استاد، این، بلند، پله، چه/چی، دانشجو، در، درس، دفتر، دو، دویاره، سلام، سه، شما، کتاب، کلاس، کلاس درس، ما، متشکرم، مداد، من، نه، یک

درس ۴

آقا، آنجا، اتاق، او، اینجا، بد، پنج، پنجره، تا، جا، چند، چهار، خاتم، خوب، خودکا خیلی، شش، صندلی، کجا، کیف، مکالمه، میز، و، هفت، یا

درس ۵

آنها، اسم، اهل، او، ایرانی، بچه، بزرگ، پسر، تمرین، تو، چطور، حال، خانه، دختر، دکتر، زبان، شماره، شهر، صدیج، عکس، غلط، فارسی، فقط، هشتنگ، کوچک، که/کی

درس ۶

ایشان، برادر، به، پدر، تو، چکار، حاضر، خانواده، خواندن، خواهر، دانشگاه، در خواندن، دوست، رفتن، زندگی کردن، زیاد، فامیل، کدام (یک)، کردن، کشور، کم، مادر، نفر، هشت

درس ۷

آسان، آمدن، اما، با، باهم، پنیر، جای، خواب، خوابگاه، خوردن، داشتن، دوست داشتن، را، شیر، صبح، صبحانه، صفر، قهوه، کره، مثلا، مریا، معمولا، نان، نه، هر

درس ۸

از، بعد، بعد از، بودن، بیدار، بیدار شدن، خندیدن، خوشمزه، درست، درست کردن، ده، دیروز، دیشب، رستوران، روز، ساعت، شام، شب، شدن، کی، گذشته، مال، ناهر، هم

درس ۹

انجام، انجام دادن، اتشا، اول، اینها، باز، باز کردن، بعضی، تکلیف، جمله، جواب دادن حالا، خواهش کردن، دادن، در پارهی، دستور، سطر، کار، کار کردن، کتابخانه، گاهی، نوشتن، همه

اعداد: یازده، دوازده، سیزده، چهارده، شانزده، هفده، هجده، نوزده

درس ۱۰

امتحان، امروز، بستن، بسته، تکرار کردن، توضیح دادن، دوشنبه، دیر، زود، سلا
کردن، سوال، سوال کردن، شروع، شروع کردن، صفحه، فردا، گفتن، گوش، گوش
کردن، متن، نشستن، نوار، یکشنبه

درس ۱۱

املا، تخته، ثابیه، خدا حافظ، خیر، دقیقه، دیگر، رو، روی، زیر، صحبت کردن، ظ
غالب، قیل از، کامل، کوتاه، گرفتن، مثال، نظر، نمره، نیم
اعداد: بیست، سی، چهل، پنجاه، شصت، هفتاد، هشتاد، نود

درس ۱۲

پدربزرگ، پرستار، پسر عمه، حدود، خاله، خانبهادر، خیابان، دانستن، دای، دختر
سال، شغل، طبقه، عمه، فروشنده، کارگر، کارمند، کتابفروشی، کو،
کوچه، مهندس، نزدیک

درس ۱۳

انقلاب، باید، برای، پول، تخفیف، توانستن، تومان، چرا، چقدر، چون، چیز، خرید،
خرید کردن، خریدن، خواستن، ریال، صد، فروشگاه، قیمت، کس، لباس، مردم،
مغازه، میدان، هزار
اعداد: دویست، سیصد، چهارصد، پانصد، ششصد، هفتصد، هشتصد، نهد

درس ۱۴

اتویوس، اتومبیل، پنجشنبه، پیاده، پیاده شدن، تاکسی، تعطیل، جمعه، جنوب،
چهارراه، چهارشنبه، خلوت، دیدن، رسیدن، رفت و آمد کردن، سوار شدن،
سهشنبه، شلوغ، شمال، شنبه، مترو، مینیوس، وسیله، هفته

درس ۱۵

آب، آهسته، اغذیه، اگر، برداشتن، بشقاب، تند، چلو خورشت، چنگال، سالاد،
سوپ، سینی، غذا خوردن، قاشق، قبول، کافی، گذاشتن، لذت، لطف، لیوان،
نوشابه، وقت، یعنی

درس ۱۶

استفاده، استفاده کردن، الفبا، الو، بخشیدن، پست، پستی، تاریخ، تلفن، تلفن زدن،
تولد، حرف، خانوادگی، دانشجویی، سکه، شماره گرفتن، صدا، عمومی، کارت،
گوشی، لازم، محل، نام، نامه، نشانی

کتابنامه

*Foydalanilgan adabiyotlar va manbalar ro'yxati

Fors tilidagi manbalar

منابع فارسی

- آربری، آرتور جان. ۱۹۴۳. تحقیقات و مطالعات انگلیسی ها در باب فارسی. ترجمه فرنگیس شادمان. چاپ اول. لندن: شورای فرهنگی بریتانیا.
- آربری، آرتور جان و سیزده تن از خاورشناسان. ۱۳۴۶. میراث ایران. ترجمه شش نفر از مترجمان ایرانی. چاپ اول. تهران: بنگاه ترجمه و نشر کتاب.
- آبوزیان، ماریا. ۱۳۷۱. وام واژه های ایرانی میانه غربی در زبان ارمنی. چاپ اول. تهران: موسسه مطالعات و تحقیقات فرهنگی (پژوهشگاه).
- ابن خلدون. ۱۳۶۳. تاریخ ابن خلدون. ترجمه عبدالرحمن آیتی. جلد اول. چاپ اول. تهران: موسسه مطالعات و تحقیقات فرهنگی.
- ابوالقاسمی، محسن. ۱۳۷۴. زبان فارسی و سرگذشت آن. چاپ اول. تهران: انتشارات هیرمند.
- اته، کارل هرمان. ۱۳۵۱. تاریخ ادبیات فارسی. ترجمه صادق رضازاده شفق. چاپ اول. تهران: بنگاه ترجمه و نشر کتاب.
- احمد سلطانی، منیره. ۱۳۷۲. واژگان فارسی در زبان های اروپایی. چاپ اول. تهران: انتشارات آوای نور.
- اما شوشتری، سید محمدعلی. ۱۳۴۷. فرهنگ واژه های فارسی در زبان عربی. چاپ اول. تهران: انجمن آثار ملی.
- امین مدنی، صادق. ۱۳۶۳. دستور زبان فارسی. چاپ اول. تهران.
- انوری، حسن و حسن احمدی گیوی. ۱۳۸۰. دستور زبان فارسی. جلد اول. چاپ ۲۴. جلد دوم. چاپ ۲۱. تهران: انتشارات فاطمی.
- اولغون، ابراهیم و جمشید درخشان. ۱۳۶۳. فرهنگ ترکی استانبولی به فارسی. چاپ دوم. ارومیه: انتشارات انزلی.
- بدوی، انوار گرانویل. ۱۳۵۱. تاریخ ادبیات ایران از سنایی تا سعدی. ترجمه غلامحسین صدیقی افشار. چاپ اول. تهران: انتشارات مروارید.
- _____ ۱۳۵۵. تاریخ ادبیات ایران از فردوسی تا سعدی. ترجمه فتحالله مجتبیایی. نیمه نخست. چاپ دوم. تهران: انتشارات مروارید.
- _____ ۱۳۵۶. تاریخ ادبی ایران. ترجمه علی پاشا صالح. جلد اول. چاپ سوم. تهران: موسسه انتشارات امیرکبیر.
- بنونیست، امیل. ۱۳۵۴. دین ایرانی برپایه متنهای مهم یونانی. ترجمه بهمن سرکاراتی. چاپ دوم. تهران: بنیاد فرهنگ ایران.
- پوپ، آرتور اوپهم. ۱۳۴۶. معماری ایرانی. ترجمه غلامحسین صدیقی افشار و احمد ایرانی. چاپ اول. تهران: گروه فرهنگی خوارزمی.

* این فهرست از منابع مورد استفاده در تمام جلدهای مجموعه تشکیل می شود اما در هر جلد، به میزان متفاوتی از آن استفاده شده است.

۱۳۵۵. هنر ایران در گذشته و آینده. ترجمه عیسی صدیق. چاپ اول. تهران: مدرسه عالی خدمات جهانگردیو اطلاعات.
- پورنامداریان، تقی. ۱۳۷۸. درس فارسی برای آموزان خارجی (دوره مقدماتی). چاپ سوم. تهران: پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی.
- پیرنیا مشیرالدوله، حسن و عباس اقبال آشتیانی. دوره تاریخ ایران از آغاز تا انقراض قاجاریه. چاپ اول. تهران: کتابخانه خیام.
- تکستون، میلرم. ۱۳۵۶. درآمدی بردستور زبان فارسی. چاپ اول. تهران: مرکز ایرانی مطالعه فرهنگ ها.
- ثمره، یدالله. آموزش زبان فارسی. کتاب اول. چاپ دوم. ۱۳۶۸. کتاب دوم. چاپ دوم. ۱۳۶۹. کتاب سوم. چاپ اول. ۱۳۶۷. کتاب چهارم. چاپ اول. ۱۳۶۸. تهران: اداره کل روابط و همکارهای بین الملل، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی.
۱۳۶۴. آشناسی زبانی فارسی. چاپ اول. تهران: مرکز نشر دانشگاهی.
- جمشیدی پور، یوسف. ۱۳۴۳. رباعیات حکیم عمر خیام. ترجمه ادوارد فیتز جرالذ. چاپ اول. تهران: کتابفروشی فروغی.
- چوهدری، شاهد. ۱۳۷۵. فرهنگ واژه های فارسی در زبان اردو. چاپ اول. تهران: شرکت انتشارات علمی و فرهنگی.
- حقوقی، محمد. ۱۳۷۱. شعر نو از آغاز تا امروز. دوره دو جلدی. چاپ پنجم. تهران: موسسه انتشارات امیر کبیر.
- خاورشناسان فرانسوی. ۱۳۳۷. تمدن ایرانی. ترجمه عیسی بهنام. چاپ اول. تهران: بنگاه ترجمه و نشر کتاب.
- دباغی مرند، رضا. ۱۳۸۰. روش های آموزش زبان فارسی به خارجیان. چاپ اول. تهران: شورای گسترش زبان و ادبیات فارسی.
- دشتی، علی. ۱۳۸۱. در قلمرو سعدی. چاپ هشتم. تهران: انتشارات امیرکبیر.
- دورانت، ویل. ۱۳۶۶. تاریخ تمدن. جلد چهارم. بخش اول. تهران: سازمان انتشارات و آموزش انقلاب اسلامی.
۱۳۳۷. تاریخ تمدن. ترجمه احمدآرام. جلد اول. چاپ اول. تهران: انتشارات فرانکلین.
- دوستخواه، جلیل. ۱۳۴۳. اوستا، نامه مینوی آیین زرتشت. چاپ اول. تهران: انتشارات مروارید.
- دهخدا، علی اکبر. ۱۳۳۹. امثال و حکم. چاپ اول. تهران: انتشارات امیرکبیر.
- دیبیم، گیتی. ۱۳۷۹. فرهنگ آوایی فارسی. چاپ اول. تهران: فرهنگ معاصر.
- راولینسون، جرج. ۱۳۴۳. تاریخ هروودت. ترجمه غ. وحید مازندرانی. چاپ اول. تهران: بنگاه ترجمه و نشر کتاب.
- رضازاده شفق، صادق. ۱۳۳۵. ایران از نظر خاورشناسان. چاپ اول. تهران: انتشارات اقبال
۱۳۵۲. تاریخ ادبیات ایران. چاپ اول. شیراز: دانشگاه پهلوی.
- ریپکا، یان. ۱۳۵۴. تاریخ ادبیات ایران. ترجمه عیسی شهابی. چاپ اول. تهران: بنگاه

- ترجمه و نشر کتاب.
 زیدان، جرجی. ۱۳۵۶. تاریخ تمدن اسلام. ترجمه علی جواهرکلام. دوره پنجم جلدی. چاپ پنجم. تهران: انتشارات امیرکبیر.
 سپانلو، محمدعلی. ۱۳۷۸. هزار و یک شعر (گزارش شعر نو ایران طی ۹۰ سال). چاپ اول. تهران: نشر قطره.
 ستوده، منوچهر. ۱۳۴۴. فارسی برای انگلیسی زبانان. جلد دوم. چاپ اول. تهران: دانشگاه تهران.
 سجادیه، محمدعلی. ۱۳۶۴. واژه های ایرانی در زبان انگلیسی. چاپ اول. تهران: بنیاد نیشابور.
 شاردن، ژان. ۱۳۳۸. سیاحتنامه شاردن. ترجمه محمد عباسی. جلد پنجم و ششم. چاپ اول. تهران: انتشارات امیرکبیر.
 شبلی، محمد صدیقخان. ۱۳۷۰. تأثیر زبانفارسی بر زبان اردو. چاپ اول. اسلام آباد: مرکز تحقیقات فارسی ایران و پاکستان.
 شعاع، جعفر. ۱۳۴۴. عربی برای فارسی یا قواعد عربی مستعمل در فارسی. چاپ اول. تهران: انتشارات پیروز.
 صادقیان، جلیل بانان. ۱۳۷۷. آموزش زبان فارسی برای غیر فارسی زبانان. جلد اول. چاپ دوم.
 جلد دوم. چاپ اول. تهران: شورای گسترش زبان و ادبیات فارسی.
 صفا، ذبیح الله. ۱۳۴۷. تاریخ علوم و ادبیات ایرانی. چاپ اول. تهران: انتشارات ابن سینا.
 فرهنگ ایرانی و اثر خارجی آن. چاپ اول. تهران: انتشارات ابن سینا.
 ۱۳۵۰. فرهنگ ایرانی و اثر خارجی آن. چاپ اول. تهران: مدرسه عالی ادبیات و زبان های خارجی.
 تاریخ ادبیات در ایران. جلد اول. چاپ دوم. ۱۳۳۵. جلد دوم. چاپ اول. ۱۳۳۶. جلد سوم. چاپ اول. ۱۳۴۱. تهران: کتابفروشی ابن سینا.
 صفار مقدم، احمد. ۱۳۷۲. زبان و ادبیات فارسی در بوسنی-هرزگوین. چاپ اول. تهران: موسسه مطالعات و تحقیقات فرهنگی (پژوهشگاه).
 ۱۳۸۲. فارسی عمومی، ساختارهای پایه. چاپ دوم. تهران: شورای گسترش زبان و ادبیات فارسی.
 ضرغامیان، مهدی. دوره آموزش زبان فارسی از مبتدی تا پیشرفته. جلد اول و دوم. چاپ اول. ۱۳۷۶. جلد سوم. چاپ دوم. ۱۳۸۰. تهران: شورای گسترش زبان و ادبیات فارسی.
 عبادیان، محمود. ۱۳۷۱. درآمدی بر ادبیات معاصر ایران. چاپ اول. تهران: گهرنشر.
 غیائی، محمدتقی. ۱۳۷۰. واژه شناسی زبان فرانسه. چاپ اول. تهران: دانشگاه تهران.
 فرای، ریچارد نلسون. ۱۳۵۸. عصرزین فرهنگ ایران. ترجمه مسعود رجب نیا. چاپ اول. تهران: انتشارات سروش.
 ۱۳۷۳. میراث باستانی ایران. ترجمه مسعود رجب نیا. چاپ چهارم. تهران: شرکت انتشارات علمی و فرهنگی.
 فردوسی، ابوالقاسم. ۱۳۶۹. شاهنامه فردوسی. تصحیح ژول مول. جلد اول تا چهارم. چاپ سوم. تهران: سازمان انتشارات و آموزش انقلاب اسلامی.
 فرهنگستان زبان و ادب فارسی. ۱۳۸۱. دستور خط فارسی. چاپ اول. تهران: نشر آثار.

- فریه، دبلیو. ۱۳۷۴. هنرهای ایران. ترجمه پرویز مرزبان. چاپ اول. تهران: نشر و پژوهش فرزاد.
- کریمزاده، منوچهر. ۱۳۷۸. همه حق دارند- گزیده لطیفه های ملا نصرالدین. چاپ دوم. تهران: انتشارات طرح نو.
- کلباسی، ایران. ۱۳۷۱. ساخت اشتقاقی واژه در فارسی امروز. چاپ اول. تهران: موسسه مطالعات و تحقیقات فرهنگی (پژوهشگاه).
- گذار، آندره. ۱۳۵۸. هنر ایران. ترجمه بهروز حبیبی. چاپ اول. تهران: دانشگاه ملی ایران. گروه مولفان و مترجمان. فرهنگ خاورشناسان. جلد اول. چاپ اول. ۱۳۷۶. جلد دوم. چاپ اول. ۱۳۸۲. تهران: پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی.
- گویینو، ژوزف آرتور، کنت دو. سه سال در ایران. ترجمه نبی‌حاله منصوری. چاپ اول. تهران: انتشارات فرخی.
- گیرشمن، رومن. ۱۳۵۵. ایران از آغاز تا اسلام. ترجمه محمد معین. چاپ اول. تهران: بنگاه ترجمه و نشر کتاب.
- لویون، گوستاو. ۱۳۵۸. تمدن اسلام و عرب. ترجمه سیدهاشم حسینی. چاپ سوم. تهران: کتابفروشی اسلامیة.
- مصاحب، غلامحسین. دایرة المعارف فارسی. جلد اول. چاپ سوم. ۱۳۸۱. جلد دوم، بخش اول. چاپ سوم. ۱۳۸۱. جلد دوم، بخش دوم. چاپ دوم. ۱۳۸۱. تهران: موسسه انتشارات امیرکبیر.
- مطهری، مرتضی. ۱۳۵۷. خدمات متقابل اسلام و ایران. چاپ نهم. قم: انتشارات صدرا.
- مفتاح، الهامه و وهاب ولی. ۱۳۷۴. نگاهی به روند نفوذ و گسترش زبان و ادب فارسی در ترکیه. چاپ اول. تهران: شورای گسترش زبان و ادبیات فارسی.
- ملک پور، ایرج. ۱۳۸۰. تقویم تطبیقی. چاپ اول. تهران: انتشارات پرشکوه.
- موسوی، منوچهر. ۱۳۷۹. فرهنگ منظوم و منثور ضربالمثل های فارسی و معادل انگلیسی آنها. چاپ اول. تهران: نشر الکترونیکی و اطلاع رسانی جهان رایانه.
- نصر، سیدتقی. ۱۳۵۰. ابدیت ایران از دیده خاورشناسان. چاپ اول. تهران: انتشارات جاویدان.
- هگل، گئورک ویلهلم فردریش. ۱۳۳۶. عقل در تاریخ. ترجمه حمید عنایت. چاپ اول. تهران: انتشارات دانشگاه صنعتی شریف.
- هوار، کلمان. ۱۳۶۳. ایران و تمدن ایرانی. ترجمه حسن انوشه. چاپ اول. تهران: انتشارات امیر کبیر.
- یوسفی، غلامحسین. ۱۳۵۱. مجموعه سخنرانی های دومین کنگره تحقیقات ایرانی (سیمای ادبیات فارسی معاصر). جلد اول. چاپ اول. مشهد: دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه مشهد.

Lotin harfidagi manbalar

منابع لاتین

1. Allen, Virginia French. 1983. Techniques in Teaching Vocabulary. 1st print. England: Oxford University Press.
2. Arberry, Arthur John. 1967. Classical Persian Literature. 2nd print. England: George Allen & Unwin Ltd.
3. Brown, H. Douglas. 1987. Principles of Language Learning and Teaching: 2nd edition. U. S. A. : San Francisco State University.
4. Elwell-Sutton, L. P. 1963. Elementary Persian Grammar. 1st print. England: Cambridge University Press.
5. Lambton, A. K. S. 1976. Persian Grammar. 9th print. England: Cambridge University Press.
6. Larsen-Freeman, Diane. 1986. Techniques and Principles in Language Teaching: 1st print. England: Oxford University Press.
7. Mahootian, Shahrzad. 1997. 1st print. Persian. England: Routledge.
8. Morton, Rosalie Slaughter. 1940. 1st print. A Doctor's Holiday in Iran. England and U. S. A. : Funk & Wagnalls Company.
9. Obolensky, Serge & Kambiz Yazdan Panah. 1973. 1st print. Spoken Persian. U. S. A. : Spoken Language Services, Inc.
10. Raimes, Ann. 1983. Techniques in Teaching Writing: 1st print. England: Oxford University Press.
11. Richards, Jack C. and Theodore S. Rodgers. 1990. Approaches and Methods in Language Teaching: 6th print. England: Cambridge University Press.
12. Widdowson, H. G. 1990. Aspects of Language Teaching: 1st print. England: Oxford University Press.

Forscha-o'zbekcha lug'at

Inqilob	انقلاب		
Avtobus	(جمع: انقلابات، انقلاب ها)	Suv	آب
Yengil mashina	آتوبوس	Oson	آسان آسون آشيدا
Ahmad	آتومبيل	Aka, janob	آقا
Xabar beruvchi, ko'rsatib beradigan	آحمد		(جمع، اق) آقايون آيان
Qisqartma	أحوال جمع حال	Germaniya	آلمان
Armeniya	أخبارى	Nemis	آلمانى
Armaniston	اختصار	Kelmoq	آمدن _ آ
Yevropa dan	(جمع اختصارات)		[آومدن _ ميام]
Ispaniya	ارمنستان	U	آن اون
Ispan	اروپا	U yerda,	آنجا اونجا
Ustoz	از	Ular	آنها = آن ها اونان
foydalanish	اسامى جمع اسم	Sekin, asta	آهسته
foydalanmoq	اسپانيا	Xona	آيا
Ism, nom, ot	اسپانياى	Nom	آتاق
Angliya	استاد	Izofa	اسم (جمع: اسم ها)
ingliz	استفاده	Qo'shmoq	اضافه
u	استفاده كردن (از)	Ko'pincha	اظافه كردن
Ukraina	اسم	Ayollar ismi	اغلب
Birinchi, avval	(جمع: اسمى، اسم ها)	Horizontal	افساله
Fuqaro, aholi	انگليوس	Agar	افقى
Eron	انگليسى	Istak mayli	انگر انكه
Eronlik	او اون	Alifbo	التزامى
Ular	اوقات جمع وقت	Naqsh, bezak,	الفيبا
Bu	اوكرابن	shakl	الگو
Bu yer, bu yerda	اول صفت، قيد	Allo	الو
bilan	اهلى: جمع اهل	Ukrain talabasi	الينا
Vaziyat, vaqt	اهل (جمع: اهالى)	(ayollarga oid)	
Ochiq	ايران	Ammo, lekin	اما
Ochmoq	ايرانى	Forscha	اسامى
Birga, birgalikda	ايشان ايشون	Ism(ayollarga oid)	
Kerak	اين	Imtihon, sinov	امتحان (جمع): امتحانات
Bola	اينجا		
	اينها = اين ها اينها	Voqea, hodisa,	امر
		Bugun	امروز
		Diktant	املا
		Ism Amir	امير
		Bajarish	انجام
		Bajarmoq	انجام دادن
		Insho	انشا

Parvin (eron qizlarning ismi)	پروین	Qism, bo'lak	بخش اسم
Pochta	پست [پست]	Kechirmoq	بخشیدن - بخش
Pochtaga oid	پستی	Yomon	بد
O'g'il	پسر	Aka	برادر
Jiyan, amakining o'gli	پسر عمو (جمع: پسر عمو ها)	Uchun	برای
Besh	پنج	Olib bormoq	برداشتن - بردار [ورداشتن]
Ellik	پنجاه [پنجاه]	Katta, ulkan	بزرگ
Deraza	پنجره	Boylamoq,	بستن - بند
Payshanba	پنجشنبه	yopmoq	
Pishloq	پنیر	Posilka	پسته اسم
	پوسان	Boylangan, yopiq	پسته صفت
Pul	پول	Tarelka	پشقاب
Piyoda	پیاده اسم (جمع: پیاده ها)	Keyingi	بعد صفت، قید
	پیاده قید	So'ng, keyin	بعد از
Piyoda yurmoq	پیاده شدن (از)	Ba'zi	بعضی
So'z boshi	پیشگفتار	Baland	بلند [بلند] قید
Qo'shilgan	پیوسته	Ha	بله
	ت	Band, paragraf	بند
Gacha	تا حرف اضافه	Bangladesh	بنگلادش
	تا حرف ربط	Bo'lmoq	بودن -
	تا واحد سمارس	Bosniya	أست/هست/باش
Tarix	تاریخ	Ga	بوستی
Taksi	تاکسی	Joyiga	به
Almashish	تبدیل	Bahmon (eroncha erkaklar ismi)	به جای
Almashmoq	تبدیل کردن (به)	Uyg'oq	بهمن
Doska	تخته	Uyg'onmoq	بیدار صفت
Chegirma	تخفیف	Yigirma	بیدار شدن (از خواب)
	ترا + تو + را		بیست [بیست]
Tirband, tiqilinch	ترافیک		ب
Tarjima	ترجمه	Porso	پارسا
Tarjima qilmoq	ترجمه کردن	Javob bermoq	پاسخ دادن رسمی
Turkiya	ترکی	Pokiston	پاکستان
Tashdid	تشدید	Pokistonlik	پاکستانی
Ta'til	تعطیل اسم (جمع: تعطیلات)	O'n besh	پانزده [پونزده]
	تعطیل صفت	Besh yuz ming	پانصد [پونصد]
	تکالیف: جمع تکلیف	Asosiy, tub	پایه صفت
Qayta	تکرار	Petro(ispancha erkaklar ismian)	پترا
Qaytarmoq	تکرار کردن	Ota	پدر
Taklif	تکلیف	Bobo	(جمع: پدر بزرگ ها)
	(جمع: تکلیف، تکلیف ها)	Hamshira	پرستار

Qanday?	چطور	Telefon	تلفن
Qanaqa?	چطور، چطورى	Telefon qilmoq	تلف زدن
Qancha?	چقدر	Telefon butkasi	تلفن همراه [همراه]
	[چقدر]	Aloqa	تماس
Nima?	چکار [چیکار]	Aloqa qilmoq	تماس گرفتن
Chelo' u xo' resht	چلو خورشت	Mashq	تمرین
Chelo' u kabob	چلوکباب		(جمع: تمرینات، تمرین ها)
Qancha	چند [چند]	Semiz	سند [سند]
Sanchqi, vilka	چنگال	Belgi	بنویس
Chunki	چون	Sen	تو
Nima	چه = چی	...ga	تو گفتاری
To'rt	چهار	Qodir bo' lmoq,	توانستن-توان
O' n to'rt	چهارده [چهارده]	qila olmoq	[توانستن-تون]
To'rt tomon	چهارراه [چهارراه]	Tushuntirish	توضیح
Chorshanba	چهارشنبه		(جمع: توضیحات)
To'rt yuz	چهارصد	Tushuntirmoq	توضیح دادن
Qirq	چهل	Tug' ilish	تولد
	چی ← چه	Eron pul birligi	تومان [تومن]
Narsa	چیز	Tehron	تهران
Xitoy	چین	Tehronlik	تهرانی
Xitoylik	چینی		
	ح		ث
Hozir	حاضر صفت	Ikkinchi	ثانیه اسم
Hol	حال اسم (جمع: احوال)	Joy	جا
Hozirgi,	حال اسم دستور	Muhtojlik	جانشین
Ayni damda, hozir	حالا	Muhtojlik ko' rish	جانشین کردن
Haqida	حدود	Judolik	چدا
Harf	حرف	krassvord	جدول
	(جمع: حرف ها، حروف)	Jild, tom, hajm	جلد
Gapirish	حرف (جمع: حرف ها)	Ko' plik	جمع
Predlog, old	حرف اضافه	Juma	جمعه
ko' makchi		Jumla, gap	جملات: جمع جمله
Biriktiruvchi	حرف ربط	Janub	جمله (جمع: جملات، جمهه ها)
	حرف: جمع حرف	Janub	جنوب
	خ	Javob	جنوب
Xonim	خاله (جمع: خاله ها)	Javob bermoq	جواب
	خاتم		جواب دادن
	(جمع: خاتم ها)	Choy	چ
Oilali	خانوادگی	Nimaga? Nima	چای [چایی]
	[خانوادگی] صفت	uchun? Nega?	چرا
Oil	خانواده [خانواده]		

-da	در حرف اضافه		(جمع: خانواده ها)
Haqida	در باره ی	Uy	خانه [خونه]
Dars	درس (جمع: دروس)	Uy bekasi	خانه دار [خونه دار]
To'g'ri	درست [درست]		(جمع: خانه دار ها)
Qilmoq	درست کردن		خب گفتاری - خوب
Tahsil olmoq,	درس خواندن [خواندن]	Hayr	خدا حافظ
o'qimoq		Harid	خرید
Anglash, tushunish	درک	Sotib olmoq	خرید کردن
	درس: جمع درس	Xarid qilmoq	خریدن-خر
Dastur	دستور	Notanish	خلوت
Daftar	دفتر	Kulmoq	خندیدن - خند
Daqiqa	دقیقه [دقیقه]	Uyqu	خواب اسم
Fan doktori	دکتر	Uyg'oq	خواب صفت
	(جمع: دکتر ها)	Yotoqxon	خوابگاه [خوابگاه]
Ikki	دو	Uxlamoq	خوابیدن خواب
O'n ikki	دوازده [دوازده]	Xohlamoq	خواستن- خواه
Yana	دوباره		[امی خواب]
Uzoq	دور [دوست]	O'qimoq	خواندن- خوان
Yoqtirmoq	دوست داشتن		[خواندن خون]
Dushanba	دوشنبه	Opa, singil	خواهر
Ikki yuz	دویست [دویست]	Hohish	خواهش
O'n	ده	Xohlamoq	خواهش کردن
Ko'rmoq	دیدن-بین	Yaxshi	خوب قید
			خوب گفتاری=خب
kech	دیر	Avtoruchka	خودکار
Kecha	دیروز	Yemoq	خوردن-خور
O'tgan kun	دیشب	Mazali, lazzatli	خوشمزه
Diktant	دیکته	Ko'cha, xiyobon	خیابان [خیابان]
Boshqa	دیگر [دیگر]		خیر
		Juda	خیلی
-ni	را، رو		
Yo'lboshchi,	راهنما	Bermoq	دادن (به)-ده [امی نم]
Restoran	رستوران	Ega bo'lmoq	داشتن-دار
Rasmiy	رسمی	Bilmoq	دانستن-دان
Yetib bormoq	رسیدن (به)-رس		[دونستن-دان]
Bormoq	رفتن-رو [امی رم]	Talaba	دانشجو
Bordi-keldi	رفت و آمد	Talabaga oid	دانشجویی صفت
Bordi-keldi qilmoq	رفت و آمد کردن	Institut	دانشگاه [دانشگاه]
	رو اسم	Tog'a	دایی(جمع: دایی ها)
kun	روز	Qiz bola	دختر
Rus	روسی	Xolaning qizi,	دختر خال (جمع: دختر)
Rossiya	روسیه [روسیه]	jiyan	خاله ها
	رونالد	Eshik	در اسم

Patnis	ش	استیفا سینتی	ustida Eron pul birligi	روی ریال
Kechki ovqat		شام		زاهد
O'n olti		شانزده [شونزده]	Til	زبان [زیون]
kech		شب	Zamon, vaqt	زمان
Bo'lmoq		شدن شو [می شم]	Yashash, hayot	زندگی
Shart		شرط	Yashamoq	زندگی کردن
Shartli		شرطی	Erta	زود
Boshlanish		شروع [شروع]	Ko'p, ziyod	زیاد
Boshlamoq		شروع کردن	Tag	زیر اسم
Olti		شش [شیش]	Ostki	زیر ضفت
Olti yuz		ششصد [شیشصد]	Ketma-ket sodir bo'lmoq	زیر حرف اضافه
Oltimish		شصت [شصت]		
Kasb		شغل		
Shakl		شکل	Yaponiya	ژاپن
Omma, olamon		شلوغ	Yapon	ژاپنی
Siz		شما		ژوستین
Sanash		شمارش		
Raqam		شماره		ساتوشی
Raqam termoq		شماره گرفتن	Struktura, tuzilish	ساختار
Shimol		شمال	Soda, oddiy	ساده
Tugash		شناسه	soat	ساعت
Shanba		شنبه	yil	سال
Shahar		شهر	Salat	سالاد
Sut		شیر	Seul	سول
	ص		Poya, negiz	ستاک
Tong, ertalab		صبح [صبح]	Satr, chiziq	سطر
Nonushta		صبحانه [صبحونه]	Said	سعید
Suhbat		صحبت [صحبت]	Tanga	سکه
Suhbat qurmoq		صحبت کردن	Salom	سلام
To'g'ri, saxih		صحبت [صحیح]	Salom bermoq	سلام کردن
Yuz		صد	Minmoq	سوار شدن
Ovoz, sado		صدا	Savol	سوال
Serbiya		صربستان	So'ramoq	سوال کردن (از)
Sifat		صفت	So'roq	سوالی
Sahifa, bet		صفحه	Sho'rva	سوپ
Nol		صفر	Uch	سه
Stul		صندلی	Seshanba	سه شنبه
	ض		O'ttiz	سی
Olmosh		ضمیر	Kompakt disk	سی دی
	ط		O'n uch	سیزده [سیزده]
Qavat, tabaqa		طبقه (جمع: طبقات)	Uch yuz	سیصد

Dastlabki	قبل صفت	ظ	
Ilgari, oldin	قبل از حرف اضافه	Tush vaqti, peshin	ظهور [ظهور]
Qabul qilingan	قبول	ع	
Qozog'iston	قزاقستان		عبارات: جمع عبارت
Bo'lish, bo'linish, ayrish	قیسیت	Ibora	عبارات (جمع: عبارات ها، عبارات)
Chiroyli	قشنگ	Raqam	عدد
Ruchka	قلم	Arab	عرب
Qahva	قهوه	Arabiston	عربستان
Ravish	قید	Arabcha	عربی
Qiyamat, narx	قیامت	Rasm	عکس
	ک	Amaki	عمو (جمع: عموها)
Ish	کار	Vertikal	عمودی
foydalanish	کاربرد	Ommaviy	عمومی
Talabaning kartasi	کارت دانشجویی	Amma	عمه (جمع: عمهها)
Ish qilmoq	کار کردن	Sarlavha, unvon	عنوان
Ishchi	کارگر		غ
Ishchi, xizmatchi	کارمند	Yo'q, kelmagan	غایب
	کازومینه	Ovqat	غذا
Qog'oz	کاغذ	Ovqat yemoq	غذا خوردن
Etarli	کافی	Xato	غلط اسم
Mukammal, komil	کامل	Noto'g'ri	غلط صفت
Tugallamoq	کامل کردن		ف
Kitob	کتاب	Forscha	فارسی
kutubxona	کتابخانه کتابخونه	Ega	فاعل
Kitob do'koni	کتابفروشی	Sub'yektiv	فاعلی
Ish kitobi	کتاب کار	Familiya	فامیل
Qayerda	کجا	Fransuz	فرانسوی
Qaysi	کدام [کدام]	Fransiya	فرانسه
Qaysi biri	کدام یک، [کدام یکی]	Ertaga	فردا
Qilmoq	کردن-کن	Sotmoq, sotilmoq	فروختن-فروش
Saryog'	کره		[اسی فروشم]
Koreya	کره	Univermag	فروشگاه فروشگاه
Shaxs, kimdir	کس (جمع: کسان)		فروشنندگان: جمع
Mamlakat	کشور		فروشنده
Sinf	کلاس	Sotuvchi	فروشنده
Dars xonasi	کلاس درس		(جمع: فروشنندگان)
So'z	کلمات: جمع کلمه	Fe'l	فعل
	کلمه (جمع):	Faqat	فقط
	کلمات، کلمه ها)	Ro'yhat	فهرست
Savolli so'zlar	کلمه سوالی	Filipp	فیلیپ
Kam, oz	کم		ق
Qayerda	کو گفتاری	Qoshiq	قاشق

Joy, payt	محل	Kalta, qisqa	كوتاه كوتاه
Mahmud	محمد	Kichik	كوچك كوچك
(ism)		Ko'cha, xiyobon	كوچه
Qalam	مداد	Kim	كه كي
	مرا=من+را		كه حرف ربط
Murabbo	مربي		كي-كه
Oid	مربوط	Qachon	كي
Xalq	مردم	Sumka, portfel	كيف
Tarkib, iborat	مركب	Kim(koreyschafam	كيم
Maryam	مريم	iliya)	
Fe'lning noaniq shakli	مصنر		گ
		Goho, ba'zan	گاهي
	مطلب: جمع مطاب	Qo'ymoq,	گذاشتن گذار مي ذارم
Mundarija	مطلب	o'tkazmoq	
	(جمع: مطلب، مطلب	O'tgan	گذاشته اسم
	ها)	O'tgan	گذاشته صفت
Ustoz, muallim,	معلم	Gruziya	گرجستان
Odatda	معمولا	Olmoq	گرفتن-گير
Ma'no, mazmun	معنى	Guruh	گروه گروه
Do'kon, magazin	مغازه	So'zlashuv	گفتار
Mongoliya	مغولى	So'zlashuvga oid	گفتارى
Birlik	مفرد	Gapirmoq	گفتن-گو مي گم
Narsa, buyum,	مفول	Quloq	گوش
predmet		Quloq solmoq	گوش کردن (به)
Maqsad, niyat	مغولى		گوشى
Foydali	مفيد		ل
	مكالمات: جمع مكالمه	Zarur, lozim	لازم
Suhbat, muloqot	مكالمه	Kiyim, libos	لباس
	(جمع: مكالمات، مكالمه	Lazzat	لذت
	ها)	Lutf, iltimos	لطفًا
Qizg'anchiq	ملكى		ايلا
Men	من	Stakan	ليوان
Manba,	منابع: (جمع، منبع ها)		م
bibliografiya		biz	ما
Munosabat	مناصبات	Ona	مادر
Manba, asos	منبع (جمع: منابع)		ماتا
Manfiy, negativ	منفى	Mulk, boylik	مال
Muallif	مولىف	Metro	مترو
Mahdis (ism)	مهديس	Rahmat	متشكرم
Mahso (ism)	مهسا	Matn	متن
muhandis	مهندس	Misol	مثال
	مهييار	Masalan	مثلا
Maydon	ميدان	Misol uchun	مجيد

Lug'at	واژگان: جمع واژه	Stol	میز
So'z	واژه (جمع: واژه ها، واژگان) و واژه نامه	ichik avtobus	مینی بوس
Unli tovush	واکه	Nom, ism	نام رسمی
Anglatmoq	وسایل: جمع وسیله	Familiya	نام خانوادگی رسمی
Birlashish	وسيله (جمع: وسایل)	Xat, noma, maktub	نامه
Birlashtirmoq	وصل اسم وصل کردن وقت	Non	نان [نون]
	[وخت] (جمع: اوقات)	Tushlik	ناهار
O'n sakkiz	هجده [هیزده]	Yaqin	تزدیک
Har	هر	Nastaliq	تستلیق
Ming	هزار (جمع هزاران)	Viveska	لشانه
Sakkiz	[هشت] [هشت]	Address	نشانی [نشونی]
Sakson	هشتاد	O'tirmoq	نشستن-نشین [می شینم]
Sakkiz yuz	هشصد [هشصد]	Nuqtai nazar	نظر (جمع: نظرات نظر ها)
Yetti	هفت [هفت]	Kishi	تقر
Yetmish	هفتاد	Noaniq	تکره
Yetti yuz	هفتصد [هفتصد]	Indeks, ko'rsatkich	نگارش رسمی نمایه
Hafta	هفته	Baho	نمره
O'n yettinchi	هفده [هیوده]	Magnit tasma	نوار
Ham	هم	Aylanmoq	نوبت
Xamadon (Eronning shaharlaridan biri)	همیدان	To'qson	نود
Uyali aloqa	همراه = تلفن همراه [همراه]	O'n to'qqiz	نوزده [نوزده]
Hamza	همزه	Ichimlik	نوشابه
Hamma, barcha	همه	Yozmoq	نوشتن
Hindiston	هند	Yozilgan	نوشتار اسم، رسمی
Hind	هندی	Yozuvga oid	نوشتناری صفت، رسمی
Yoki	یا	Yo'q	نوشیک نه
O'n bir	یازده [یازده] یا تاگ جو یعنی	To'qqiz	نه
Bir	یک [یک]	To'qqiz yuz	نهدصد
Yakshanba	یکشنبه	Yarim	نیم
		Va	و
		Qism, bob	واحد
		Raqamlangan bob	واحد شمارش

O'zbekcha-forscha lug'at

	A	Baland	بلند بلند قید
Address	نشانی نشونی	Baland, ovoz	بلند بلند قید
Agar	اگر اگر	chiqarib	
Ahl, kishi	اهل (جمع: اهالی)	Band, paragraph	بند
Ahmad	احمد	Bangladesh	بنگلادش
Aka	برادر	Belgi	تلوین
Aka, janob	آقا	Bermoq	دادن (به) - ده می دم
	(جمع، آقایان)	Besh	پنج
	[آقایون]	Besh yuz ming	پانصد پونصد
Alifbo	الفبا	Bilan	با
Allo	الو	Bilmoq	دالستن - دان
Almashish	تبدیل		[دونستن - دان]
Almashmoq	تبدیل کردن (به)	Bir	یک یه
Aloqa	تماس	Birga, birgalikda	باهم
Aloqa qilmoq	تماس گرفتن	Biriktiruvchi	حرف ربط
Amaki	عمو (جمع: عمو ها)		حروف: جمع حرف
Amma	عمه (جمع: عمه ها)		
Ammo, lekin	اما	Birinchi, avval	اول صفت، قید
Angliya	انگلیس	Birlashish	وصل اسم
Arab	عرب	Birlashtirmoq	وصل کردن
Arabcha	عربی	Birlik	مفرد
Arabiston	عربستان	Biz	ما
Arman tolibasi ismi	نوشیک	Bo'lish, bo'linish,	قسمت
Armeniya	ارمنستان	ayrish	
Armaniston		Bo'lmoq	بودن -
Asosiy, tub	پایه صفت		است/هست/باش
Avtobus	اتوبوس	Bo'lmoq	شدن - شو می شم
Avtoruchka	خودکار	Bobo	پدربزرگ
Aylanmoq	نوبت		(جمع: پدربزرگ ها)
Ayni damda,	حالا		
hozir		Bola	بچه (جمع: بچه ها)
Ayollar ismi	افسانه	Bordi-keldi	رفت و آمد
		Bordi-keldi	رفت و آمد کردن
		qilmoq	
Ba'zi	بعضی	Bormoq	رفتن - رو می رم
Bahmon (eroncha erkaklar ismi)	بهمن	Boshlamoq	شروع کردن
Baho	نمره	Boshlanish	شروع شروع
Bajarish	نجام	Boshqa	دیگر دیگر
Bajarmoq	انجام دادن	Bosniya	بوسنی

B

Boylamoq, yopmoq	بستن - بند	Fan doktori	دکتر (جمع: دکتر ها)
Boylangan, yopiq	بسته صفت		
Bu	این	Faqat	فقط
Bu yer	اینجا	Fe'l	فعل
Bugun	امروز	Fe'ning noaniq shakli	مصدر
Bular	اینها = این ها [اینها]		
D			
-da	در حرف اضافه	Filipp	فیلیپ
Daftar	دفتر	Forscha	فارسی امامی
-dan	از	Forscha	
Daqiqa	دقیقه [دقیقه]	Ism(ayollarga oid)	
Dars	درس (جمع: درس ها، دروس)	Foydalanish	استفاده
Dars xonasi	کلاس درس	Foydalanish	کاربرد
Darslar	دروس: جمع درس	Foydalanmoq	استفاده کردن (از)
Dastlabki	قبل صفت	Foydali	مفید
Dastur	دستور	Fransiya	فرانسه
Deraza	پنجره	Fransuz	فرانسوی
Imlo	املا	Fuqaro, aholi	اهالی: جمع اهل
G			
Diktant	دیکته	Ga	به
Do'kon, magazin	مغازه	Gacha	تا حرف اضافه
Do'st	دوست [دوست]	Gapirish	حرف (جمع: حرف ها)
Doska	تخته		
Dushanba	دوشنبه	Gapirmoq	گفتن...گو [می گم]
E			
Ega	فاعل	Germaniya	آلمان
Ega bo'lmoq	داشتن-دار	Go'shak	گوشی
Ellik	پنجاه [پنجاه]	Goho, ba'zan	گاهی
Eron	ایران	Gorizantal	افقی
Eron pul birligi	تومان [تومن]	Gruziya	گرجستان
Eron pul birligi	ریال	Guruh	گروه [گروه]
Eronlik	ایرانی		
Erta	زود	Ha	پله
Ertaga	فردا	Hafta	هفته
Eshik	در اسم	Ham	هم
Etarli	کافی	Hamma, barcha	همه
F			
Familiya	فامیل	Hamshira	پرستار
Familiya	نام خانوادگی رسمی	Hamza	همزه
		Haqida	حدود
		Haqida	در باره
		Har	هر

Harf	حرف	J	
Hind	(جمع: حرف ها، حروف)	Janub	جنوب
Hindiston	هندی	Javob	جواب
Xohish	هند	Javob bermoq	پاسخ رسمی
Hol	خواهش	Javob bermoq	پاسخ دادن رسمی
Holatlar	حال اسم (جمع):	Javob bermoq	جواب دادن
Hozir	(احوال)	Jenito	چنینا
Hozirgi,	احوال: جمع حال	Jild, tom, hajm	جلد
	حاضر ضقت	Jiyan, amakining	پسر عمو
	حال اسم دستور	o'gli	(جمع: پسر عمو ها)
	I	Joy	جا
Ibora	عبارت (جمع: عبارات)	Joy, payt	محل
Ichik avtobus	ها، عبارات)	Joyiga	به جای
Ichimlik	مینی بوس	Juda	خیلی
Ikki	نوشابه	Judolik	چدا
Ikki yuz	دو	Juma	جمعه
Ikkinchi	دویست [دویست]	Jumla, gap	جملات: جمع جمله
Ilgari, oldin	ثابته اسم	Justin (fransuz ayollar ismi)	جمله (جمع: جملات، جمه ها) ژوستین
Imtihon, sinov	قبل از حرف اضافه امتحان		
Indeks,	(جمع: امتحانات)		
ko'rsatkich	نمایه		
ingliz	انگلیسی		
Inqilob	انقلاب	Kalta, qisqa	کوتاه [کوتاه]
Insho	(جمع: انقلابات، انقلاب ها)	Kam, oz	کم
Institut	انشا	Kasb	شغل
Ish	دانشگاه [دانشگاه]	Katta, ulkan	بزرگ
Ish kitobi	کار	Kech	دیر
Ish qilmoq	کتاب کار	Kech	شب
Ishchi	کار کردن	Kecha	دیروز
Ishchi, xizmatchi	کارگر	Kechirmoq	بخشیدن - بخش
Amir (ism)	کارمند	Kechki ovqat	شام
Ism, nom, ot	امیر	Kelmoq	آمدن _ آ [اومدن _ میام]
Ismilar	اسم	Kerak	باید
Ispan	(جمع: اسامی، اسم ها)	Ketma-ket sodir	زیر حرف اضافه
Ispaniya	اسامی جمع اسم	bo'Imoq	
Istak mayli	اسپانیایی	Keyingi	بعد صفت، قید
	اسپانیا	-ki, -kim	که حرف ربط
	القرامی	Kichik	کوچک [کوچیک]
		Kim	که [کی]

Kim	كى - كه	Manfiy, negativ	منفى
Kim(koreya familiyasi)	كيم	maqsad, niyat	مقولى
Kishi	نفر	Marta, bor	بار
Kitob	كتاب	Maryam	مریم
Kitob do'koni	کتابفروشى	Masalan	مثلا
Kiyim, libos	لباس	Mashq	تمرین (جمع): تمرينات، تمرین ها
Ko'cha, xiyobon	خیابان [خیاتون]	Matn	متن
Ko'cha, xiyobon	کوچه	Mavzu, mundarija	مطلب (جمع: مطلب، مطلب ها)
Ko'p, ziyod	زیاد	Maydon	میدان
Ko'plik	جمع	Mazali, lazzatli	خوشمزه
Ko'rmoq	دیدن بین	Men	من
Ko'pincha	اغلب	Meni	مرا=من+را
Kompakt disk	سى دی	Metro, yer osti yo'l	مترو
Koreya	کره	Ming	هزار (جمع: هزاران [هزارون]، هزارها)
Koreys talabasi ismi	یاتگ جو	Minmoq	سوار شدن
Kozumine	کازومینه	Minu(forscha ayollar ismi)	مینو
Krossvord	جدول	Misol	مثال
Kulmoq	خندیدن - خند	Misol uchun	مجید
Kun	روز	Mongoliya	مغولی
Kutubxona	کتابخانه کتابخونه	Muallif	مؤلف
	L	muhandis	مهندس
Laylo	لیلا	Muhtojlik	جانشین
Lazzat	لذت	Muhtojlik ko'rish	جانشین کردن
Lug'at	واژگان: جمع واژه	Mukammal,	کامل
Lug'at, so'zlik	واژه نامه	komil	مال
Lutf, iltimos	لطفا	Mulk, boylik	مناسبت
	M	Munosabat	مربا
Ma'no, mazmun	معنى	Murabbo	
Magnit tasma	نوار		N
Mahdis	مهندس	Naqsh, bezak, shak	الگو
Mahmud (ism)	محمد	Narsa	چیز
Mahso	مهسا	Narsa, buyum,	مقول
Mahyor	مهیار	predmet	
Maka	ماکا	Nastaliq	نستعلیق
mamlakat	کشور	Nemis	آلمانی
Manba, asos	منبع (جمع: منابع، منبع ها)	ni	را، رو
Manba, bibliografiya	منابع: (جمع، منبع ها)	Nima	چه = چی

Nima	چی-چه	Patnis	سینی
Nima?	چکار چیکار	Payshanba	پنجشنبه
Nimaga? Nima uchun? Nega?	چرا	Petro(ispancha erkaklar ismian)	پترا
Noaniq	نکره	Pishloq	پنیر
Nol	صفر	Piyoda	پیاده اسم
Nom, ism	نام رسمی	(جمع: پیاده ها)	
Non	نان [نون]	Piyoda yurmoq	پیاده شدن (از)
Nonushta	صبحانه [صبحونه]	Pochta	پست [پست]
Notanish	خلوت	Pochtaga oid	پستی
Noto'g'ri	غلط صفت	Pokiston	پاکستان
Nuqtai nazar	نظر (جمع: نظراتنظر (ها)	Pokistonlik	پاکستانی
		Porso	پارسا
		Posilka	پسته اسم
		Poya, negiz	ستاک
		Predlog, old	حرف اضافه
O		ko'makchi	
Ochiq	باز [وا، واز] صفت	Pul	پول
Ochmoq	باز کردن [وا، واز]	Puston Janubiy	پوسان
Odatda	معمولا	Koreyadagi shahar	
Oid	مربوط		
Oila	خانواده [خونواده] (جمع: خانواده ها)		
Oilaviy	خانوادگی		
	[خونوانگی] صفت		
Olmoq,	یرداشتن - بردار	Qabul qilingan	قبول
ko'tarmoq	[وردداشتن]	Qachon	کی
Olmoq	گرفتن-گیر	Qahva	قهوه
Olmosh	ضمیر	Qalam	مداد
Olti	شش [شیش]	Qanaqa?	چطور، چطوری
Olti yuz	ششصد [شیشصد]	Qancha	چند [چند]
Oltimish	شصت [شصت]	Qancha?	چقدر
Omma, olamon	شلوغ		[چقدر]
Ommaviy	عمومی		
Ona	مادر	Qanday?	چطور
Opa, singil	خواهر	Qavat, etaj	طبقه (جمع: طبقات)
Oson	آسان [آسون]	Qayerda	کجا
Ostki	زیر صفت	Qayerda	کو گفتاری
Ota	پدر	Qaynagan	چلو خورشت [چلو خورشت]
Ovoz, sado	صدا		
Ovqat	غذا	Qaysi	کدام [کدوم]
Ovqat yemoq	غذا خوردن	Qaysi biri	کدام یک [کدوم یکی]
		Qayta	تکرار
		Qaytarmoq	تکرار کردن
P			
Parvin (ism)	پروین		

Qilmoq	درست کردن		S	
Qilmoq	کردن-کن	Sahifa, bet		صفحه
Qirq	چهل	Said		سعید
Qism, bo'lak	بخش اسم	Saif		سیف
Qism, bob	واحد	Sakkiz		هشت [هشت]
Qisqartma	اختصار (جمع) اختصارات	Sakkiz yuz		هشتصد [هشتصد]
Qiyamat, narx	قیمت	sakson		هشتاد
Qiz bola	دختر	Salat		سالاد
Qizg'anchiq	ملکی	salom		سلام
Qo'shilgan	پیوسته	Salom bermoq		سلام کردن
Qo'ymoq, o'tkazmoq	گذاشتن-گذار [می] دارم [] اضافه	Sanash		شمارش
Qo'shish		Sanchqi, vilka		چنگال
Qo'shmoq	اضافه کردن	Sarlavha, unvon		عنوان
Qodir bo'lmoq,	توانستن-توان	Saryog'		کره
qila olmoq	[توانستن-تون]	Satr, chiziq		سطر
Qog'oz	کاغذ	savol		سوال
Qoshiq	قاشق	Savolli so'zlar		کلمه سوالی
Qozog'iston	قزاقستان	Sekin, asta		آهسته
Quloq	گوش	Semiz		تند [تند]
Quloq solmoq	گوش کردن (به)	Sen		تو
		Seni		ترا=تو+را
		Serbiya		صربستان
		Seshanba		سه شنبه
		Seul		سئول
Rahmat	مذتشرکرم	Sifat		صفت
Raqam	شماره	Sinf		کلاس
Raqam	عدد	Siz		شما
Raqam termoq	شماره گرفتن	So'ng, keyin		بعد از
Raqamlangan	واحد شمارش	So'ramoq		سوال کردن(از)
bob		So'roq		سوالی
Rasm	عکس	So'z		کلمات: جمع کلمه
Rasmiy	رسمی	So'z		کلمه (جمع: کلمات، کلمه ها)
Ravish	قید	So'z		واژه (جمع: واژه ها، واژگان)
Restoran	رستوران	So'z boshi		پیشگفتار
Ro'yhat	فهرست	So'zlashuv		گفتار
Rohide (qizlar ismi)	راهده	So'zlashuvga oid		گفتاری
Ronald	رونالد	So'roq olmoshi -mi?		آیا
Rossiya	روسیه [روسیه]	Soat		ساعت
Ruchka	قلم	Soda, oddiy		ساده
Rus	روسی	Sotib olmoq		خرید کردن

R

Sotmoq, sotilmoq	فروختن فروش [می فروشم]	Tashdid	تشدید
Sotushi	سالتوشی	Tehron	تهران
Sotuvchi	فروشنده (جمع: فروشندگان، فروشنده ها)	Tehronlik	تهرانی
Stakan	لیوان	Tehsil olmoq,	درس خواندن
Stol	میز	o'qimog	[خواندن]
Struktura, tuzilish	ساختار	Telefon	تلفن
Stul	صندلی	Telefon butkasi	تلفن همراه [همراه]
Sub'yektiv	فاعلی	Telefon qilmoq	تلف زدن
Suhbat	صحبت [صحبت]	til	زبان [زبون]
Suhbat qurmoq	صحبت کردن	Tirband, tiqilinch	ترافیک
Suhbat, muloqot	مکالمه (جمع: مکالمات، مکالمه ها)	To'g'ri	درست [درست]
Sumka, portfel	کیف	To'g'ri, saxih	صحیح [صحیح]
Sumka, portfel	کیف	To'qqiz	نه
Sut	شیر	To'qqiz yuz	نهمصد
Suv	آب	To'qson	نود
	T	To'rt	چهار
Ta	تا	To'rt tomon	چهارراه [چهارراه]
Ta'til	تعطیل اسم (جمع: تعطیلات) تعطیل صفت	To'rt yuz	چهارصد
Tag	زیر اسم	Tog'a	دایی (جمع: دایی ها)
Taklif	تکلیف (جمع: تکالیف، تکالیف، ها)	Toki	تا حرف ربط
Taksi	تاکسی	Tong, ertalab	صبح [صبح]
Talaba	دانشجو	Tug'ilish	تولد
Talabaga oid	دانشجویی صفت	Tugallamoq	کامل کردن
Talabaning	کارت دانشجویی	Tugash	شناسه
kartasi		Turkiya	ترکی
Tanga	سکه	Tush vaqti, peshin	ظهر [ظهر]
Tarelka	بشقاب	Tushlik	ناهار
Tarix	تاریخ	tushunish	درک
Tarjima	ترجمه	Tushuntirish	توضیح (جمع: توضیحات)
Tarjima qilmoq	ترجمه کردن	Tushuntirmoq	توضیح دادن
Tarkib, iborat	مرکب	U	آن [اون]
		U	او [اون]
		U yerda,	آنجا [اونجا]
		Uch	سه
		Uch yuz	سیصد
		Uchun	برای
		Ukraina	اوکراین

Ular	آنها=آن ها [اونان]	Xitoylik	چینی
Ular	ایشان [ایشون]	Xohlamoq	خواستن- خواه
Univermag	فروشگاه [فروشگاه]	xohlamoq	[امی خوام]
Unli tovush	واکه	Xohlamoq	خواهش کردن
Ustida	روی	Xola	خاله (جمع: خاله ها)
Ustoz	استاد	Xolaning qizi,	دختر خاله
Ustoz, muallim,	معلم	jiyan	(جمع: دختر خاله ها)
Uxlamoq	خوابیدن خواب	Xona	آطاق
Uy	خانه [خونه]	Xonim	خاتم (جمع: خاتم ها)
Uy bekasi	خانه دار [خونه دار] (جمع: خانه دار ها)		
Uyali aloqa	همراه= تلفن همراه [همراه]	Ya'ni	یعنی
Uyg'onmoq	بیدار شدن (از خواب)	Yakshanba	یکشنبه
Uyg'oq	بیدار صفت	Yana	دوباره
Uyg'oq	خواب صفت	Yapon	ژاپنی
Uyqu	خواب اسم	Yaponiya	ژاپن
Uzoq	دور	yaqin	نزدیک
	V	yarim	نیم
Va	و	yashamoq	زندگی کردن
Vaqt	وقت	Yashash, hayot	زندگی
Vaqtlar	[وخت] (جمع: اوقات) اوقات: جمع وقت	Yaxshi	خوب گفتاری-خوب خوب صفت
Vertikal	عمودی	Yaxshi	خوب قید خوب گفتاری=خوب
Viveska	نشانه	Yayov	پیاچه قید
Voqea, hodisa,	امر	Yemoq	خوردن خور
Vosita	وسیله (جمع: وسایل, وسیله ها)	Yengil mashina	اتومبیل
	X	Yetib bormoq	رسیدن (به)-رس
Xabar beruvchi,	اخباری	yetmish	هفتاد
ko'rsatib beradigan		Yetti	هفت [هفت]
Xalq	مردم	Yetti yuz	هفتصد [هفتصد]
Harid	خرید	Yevropa	اروپا
Hayr	خدا حافظ	Yigirma	بیست [بیست]
Xarid qilmoq	خریدن خر	Yil	سال
Xat, noma, maktub	نامه	Yo'lboshchi,	راهنما
Xato	غلط اسم	Yo'q	نه
Xayrli, yo'q	خیر	Yo'q, kelmagan	غایب
Xitoy	چین	Yoki	یا
		Yomon	بد
		Yoqtirmoq	دوست داشتن
		Yotoqxon	خوابگاه [خوابگاه]

Y

Yozilgan	نوشتار اسم، رسمی	O'tgan	گذاشته اسم
yoziish	نگارش رسمی	O'tgan	گذاشته صفت
Yozmoq	نوشتن	O'tgan kun	دیشب
Yozuvga oid	نوشتاری	O'tirmoq	نشستن-نشین
	صفت، رسمی		[می شینم]
Yuz	رو اسم	O'ttiz	سی
Yuz	صد		Sh
	Z		
Zamon, vaqt	زمان	Shahar	شهر
Zarur, lozim	لازم	Shakl	شکل
	O'	Shanba	شنبه
		shart	شرط
O'g'il	پسر	shartli	شرطی
O'n	ده	Shaxs, kimdir	کس (جمع: کسان)
O'n uch	سیزده سیزده	Shimol	شمال
O'n besh	پانزده پونزده	Sho'rva	سوپ
O'n bir	یازده یازده		Ch
O'n ikki	دوازده دوازده	Chegirma	تخفیف
O'n olti	شانزده شانزده	Chelukabob	چلوکباب
O'n sakkiz	هجده هیژده	chiroyli	قشنگ
O'n to'qqiz	نوزده نوزده	Chorshanba	چهارشنبه
O'n to'rt	چهارده چهارده	Choy	چای چایی
O'n yettinchi	هفده هیوده	Chunki	چون
O'qimoq	خواندن - خوان		
	[خواندن خون]		

Tuzuvchilar
Nishanbayeva Aziza
Karimov Davron
Kalandarov Mirzajon
Tarjimonlar
Nodir Nuriddinov
Nodir Rahmatullayev

FORS TILI

Muharrir: M. Tursunova
Musahhih: M. Turdiyeva
Sahifalovchi: D. Ermatova

«O‘zbekiston faylasuflari milliy jamiyati» nashriyoti,
100029, Toshkent shahri, Matbuotchilar ko‘chasi, 32-uy.
Tel./faks: 239-88-61.

Nashriyot litsenziyasi: AI №216, 03.08.2012.

Bosishga ruxsat etildi 08.11.2018. «Times New Roman» garniturasida. Ofset usulida chop etildi. Qog‘oz bichimi 60x84¹/₁₆. Shartli bosma tabog‘i 10,5. Nashriyot bosma tabog‘i 10,75. Adadi 200 nusxa.

Buyurtma №19.

«FAYLASUFLAR» MCHJ bosmaxonasida chop etildi.
Manzil: Toshkent shahri, Matbuotchilar ko‘chasi, 32-uy.

«O'ZBEKISTON FAYLASUFLARI MILLY JAMIYATI»
NASHRIYOTI

ISBN 978-9943-5489-8-5

9 789943 548985